

T Årsredovisning 2020

Produktion: Tibro kommun

Textbearbetning: Christina Froh, Emma Lindblad och Karin Jonsson

Layout: Christina Froh

Fotografer: Jonas Anhede, Thomas Harrysson, Anita Enocksson, Jacob Ingelsson, Martin Hansson, Johan Fransson, Felicia Lans, Josefina Uhrbom Rosén, Peter Legendi, Hans-Erik Alin, Katarina Kjellberg, Jesper Pettersson, Leif Ahnland, Linda Henriksson, Linnea Gardberg, Denny Lundh, Helene Axelsson och Christina Froh

Tryck och repro: JustNu, Skövde

Innehåll

I Tibro kommuns årsredovisning presenteras kommunens ekonomiska resultat och ekonomiska ställning, väsentliga personalförhållanden och en sammanställning av hur kommunens verksamheter bedrivits under det gångna året. Här redovisas måluppfyllelsen för kommunen som helhet och kommunens alla förvaltningar och årets viktigaste händelser i de kommunala verksamheterna. Årsredovisningen innehåller även en översiktlig presentation av de kommunala bolagens och kommunalförbundens resultat och verksamheter.

1	Inledning	
	Kommunalsrådet har ordet	4
	Bokslut 2020 i korthet	6
	Kommunens kvalitet i korthet	8
2	Förvaltningsberättelse	
	Översikt över verksamhetens utveckling	12
	Den kommunala koncernen	13
	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	15
	Styrning och uppföljning	18
	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	20
	Väsentliga personalförhållanden	25
	Förväntad utveckling	28
3	Finansiella rapporter	
	Resultaträkning	29
	Balansräkning	30
	Kassaflödesanalys	31
	Noter	32
	Drift- och investeringsredovisning	41
4	Verksamhetsberättelse	
	Kommunfullmäktiges mål	44
	Nämndernas mål	48
	Nämndernas verksamhetsberättelser	57
	Kommunala bolag och kommunalförbund	76
5	Revisionsberättelse	82

Kommunalrådet har ordet

tagit viktiga strategiska beslut för Tibros framtid och fortsatta utveckling.

Även om pandemin har satt starka avtryck under året så har det även varit mycket som varit positivt. Vår nya skola, Baggeboskolan, stod klar till höstterminen. Nästa steg är byggandet av en ny skola i Ransberg. Baggeboskolans framväxt har präglats av hög delaktighet av elever och personal och det är något som vi tar med oss framåt. Både skolbygget och intilliggande rondell- och tunnelbyggen är stora lyft för Tibro och något vi sett fram emot i många år.

Under året har en ny vision antagits som kommer att ligga till grund för Tibros fortsatta utveckling. Strategiska mål med prioriteringar för de kommande tre åren har antagits. Arbetet med översiktsplanen har fortlöpt. De dialoger som vi har haft med medborgarna har varit mycket värdefulla. Det finns ett stort engagemang bland många som vi är oerhört tacksamma för. Vi stärker vårt hållbarhetsarbete med hjälp av Agenda 2030 och klimatlöften. Framgent är det tillsammans, hållbart och nära som gäller.

”De dialoger vi haft med medborgarna har varit mycket värdefulla. Det finns ett stort engagemang som vi är oerhört tacksamma för.”

Vi kan sammanfatta 2020 som ett år som de flesta inte kommer att sakna, men som visat att sammanhållningen i Tibro är stark. Året som gått är året då inget blev sig likt, med en pandemi som drabbat Tibro särskilt hårt. Mina tankar går till dem som har mist en anhörig, själva är eller har varit svårt sjuka, till dem som drabbats av isolering och psykisk ohälsa och till företagare som påverkats negativt. Precis som många invånare så har kommunens anställda gjort och fortsätter göra stora insatser.

Vi har som kommun vidtagit alla åtgärder som ansvariga myndigheter begärt att vi ska göra. Vi var tidigt ute med besöksförbud på våra äldreboenden och snabba med att stänga ner verksamheter. Min bild är att vi har agerat snabbt, förtjänstfullt och med fokus på det som är kommunens kärnuppdrag; vård, omsorg, förskola samt skola, utan att för den skull glömma våra andra verksamheter. Våra förvaltningar och bolag har en helhetssyn och alla hjälps åt. Koncerntänket har stärkts och samsynen ökat. Sedan har civilsamhället en jätteviktig roll och vi har regelbundna dialoger med kommunens ideella krafter i form av föreningsliv och samfund, där det görs insatser för särskilt utsatta grupper. Vi har också haft regelbundna träffar med näringslivet. Jag vet att det är en tuff och utmanande situation för flera, men att det finns en stark vilja, ett gott entreprenörskap och en kraft hos näringslivet som är beundransvärd.

Coronapandemin har tveklöst påverkat kommunpolitiken på ett mycket påtagligt sätt. Bland annat har de sociala träffytorna i stort och smått förändrats, vilket också har påverkat oss politiker och våra möjligheter till möten med er medborgare. Pandemin har inneburit osäkra ekonomiska förutsättningar, men staten har kompenserat kommunerna på ett bra sätt. Dock är det svårt att bedöma framtida konsekvenser av pandemin. Vi lämnar dock 2020 med ett starkt ekonomiskt resultat, som stärker möjligheterna till framtida investeringar. Vi har hållit i och ut och

Vår stolthet över Tibro stärktes under arbetet med översiktsplanen där våra styrkor och möjligheter till utveckling belystes på ett positivt sätt, tack vare extern medverkan som pekade på att Tibro har fina resurser och goda marktillgångar, för att inte tala om alla duktiga privata entreprenörer som bidrar till ortens utveckling. Det går även hand i hand med den fortsatta utvecklingen av nya intressanta områden, som till exempel bostadsområdet Baggebolet och upprustningen av Fågelviksspåret. Det känns fantastiskt att knyta ihop Tibro och Hörnebo på ett så fint sätt. Det är också mycket positivt att det rullar fram nya detaljplaner och att det byggs nytt. Att Tibro är en attraktiv plats att bo och verka i.

Vi i politiken har naturligtvis höga ambitioner framåt. Som tidigare nämnts så är nästa projekt Ransbergs skola. Vidare kommer utredningar om Nyboskolans flytt till Fågelvik samt statusen på förskolelokaler och äldreboenden att genomföras.

Vi har lyckats behålla en skapligt bred gemensam samsyn i politiken. Vi hjälps åt och löser saker TILLSAMMANS. Ett gott och konstruktivt samarbete är grunden för en spännande, positiv framtid.

Håll i, håll ut, och ta hand om varandra! Tillsammans är vi Tibro! Ett extra stort tack till politiker och anställda för ett mycket gott samarbete och mycket väl genomförda arbetsinsatser 2020!

Rolf Eriksson
Kommunstyrelsens ordförande

Om Tibro

Tibro är en västsvensk kommun med drygt 11 000 invånare som präglas av engagemang, aktivitet och handlingskraft. Det är människorna som bor och verkar här som sätter sin prägel på kommunen. Vi är alla Tibro. Här finns gott om framtidstro, mod och en påtaglig entreprenörsanda.

I Tibro finns ett rikt föreningsliv och ett varierat näringsliv med över 900 registrerade företag i olika branscher. Ingen annanstans i Norden är koncentrationen av företag inom möbel- och inredningsbranschen lika stor som i Tibro. Så har det varit i över 150 år, vilket märks på olika sätt i både centralorten och på andra platser i kommunen.

I Tibro är det nära till det mesta. Nära naturen, fritidsområden, vatten – och till organiserade fritidsaktiviteter. Nära service och nära arbete och utbildning, oavsett om du promenerar, pendlar eller ansluter digitalt. Drygt 1 300 personer pendlar till arbeten i Tibro varje dag, runt 2 500 personer arbetspendlar till närliggande kommuner.

I Tibro strävar vi efter att nyttja våra gemensamma resurser och skapa så goda förutsättningar som möjligt för att bidra till ett hållbart samhälle. Här finns en medskapandekultur och en samarbetsanda som sticker ut. Här ser vi varandra

Mandat i kommunfullmäktige 2019–2022

Majoritet:	Antal
Socialdemokraterna	11
Liberalerna	4
Centerpartiet	3
Opposition:	
Moderaterna	6
Kristdemokraterna	3
Sverigedemokraterna	7
Vänsterpartiet	1
Totalt	35

och välkomnar mångfald. Med attraktiva boendemiljöer, goda kommunikationer och utrymme för flexibilitet är det enkelt att göra hållbara livsval. Tillsammans, hållbart och nära är de bärande orden i vår vision. Genom en cirkulär ekonomi, lokal produktion, kreativitet och idérikedom lägger vi grunden för en hållbar framtid.

Tack vare det nära samhällets fördelar finner vi livskvalitet, både idag och imorgon. Med engagemang, omtanke, samverkan och handlingskraft löser vi framtidens utmaningar – och skapar mervärden tillsammans!

Tibro i siffror

Den 31 december 2020 var 11 297 personer bosatta i Tibro. Vi är nu fler Tibrobor än någonsin! Tibro har en förhållandevis stor andel unga och personer över 65 år i förhållande till andelen kommuninvånare i arbetsför ålder.

0-19 ÅR
22 %

Medelålder
43,7 år

I Tibro var medelåldern 43,7 2019, vilket är något högre än för riket i stort där medelåldern är 41,3 år. (Källa: SCB)

20-64 ÅR
53 %

Utbildningsnivå
15,2 %

Med högt utbildade avses de med minst treårig eftergymnasial utbildning. Andelen högt utbildade i Tibro uppgår till 15,2 % jämfört med 26,9 % i Sverige som helhet. (Källa: SCB, 2019)

65+
25 %

Arbetslöshet
10,8 %

I december 2020 var 10,8 % av den registrerade arbetskraften i Tibro arbetslös. Jämförelsetal: Riket 8,8 %, Västra Götalands län 8,3 %. (Källa: Arbetsförmedlingen)

Bokslut 2020 i korthet

Kommunens resultat 2020

32,2 mnkr

Årets resultatet för 2020 motsvarar 4,7 % av intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Kommunkoncernens resultat 2020

41,5 mnkr

Resultatet är 4,2 mnkr högre jämfört med 2019, 37,3 mnkr.

Extra statsbidrag 2020

35,7 mnkr

Ersättning pandemi: 7,0 mnkr
Ersättning sjuklöner: 7,6 mnkr
Generella statsbidrag 21,1 mnkr

Coronapandemin har under 2020 påverkat kommunens verksamheter och ekonomi på ett mycket påtagligt sätt. Tibro är en av de kommuner i landet som haft störst smittspridning i förhållande till folkmängden med covid-19-utbrott även i den kommunala vård- och omsorgsverksamheten. Kommunen har följt ansvariga myndigheters riktlinjer och rekommendationer och den granskning som Inspektionen för vård och omsorg, IVO, genomförde under året, visar att alla covid-19-sjuka vårdtagare fått en omsorgsfull vård av god kvalitet.

Coronapandemin är en bidragande orsak till nämndernas överskott och kommunens höga resultat om 32,2 mnkr. Staten har under året skjutit till stora medel, 21,1 mnkr, i form av olika statsbidrag. De generella statsbidragen har ökat mer än vad skatteintäkterna har sjunkit på grund av pandemin. Därutöver har riktade statsbidrag för direkta merkostnader till följd av pandemin erhållits (7 mnkr) samt ersättning för ökade sjuklönekostnader (7,6 mnkr). Dessutom har stora delar av den kommunala verksamheten fått ställas om eller ställas in med anledning av risken för smittspridning i samhället. I många fall har detta inneburit lägre kostnader, vilket är en orsak till nämndernas stora positiva budgetavvikelse, 24,6 mnkr. Samtliga nämnder redovisar överskott, störst är de inom barn- och utbildningsnämnden (7,2 mnkr), kommunstyrelsen (5,9 mnkr), samhällsbyggnad (5,3 mnkr) samt socialnämnden (4,1 mnkr).

Samtliga nämnder redovisar positiva resultat, totalt 24,6 mnkr

Kommunkoncernens investeringar uppgick till 158,6 mnkr varav färdigställandet av Baggeboskolan stod för 59,8 mnkr. Näst största investering var Tibrobyggens färdigställande av ombyggnationen av kvarteret Snickaren 27 med 39 nya lägenheter på Fredsgatan. Intresset har varit stort och alla lägenheter är uthyrda. Den totala kostnaden för projektet blev 52 mnkr.

Kommunens befolkning har under 2020 ökat med 57 personer till 11 297 invånare. Det innebär att den 28 år gamla högsta noteringen från 1992 är slagen med 48 invånare. Det är tionde året i rad som kommunens folkmängd ökar och totalt har befolkningen ökat med 732 invånare sedan 2010. Största anledningen till befolkningsökningen har varit invandring. 2020 är lite av ett trendbrott då flyttnettot mot övriga länet, +39, stod för halva flyttnettot.

Kommunala bolag

Kommunens helägda bostadsbolag, AB Tibrobyggen har en VD anställd i bolaget men bedriver i övrigt sin verksamhet via förvaltningsavtal. Nuvarande förvaltare är Riksbyggen Ekonomisk förening. Tibro Elnät AB är också helägt av Tibro kommun och tillhandahåller elnät inom sitt koncessionsområde som omfattar Tibro och Fagersanna tätort samt omkringliggande landsbygd. Dotterbolaget Tibro Energi AB erbjuder optiskt fibernät för datakommunikation samt tjänster avseende el, TV samt bredband.

AB TIBROBYGGEN

Årets resultat 2020

2,2 mnkr

Antal lägenheter: 785 st
Total yta: 71 535 kvm varav 51 649 kvm bostäder och 19 886 kvm lokaler

TIBRO ELNÄT AB med koncern

Årets resultat 2020

6,2 mnkr

Antal elhandelskunder: 4 498 st
Antal bredbandsanslutningar: 3 402 st

År 2020 har Tibro kommun investerat för:

100,6 mnkr

Den största investeringen var färdigställandet av Baggeboskolan, som uppgick till 59,8 mnkr. Läs mer om investeringar på sidorna 42 och 43.

Antal egentester för covid-19:

1 180

Under 2020 genomfördes totalt 1 180 egentester av personal i Tibro kommun.

Antal beställda matlådor:

2 899

Under 2020 levererades 2 899 portioner mat i matlådor till Tibros gymnasieelever, som studerade en hel del på distans.

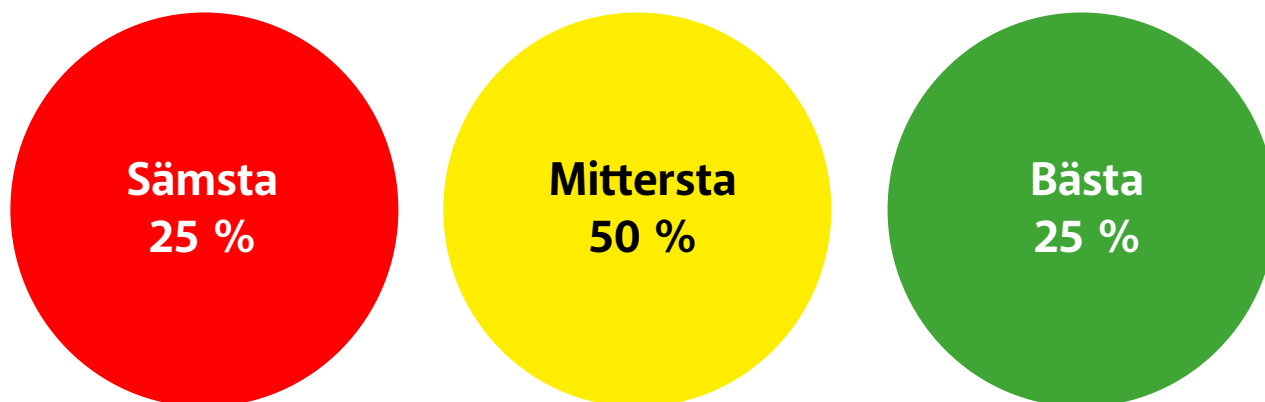
Antal solceller på Baggeboskolans tak:

700 st

Under 2020 installerades en stor solcellsanläggning bestående av cirka 700 solceller på Baggeboskolans tak. Anläggningen har en kapacitet på 243 kWh, vilket täcker cirka 65 % av skolans elförbrukning.

Kommunens kvalitet i korthet, KKiK

Tibro kommun deltar i ett nationellt initiativ, Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK), som samordnas och administreras av organisationen Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, och Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA.

KKiK redovisar och jämför resultat inom områden som är av stort intresse för invånarna utifrån tre perspektiv:

- Barn och unga
- Stöd och omsorg
- Samhälle och miljö

Nyckeltalen i KKiK utgår från befintliga nationella nyckeltal och kompletteras med mätningar i den egna kommunen. Det grundläggande syftet är att ta fram kunskapsmaterial som stärker de förtroendevaldas möjligheter att styra mot resultat, såväl i dialogen med invånarna som för utveckling. Resultaten har ambitionen att ur ett övergripande perspektiv beskriva kommunens kvalitet och effektivitet i jämförelse med andra kommuner.

KKiK-resultaten har använts i planeringen inför 2021 samt i de strategiska målen för 2021-2023.

Förklaringar

När KKiK-resultaten redovisas används en färgsättning som innebär att de 25 procent av kommunerna som har bäst resultat får en grön markering, de 25 procent av kommunerna med sämst resultat får röd markering och övriga kommuner får en gul markering. För kostnadsmåten avser en grön färg kommuner med lägst kostnad och röd färg kommuner med högst kostnad per elev eller brukare.

Färgen i tabellerna visar Tibros resultat i förhållande till övriga kommuner. Färgen i sig visar inte om resultaten är bra eller dåliga, utan hur Tibro förhåller sig till andra kommuner. Som jämförelse visas även genomsnittet för alla kommuner. Resultaten redovisas de år som de avser. Det innebär att det ibland inte finns några resultat för det senaste året.

Teckenförklaring:

- * Uppgift för 2020 är ännu inte tillgänglig
- Uppgifter saknas för Tibro
- * Utgår 2020 på grund av pandemin

Barn och unga	2018	2019	2020	Medel alla kommuner
Förskola				
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	4,9	5,2	*	5,2
Kostnad förskola, kronor/inskrivet barn	153 251	154 020	*	154 651
Grundskola				
Elever i åk 3 som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	74	78	-*	74
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	85,0	79,3	86,0	86,8
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	83,9	88,4	81,5	83,4
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	84,7	89,4	81,8	84,6
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)	57,0	-	63,4	64,6
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor, andel (%)	99,2	98,1	98,5	91,4
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kronor/elev	103 160	110 608	*	117 032
Gymnasieskola				
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	65,7	67,2	71,9	70,4
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kronor/elev	142 436	133 583	*	135 959
Kultur				
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 invånare i åldrarna 0-18 år	44,6	36,4	*	59,4
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7-20 år	34	31	*	27
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)	-	16	*	15

Andelen elever som lägst har betyget E i matematik i årskurs 6 har ökat 2020 jämfört med 2019. Det är emellertid en återgång till tidigare resultat, där 2019 sticker ut på ett negativt sätt. Resultatet i Tibro är lägre än snittet för alla kommuner. Skillnaderna är dock stora mellan pojkar (77,2 %) och flickor (93,8 %). Pojkarnas resultat har under de senaste tre åren varit bland de 25 % sämsta av landets kommuner.

81,8 % av eleverna i årskurs 9 var behöriga till ett yrkesprogram 2020, vilket är lägre än 2019 men i nivå med 2016 och 2017. Variationen över tid av andelen behöriga till yrkesprogram är större i Tibro än den genomsnittliga variationen för alla kommuner. En lägre andel av pojkarna (73,1 %) är behöriga till yrkesprogram än andelen flickor (89,7 %). Variationen över tid är större bland pojkarna än för flickorna.

Andelen som tar gymnasieexamen inom fyra år är något högre 2020 än tidigare år. Värt att nämna i sammanhanget är att andelen som klarar gymnasiet inom 3 år har ökat.

Gällande antalet aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek är Tibros resultat i mitten av alla kommuner.

Deltagandet i idrottsföreningar är något över medelvärdet för alla kommuner. Spridningen i deltagandet är mellan 4 till 65 tillfällen per invånare. Deltagandet är något högre för pojkar (34) än flickor (27).

Stöd och omsorg	2018	2019	2020	Medel alla kommuner
IFO				
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt – förbättrad situation, andel (%)	-	-	64	77
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	-	93	89	78
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	13	11	10	16
Kostnad individ- och familjeomsorg, kronor/invånare	4 450	3 890	*	4 533
LSS				
Brukarbedömning boende LSS totalt – Brukaren trivs alltid hemma	-	-	81	80
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	56	65	62	73
Kostnad funktionsnedsättning totalt minus ersättning från Försäkringskassan, kronor/invånare	4 746	4 976	*	6 963
Omsorg				
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	16	33	27	64
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	18	16	15	15
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng	-	56	56	53
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	91	91	85	81
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	92	92	93	90
Kostnad äldreomsorg, kronor/invånare 80+	217 235	214 114	*	248 135

2020 var första gången brukarbedömningen inom individ- och familjeomsorgen genomfördes. Tibros resultat hör till de 25 % av kommunerna med sämst resultat. 60 % av männen och 80 % av kvinnorna upplevde att deras situation förändrats till det bättre efter kontakt med socialtjänsten.

Av brukarbedömningen inom daglig verksamhet LSS framgår att 62 % uppger att de får bestämma om saker som är viktiga. Det är något lägre än förra året men i nivå med snittet de senaste tre åren.

Väntetiden till första erbjudande om inflyttning till särskilt boende har minskat något jämfört med 2019, men är fortsatt högre än 2017 och 2018. Spridningen i landet är 7-23 dagar.

Resultaten i brukarbedömningen för särskilt boende äldreomsorg, helhetssyn, är något lägre än de senaste åren. Men 2020 års resultat är nästan uppe i nivå med de 25 % kommunerna med bäst resultat.

Brukarbedömningen av hemtjänsten har legat på samma höga nivå sedan 2017. Resultaten är generellt höga bland alla kommuner. Tibro hör till de mittersta 50 %, men är nästan uppe i det gröna fältet. Kvinnor är mer nöjda med hemtjänsten (96 %) än männen (88 %).

Samhälle och miljö	2018	2019	2020	Medel alla kommuner
Delaktighet och tillgänglighet				
Andel som får svar på e-post inom en dag, (%)	61	78	69	87
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)	59	47	43	56
Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%)	83	91	80	84
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	-	56	51	56
Vuxenutbildning och arbetsmarknad				
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	45	-	57	36
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	39	31	*	45
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)	34	11	*	35
Samhällsbyggnad och miljö				
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar	20	35	*	23
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	529	543	*	503
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	25,6	24,4	26,3	32,4
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	20	21	*	30

69 % erhåller komplett svar på e-post från Tibro kommun inom en dag. Genomsnittet för samtliga deltagande kommuner var 88 %. Detta är en försämring jämfört med 2019 då 78 % fick svar inom en dag.

Tillgängligheten på telefoni har minskat till 43 %, vilket innebär att endast 43 % av dem som ringer får svar på frågan inom 60 sekunder.

Andelen elever på SFI som klarat minst två kurser har i snitt över tid legat runt 30 % i Tibro. Resultaten för 2020 har ännu inte publicerats. Från 2020 köps vuxenutbildning, inklusive SFI, från Skövde kommun.

Handläggningstiden för fullständig ansökan om bygglov till beslut för nybyggnad av en- och tvåbostadshus uppgick till en median på 35 dagar 2019, vilket är det senast tillgängliga resultatet. Tibro

hör till de 25 % av kommunerna med längst handläggningstid och handläggningstiden ökade med 15 dagar mellan 2018 och 2019.

Snittet i antalet kilo per person med insamlat hushållsavfall uppgår i Tibro till 543 kg. Tibro är nära de 25 % kommunerna med sämst resultat. Spridningen i insamlat avfall per person är 273-779 kg.

Andelen ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet har minskat något över tid och Tibro hör till de 25 % av kommunerna med lägst resultat.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Tibro kommuns verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Översikt över verksamhetens utveckling

2020 års resultat för Tibro kommun med koncern efter skatt uppgår till 41,5 mnkr (37,3 mnkr). Kommunens resultat på 32,2 mnkr (28,3 mnkr) är mycket starkt och 24,0 mnkr bättre än budgeterat. Den positiva budgetavvikelsen återfinns framförallt inom verksamhetens nettokostnader som är 23,1 mnkr lägre än budgeterat. Detta överskott är i sin tur hänförligt till nämnd-

verksamheten som visar +24,7 mnkr medan centrala poster under finansförvaltningen visar -1,6 mnkr. Pandemin har spelat en betydande roll i nämndernas resultat, dels genom statliga stöd för direkta kostnader och sjuklönekostnader, dels genom att verksamheter har fått ställas in eller bedrivs i andra former. Även skatter och generella statsbidrag visar överskott på 11,3 mnkr efter att staten under året skjutit till generella statsbidrag för att kompensera för pandemins effekt på skatteintäkterna. Resultatet motsvarar 4,7 % av intäkterna från skatt och generella statsbidrag.

Koncernens investeringar uppgick till 158,6 mnkr och finansierades bland annat genom att 110 mnkr nyupplånades. Koncernens samlade finansiella ställning är god. I nedanstående tabell lämnas en översikt över verksamhetens utveckling.

Finansiella nyckeltal fem år i sammandrag

Kommunkoncern	2016	2017	2018	2019	2020
Årets resultat, mnkr	58	38	39	37	42
Balansomslutning, mnkr	1 142	1 216	1 270	1 371	1 505
Långfristig låneskuld, mnkr	396	422	423	497	501

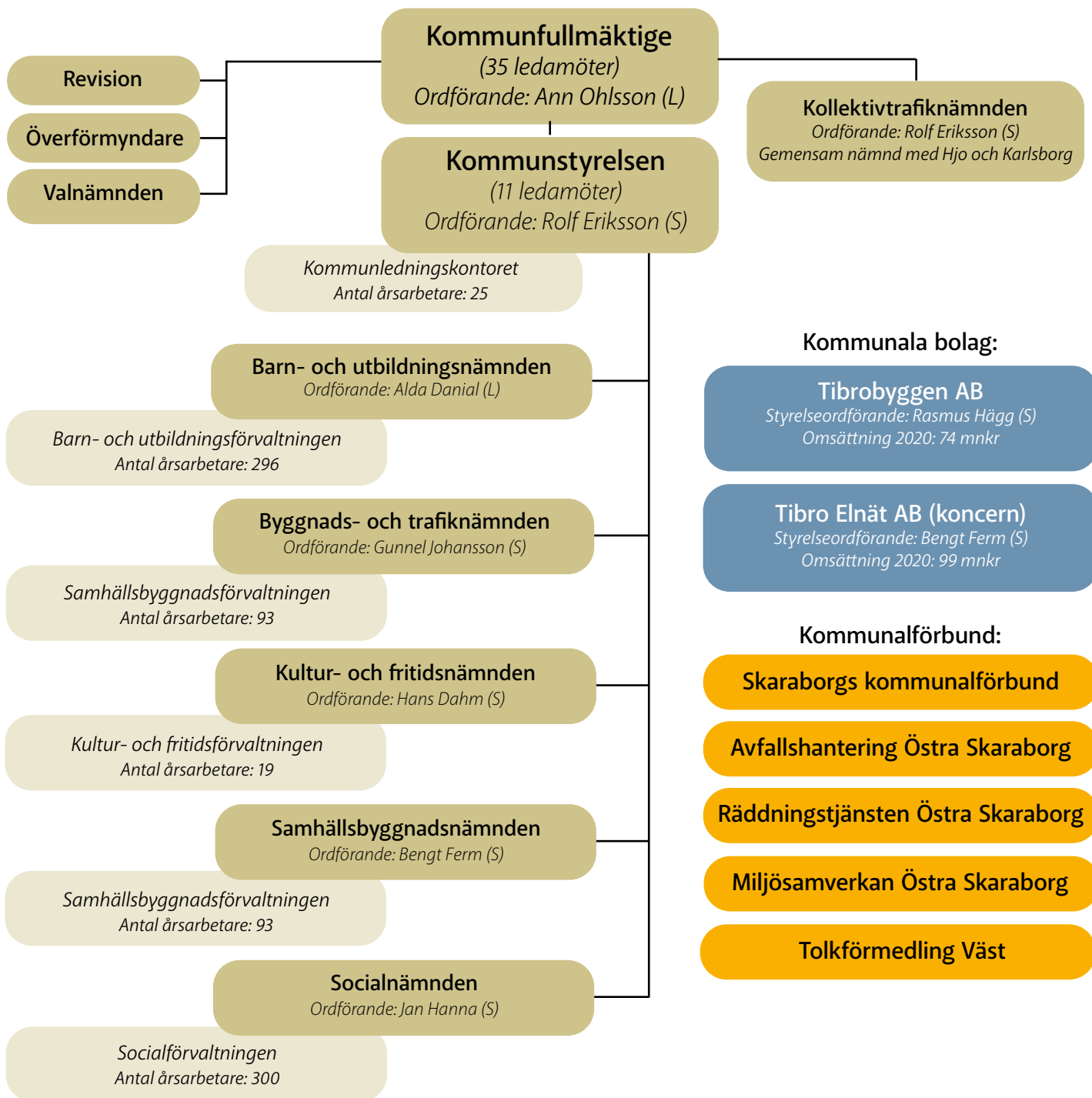
Tibro kommun	2016	2017	2018	2019	2020
Antal invånare	11 070	11 110	11 168	11 240	11 297
Antal anställda, årsarbeten	-*	997	1 083	1 015	962
Skattesats kommun, %	21,21	21,21	21,21	21,21	21,21
Verksamhetens intäkter, mnkr	253	220	210	192	152
Verksamhetens kostnader, mnkr	785	796	817	815	770
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	591	624	641	655	679
Årets resultat, mnkr	57	34	17	28	32
Årets resultat, % av skatter och bidrag	9,6	5,4	2,6	4,3	4,7
Nettoinvesteringar, mnkr	29	50	79	131	101
Självfinansieringsgrad, %	253	105	47	39	58
Långfristig låneskuld, mnkr	0	0	0	75	150
Soliditet, %	70	71	70	66	62
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pensioner, %	32	35	37	37	38

* Problem vid implementering av nytt HR-system medför att det korrekta antalet anställda per 2016-12-31 inte kan tas fram.

Tibrobyggen AB	2016	2017	2018	2019	2020
Nettoomsättning, mnkr	64	63	118	72	74
Årets resultat efter finansnetto, mnkr	2,6	3,4	27,2	0,3	2,4
Årets resultat efter skatt, mnkr	0,9	2,3	1,1	3,1	2,2
Soliditet, %	9	9	13	13	13
Antal lägenheter	743	743	821	821	825
Vakansgrad	3	3	7	8	5

Tibro Elnät AB, koncern	2016	2017	2018	2019	2020
Nettoomsättning, mnkr	78	80	99	99	99
Årets resultat efter finansnetto, mnkr	2,5	1,6	4,7	7,6	7,9
Årets resultat efter skatt, mnkr	1,9	1,2	3,6	6,0	6,2
Soliditet, %	51	49	48	50	54
Energiomsättning,	94,1	94,2	95,2	93,7	89,8

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag, AB Tibrobyggen och Tibro Elnät AB. Därtill är kommunen medlem i Kommuninvest ekonomisk förening genom vilken koncernen har sin huvudsakliga lånefinansiering. Kommunen är också medlem i fem kommunalförbund: Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS), Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS), Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS), Skaraborgs kommunalförbund och Tolkförmedlingen Väst. En relativt liten del av den kommunala verksamheten sker i privat regi då det till exempel inte finns någon friskola etablerad i kommunen. I Tibro finns en mindre privat förskola etablerad sedan lång tid tillbaka.

Det mest betydande samverkansavtalet som kommunen ingått är inom Utbildning Skaraborg där samtliga Skaraborgskommuner utgör ett gemensamt antagningsområde för gymnasieelever.

Sedan höstterminen 2018 är den kommunala gymnasieskolan i Tibro nedlagd och från och med 2020 så köps även all vuxenutbildning från Skövde kommun.

Kommunens bostadsbolag, AB Tibrobyggen, har en VD anställd i bolaget men bedriver i övrigt sin verksamhet via förvaltningsavtal. Nuvarande förvaltare är Riksbyggen Ekonomisk förening. Avtalet sträcker sig till och med 2021-12-31 avseende administration och 2022-01-31 avseende teknisk skötsel.

Tibro Elnät AB tillhandahåller elnät inom sitt koncessionsområde som omfattar Tibro och Fagersanna tätort samt omkringliggande landsbygd. Dotterbolaget Tibro Energi AB erbjuder optiskt fibernät för datakommunikation samt tjänster avseende el, TV och bredband. Samtliga koncernbolag har politiskt tillsatta styrelser.

Nämnd

Verksamhet

Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen har till uppgift att driva de strategiska lednings- och framtidsfrågorna för Tibro kommun. Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning, utveckling och utvärdering av nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen ska ha insyn, uppsikt och kontroll över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och i de kommunalförbund som kommunen är medlem i. Kommunstyrelsen ansvarar därtill för gemensamma funktioner och strategiska frågor som ekonomi, personal, kansli, IT, tillväxt- och näringslivsfrågor, kommunikation, integration, folkhälsa samt säkerhet.
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta personer utifrån gällande lagstiftning. Nämnden ansvarar också för individ- och familjeomsorg, där bland annat ekonomiskt bistånd, missbruks- och beroendevård, familjerätt och barn- och ungdomsvård ingår.
Samhällsbyggnadsnämnden	Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för utveckling, byggnation och förvaltning av kommunens allmänna platser, parker, skogar, fastigheter och byggnader. Nämnden ansvarar också för kommunens vatten- och avloppsförsörjning, gatu- och väghållning, kart- och mätverksamhet, måltidsverksamhet samt lokalvård.
Byggnads- och trafiknämnden	Byggnads- och trafiknämnden ansvarar för plan- och byggfrågor samt utfärdar lokala trafikföreskrifter och fullgör kommunens uppgifter enligt lagen om trafiknämnd.
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens kultur- och fritidsverksamhet och för den kommunala musikskolan. Nämnden har också till uppgift att bedriva viss kulturarvsbevarande verksamhet, anskaffa och förvalta kommunens konst samt vara delaktig i frågor som rör utsmyckning av offentliga platser.
Kollektivtrafiknämnden, gemensam nämnd där Tibro är värdkommun	Kollektivtrafiknämnden företräder de samverkande kommunerna Tibro, Hjo och Karlsborg i kollektivtrafikfrågor. Nämnden beslutar om så kallad tillköpstrafik och ansvarar för myndighetsutövning gällande färdtjänst. Därtill tillhandahåller nämnden resurser för skolskjutsplanering åt annan nämnd i de tre kommunerna.

Kommunalförbund

Verksamhet

Miljösamverkan Östra Skaraborg	Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg ansvarar för tillsyn, kontroll och prövning av miljö- och hälsoskyddsärenden åt medlemskommunerna Tibro, Hjo, Karlsborg, Falköping och Skövde.
Avfallshantering Östra Skaraborg	Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg ansvarar för insamling, behandling, planering och information om hushållsavfall i medlemskommunerna Tibro, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Töreboda, Gullspång, Falköping, Skövde och Skara.
Räddningstjänsten Östra Skaraborg	Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg ansvarar för räddningstjänst och förebyggande brandskydd i medlemskommunerna Tibro, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Töreboda, Gullspång och Skövde
Skaraborgs kommunalförbund	Inom ramen för Skaraborgs kommunalförbund arbetar Tibro kommun tillsammans med övriga Skaraborgskommuner med delregionalt utvecklingsarbete. Förbundet ska särskilt verka inom områdena tillväxt och utveckling, verksamhetsstöd samt intressebevakning.
Tolkförmedling Väst	Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med syfte att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet. Medlemmarna utgörs av Västra Götalandsregionen och flertalet kommuner i regionen, däribland Tibro kommun.

Kommunägda bolag

Verksamhet

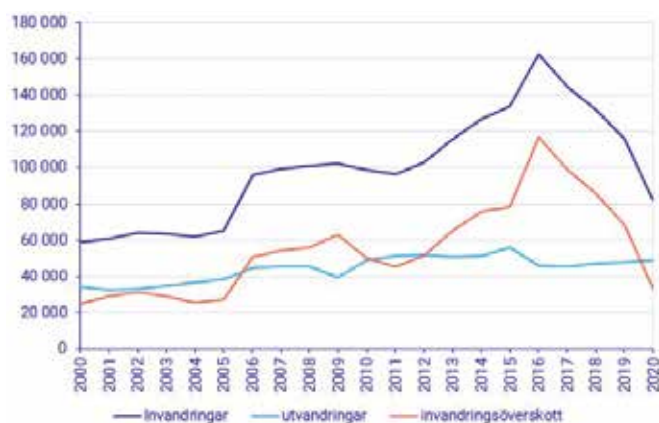
AB Tibrobyggen	Tibrobyggen är ett allmännyttigt fastighetsbolag med uppgift att bygga och förvalta bostäder och lokaler för uthyrning. Bolaget äger och förvaltar cirka 800 lägenheter och en del centralt belägna lokaler, till exempel Tibro kommunhus.
Tibro Elnät AB	Tibro Elnät har till uppgift att bygga, underhålla och driva elnätet till kunder inom Tibro kommun.
Tibro Energi AB	Tibro Energi är ett dotterbolag till Tibro Elnät med uppgift att vara ett lokalt alternativ för elhandel och bredband.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Befolkning

Vid årsskiftet uppgick rikets befolkning till nästan 10,4 miljoner. Sveriges befolkningsökning avtog 2020 och uppgick till cirka 52 000 invånare eller 0,5 %. Ökningen är nästan halverad jämfört med 2019 och den lägsta sedan 2005. Främsta orsaken till den lägre ökningstakten är en fortsatt minskad nettovandring, även denna var den lägsta sedan 2005 och stannade vid 34 000 efter att 83 000 invandrat och 39 000 utvandrat. Födelseöverskottet uppgick till 15 000 medan justeringar avseende 2019 utgör de sista 3 000 i befolkningsökningen.

Antal in- och utvandringar samt invandringsöverskott 2000-2020

Källa: SCB

Under 2020 ökade folkmängden i 17 av 21 län och i 167 av 290 kommuner. Tibros befolkning ökade med 57 personer eller 0,51 % till 11 297 invånare. Det är 10:e året i rad som kommunens invånarantal ökar och 2020 års ökning innebär att Tibroborna är fler än någonsin. Den högsta noteringen tidigare är från årsskiftet 1992/1993 då befolkningen uppgick till 11 249 personer. Då födelsenettet är negativt (-20) så är det flyttnettet som genererar ökningen. Tittar man på de nio år som föregått 2020 och befolkningen har ökat så har flyttnettet gentemot utlandet varit +1 016 och inom Sverige -249. 2020 uppgår flyttnettet mot utlandet till +37, den lägsta siffran under hela 10-årsperioden. För inrikes flyttnetto är situationen den omvända, +39 är den högsta siffran under 10-årsperioden.

Konjunktur

Coronapandemin gjorde att världsekonomin drabbades hårt under 2020. Efterfrågan föll brant då pandemin och de

restriktioner som infördes medförde att människor generellt minskade sin konsumtion samtidigt som företag valde att senarelägga investeringar. Även utbudssidan har påverkats då stängda gränser, höga sjuktal och personal i karantän drabbade såväl produktion som internationell handel. Som en följd av detta sjönk BNP mycket brant under det andra kvartalet världen över. Under det tredje kvartalet skedde sedan en återhämtning men under det fjärde kvartalet stannade denna utveckling av på grund av en andra smittvåg. Sveriges bruttonationalprodukt (BNP) minskade med 2,8 % 2020. Under andra halvåret 2021 väntas tillväxten ta fart igen baserat på tron att smittspridningen då ska ha dämpats genom massvaccinering. Ekonomin befinner sig dock fortsatt i en djup lågkonjunktur. (Källa: Ekonomifakta och SKR)

Arbetsmarknad

Regeringen har satt in stora åtgärder, bland annat möjligheten till korttidspermittering, för att dämpa de negativa ekonomiska effekterna av pandemin på arbetsmarknaden. Trots det har arbetslösheten ökat och i december uppgick arbetslösheten till 8,8 % i Sverige, vilket var en ökning med 1,4 % jämfört med december 2019. Arbetslösheten är den högsta sedan 2010 och efterdyningarna från finanskrisen.

I ett historiskt perspektiv är det fortfarande en bit upp till 1990-talets nivåer. Arbetslösheten väntas fortsätta stiga under inledningen av 2021 därefter bedöms en vändning ske, men denna väntas bli långsam och utdragen.

Tibro har liksom tidigare en högre arbetslöshet än länet och riket. Vid årsskiftet uppgick arbetslösheten till 10,7 %, en ökning med 0,8 % under året. Skillnaden mot län och rike har minskat något 2020, då ökningarna där varit större än i Tibro. Tibro ligger 1,9 % över rikets och 2,4 % över länets totala arbetslöshet. Den öppna arbetslösheten ligger i stort sett på samma nivå i Tibro, länet och riket. Skillnaden består i att Tibro har en betydligt större andel invånare i program med aktivitetsstöd.

Ungdomsarbetslösheten (18-24 år) har ökat mer än den totala arbetslösheten. Efter att 2019 ha sjunkit till 10,0 % så har denna andel stigit till 12,3 %. Det är en hög siffra men skillnaden mot län och rike är mindre i gruppen ungdomar än skillnaderna i arbetslöshet totalt sett. Tibro ligger 0,5 % respektive 1,7 % över riket och länet. Tibro avviker mer vad gäller arbetslösheten i gruppen utrikes födda. I denna grupp har 2020 trots pandemin inneburit en viss minskning från 34 % till 31,6 %. Trots förbättringen så är skillnaden mot riket och länet cirka 11 % för denna grupp. Av 586 arbetslösa i Tibro vid årsskiftet så var 56 % eller 330 personer utrikes födda. Om Tibro kunde sänka arbetslösheten för utrikes födda till samma nivå som riket så skulle också den totala nivån på arbetslösheten ligga lika eller strax under rikets. (Källa: AMS)

Lån till förfall - totalt belopp per halvår 2021-2023 och 2024 eller senare (mnkr)

Låntagare	2021		2022		2023		2024-	Summa
	jan-juni	juli-dec	jan-juni	juli-dec	jan-juni	juli-dec		
AB Tibrobyggen	100	2	191	0	136	0	0	428
Tibro kommun	38	0	0	38	38	38	0	150
Tibro Elnät AB	0	0	5	0	8	8	5	25
Summa	137	2	196	38	181	45	5	603
Totalt mnkr		139		233		226	5	
Andel länestock %		23		39		37	1	

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Verksamhetsrisk

Merparten av Tibro kommuns fastighetsbestånd är byggt på 1960- och 70-talen. Flertalet av verksamhetsfastigheterna har inte genomgått några större renoveringar sedan de byggdes. Fastigheterna har därför i delar uppnått sin tekniska livslängd, vilket innebär att det finns ett stort behov av reinvesteringar eller nybyggnationer. Samhällets krav på fastighetsfunktion har sedan dessa fastigheter byggdes ökat. Kommunen har därför under de senaste åren behövt hantera påpekanden rörande exempelvis brandsäkerhet och ventilation. Det finns en risk att sådana myndighetspåpekanden och faktiska skador på anläggningarna genererar mer eller mindre akuta kostnader.

De under lång tid låga investeringsvolymerna i verksamhetsfastigheter avspeglas i kommunens balansräkning. I posten materiella och immateriella tillgångar ingår även andra typer av anläggningstillgångar och vilken verksamhet som bedrivs i kommunal regi påverkar omfattningen, men bokfört värde per invånare ger ändå en indikation om det som beskrivits ovan. Tibro har under hela 2000-talet legat klart under nivån för riket och kommuner i liknande storlek. I bokslutet 2018 skilde det cirka 20 700 kronor per invånare i materiella tillgångar vilket motsvarade cirka 230 mnkr. Som en effekt av byggandet av Baggeboskolan 2018-2020, som kostade 218,4 mnkr, så närmar sig Tibro snabbt riket och kommer att vara i nivå med kommuner av samma storleksordning efter 2020.

En potentiell risk är att bostadsmarknaden efter flera år med i princip samtliga lägenheter uthyrda kan komma att ställas inför en situation med alltfler outhyrda lägenheter till följd av ett större utbud och en försämrad befolkningsutveckling. På kort sikt bedöms dock den risken som hanterbar, då Tibrobyggen kan parera ett intäktstapp med att minska sitt underhåll från den historiskt sett höga nivå bolaget legat på de sista åren.

Utifrån Västra Götalands regionens befolkningsutvecklingsprognos för Tibro och Skaraborg som helhet så går det att konstatera att personalförsörjningen skulle kunna bli ett framtida problem. Kommunen arbetar både aktivt med att behålla befintliga och attrahera nya medarbetare. Läs mer om detta under avsnittet väsentliga personalförhållanden.

Finansiella risker

Ränte- och finansieringsrisk

Koncernens samlade räntebärande skulder uppgår till 603 mnkr. Skulden fördelar sig enligt AB Tibrobyggen 428 mnkr, Tibro kommun 150 mnkr och Tibro Elnät AB 25 mnkr. Tibrobyggen tog upp ett nytt lån om 35 mnkr i januari för att finansiera

ombyggnaden av det tidigare äldreboendet i fastigheten Snickaren 27 på Fredsgatan till 39 lägenheter. Kommunen nyupplånade 75 mnkr för att finansiera årets investeringar och då främst färdigställandet av Baggeboskolan. I princip samtliga lån löper med fast ränta, är amorteringsfria och är upptagna hos Kommuninvest. Tibrobyggen har ett mindre lån om 1,8 mnkr hos Stadshypotek som är lösbart i december 2021 och där amortering sker med 0,3 mnkr årligen.

Vid årsskiftet hade kommunkoncernen en snittränta på 0,40 %. 2021 förfaller 139 mnkr eller 23 % av koncernens lån, tre lån om totalt 137 mnkr omsätts under en dryg månad från mitten av april till mitten av maj. Av befintliga lån förfaller 233 mnkr eller 39 % av länestocken under 2022. 2022 finns en stor koncentration av förfall till en och samma dag under kvartal 1, då AB Tibrobyggen har två lån om totalt 191 mnkr som förfaller.

Efter att Riksbankens reporänta varit negativ under nästan 5 år så höjdes denna till 0 % i början av januari 2020 för att därefter ligga oförändrad resten av året. Marknadens förväntningar är vid årsskiftet en fortsatt styrränta på 0 % under flera år framöver.

Koncernen har vid utgången av året cirka 53 400 kronor (44 300 2019) i långfristiga lån per invånare. Detta är ett relativt lågt belopp inom kommunsektorn och risken att kommunen eller dess bolag nekas lån till följd av lånevolymer bedöms vara låg. Utöver lån har kommunen möjlighet till finansiering via en checkkredit på 30 mnkr hos Swedbank.

Marknadsvärdesrisk finansiella placeringar

I kommunkoncernen är det endast kommunen som har finansiella placeringar i värdepapper. Vid årsskiftet uppgick marknadsvärdet på dessa tillgångar till 228,3 mnkr. Kommunen beslutade i november om en ny placeringpolicy för medelsförvaltning. Denna innebär en ökad risknivå jämfört med tidigare policy. Normalfördelningen enligt den nya policyn är 60 % aktier och 40 % räntebärande papper. Från mitten av december förvaltas medlen av två kapitalförvaltare som startade med hälften av kapitalet vardera. Risken för negativa resultat i förvaltningen och kommunens utfall jämfört med budget är relativt hög. Kommunens syn på medlen och deras förvaltning är dock långsiktig och över tid bör portföljen ge minst den nivå på avkastning som budgeteras i 2021 års budget. Men för det enskilda kalenderåret kan avvikelsen bli stor.

Pensionsförpliktelse och pensionsmedelsförvaltning	2019	2020
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	236 564	230 844
a) Avsättning inkl. särskild löneskatt	8 810	10 722
b) Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	227 754	220 122
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	35 630	35 601
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	272 194	266 445

Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde	2019	2020
Totalt pensionsförsäkringskapital	48 474	50 741
a) varav överskottsmedel	3 800	3 830
Totalt kapital pensionsstiftelse	0	0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	48 474	50 741

Finansiering	2019	2020
Återlånade medel	223 720	215 704
Konsolideringsgrad	18 %	19 %

Pensionsförpliktelser

Kommunen har ett omfattande pensionsåtagande som uppgår till 266,4 mnkr (272,2 mnkr). Pensionsförpliktelserna redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldbokförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 220,1 mnkr (227,8 mnkr).

De pensionsförpliktelser som uppstår löpande försäkras kommunen i huvudsak genom att betala premier. Äldre förpliktelser, från 1997 eller tidigare, är i huvudsak återlånade, vilket innebär att finansieringen sker i samband med utbetalningar av dessa förpliktelser.

Händelser av väsentlig betydelse

Tibro kommun och dess verksamheter har påverkats starkt av coronapandemin. Tibro är en av de kommuner i landet som haft störst smittspridning i förhållande till folkmängden och med covid-19-utbrott även i den kommunala vård- och omsorgsverksamheten. Kommunen har följt ansvariga myndigheters riktlinjer och rekommendationer. Den granskning som Inspektionen för vård och omsorg, IVO, genomförde under året, visar att alla covid-19-sjuka vårdtagare fått en omsorgsfull vård av god kvalitet. Anpassningar har gjorts inom samtliga nämnder för att förhindra smittspridning och främja efterlevnaden av Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Exempelvis så har distansundervisning tillämpats för elever på högstadiet, gymnasiet och inom vuxenutbildningen.

Den nybyggda F-6-skolan, Baggeboskolan, har under året slutbesiktigats och tagits i bruk. Den 17 augusti öppnades skolan för eleverna.

Tibrobyggens ombyggnation av kvarteret Snickaren 27 på Fredsgatan färdigställdes under hösten. Intresset har varit stort och alla 39 nya lägenheter är uthyrda.

I april 2020 beslutade kommunfullmäktige att Ransbergs skola ska rivas och ersättas med en ny F-6-skola på samma tomt. Den nya skolan ska ha plats för 175 elever.

2019 fastställde kommunfullmäktige riktlinjer för en ny styrmodell. Under 2020 har implementeringen av den nya styrmodellen fortskridit och en ny vision och strategiska mål har antagits. Den 11 mars genomfördes en medborgardialog med koppling till såväl visionsarbetet som översiktsplansarbetet.

En ny översiktsplan är under framtagande och medborgardialoger samt informationsmöten har hållits. Översiktsplanen har tagits fram i digitalt format och har varit utställd på samråd under hösten. Översiktsplanen beräknas få laga kraft hösten 2021.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrmodell

2019 fastställde kommunfullmäktige riktlinjer för en ny styrmodell. Under 2020 har en ny vision och strategiska mål antagits. Implementering av den nya styrmodellen har fortsatt.

2020 har varit ett övergångsår då vision, strategiska mål, indikatorer med mera enligt den nya styrmodellen förts in i budget 2021, medan den hittills använda målstyrningsmodellen, som beskrivs nedan, använts som grund för måluppföljningen.

Målstyrningsmodellen utgår från den vision som kommunen antog i samverkan med Tibros förenings- och näringsliv 2005. Styrande för målstyrningen i kommunen är också den boendestrategi och den näringslivsstrategi, som utvecklades med visionen som grund och fastställdes av kommunfullmäktige 2006.

Av visions- och strategidokumenterna framgår att alla som bor och verkar i Tibro tillsammans ska sträva efter att utveckla Tibro till:

- En boplatz som lockar och inspirerar.
- En mötesplats för allas intressen.
- En innovativ mötesplats för världens inredare.

Kommunövergripande mål, nämndsmål och verksamhetsmål

Kommunfullmäktige antar årligen ett antal prioriterade mål, som ska vara vägledande för kommunens arbete det kommande året. För varje mål har fullmäktige fastställt ett antal strategier, som övergripande beskriver hur kommunen ska agera för att förverkliga målet samt ett antal förväntade resultat.

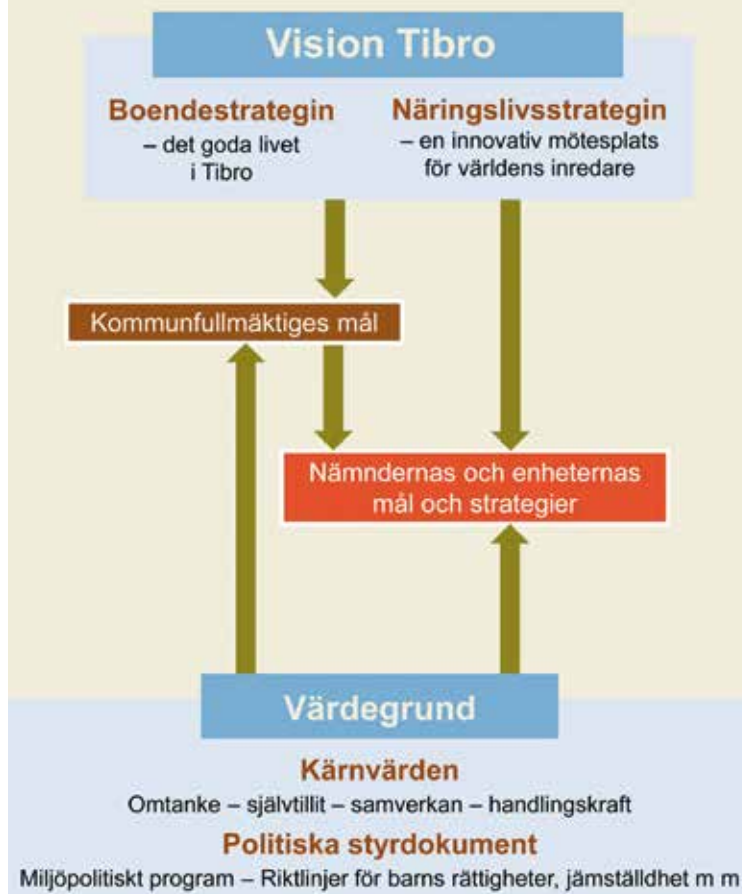
Nämnder, styrelser och verksamheter fastställer både egna prioriterade mål samt vilka åtgärder som ska vidtas för att de ska bidra till att kommunfullmäktiges mål förverkligas.

I kommunens årsredovisning redovisar kommunledning, nämnder och styrelser årligen måluppfyllelsen för de prioriterade målen.

Följande begrepp används i målstyrningsmodellen:

- **Mål** Prioriterade mål som det är särskilt fokus på.
- **Förväntat resultat** En beskrivning av hur vi mäter måluppfyllelsen.
- **Strategi** En beskrivning av de huvudsakliga tillvägagångssätt, som valts för att uppnå målet.
- **Måluppfyllelse** En redovisning av hur de prioriterade målen uppnåtts.

Styrmodell för Tibro kommun

Utvärdering

Redovisningen av kommunstyrelsens och nämndernas verksamheter i årsredovisningen utgår från de mål och strategier som kommunfullmäktige antagit. Måluppfyllelsen för varje mål bedöms i en skala från ett till fyra. Värderingen redovisas med olika antal av Tibros kommunvapen. Ju fler kommunvapen desto bättre har verksamheten uppnått sina mål.

Så här redovisas nivån på måluppfyllelsen:

- ☒ Målet är inte uppnått
- ☒☒ Målet är delvis uppnått
- ☒☒☒ Målet är i huvudsak uppnått
- ☒☒☒☒ Målet är uppnått

Styrning av de kommunala bolagen

Under 2019 påbörjades en översyn gällande kommunens styrning av och dialog med de kommunala koncernbolagen. Nuvarande styrdokument är från 2011 och är i behov av uppdatering liksom processerna kring bland annat budget, uppföljning och bokslut. Efter att processen stannat av i början på 2020 så återupptogs arbetet under hösten och avsikten är att fatta beslut om nya styrdokument våren 2021. Tillämpningen börjar successivt under året i enlighet med ordinarie årshjul. Den grundläggande tanken är att bolagsstyrningen i tillämpliga delar ska likna styrningen av de kommunala nämnderna.

Budget med plan

Kommunens och bolagens budgetprocesser är för närvarande inte synkroniserade men avsikten är att de från hösten 2021 i större utsträckning ska bli det. Framst av verksamhetsskäl, så att kommunkoncernens samtliga resurser bidrar till att gemensamt uppfylla de strategiska mål som kommunfullmäktige angett, men även för att ekonomisk samplanering kan skapa fördelar eller vara nödvändig.

Kommunens budgetprocess är indelad i en vårprocess och en höstprocess. Under våren fastställer kommunfullmäktige i juni skattesats, nämndernas driftbudgetramar, investeringsbudget och eventuella justeringar i de strategiska målen. Budgetarbetet påbörjas i januari och i februari fastställer kommunstyrelsen budgetuppdrag till nämnderna. Oftast innebär detta att beskriva hur en utpekad driftbudgetnivå kommer att hanteras. I april och maj bereds budgeten bland annat genom att kommunstyrelsens arbetsutskott träffar nämndernas arbetsutskott och för en dialog kring drift- och investeringsbudget.

Höstens budgetarbete är inriktat på att nämnderna fördelar driftbudgetramen till verksamhetsområden och budgetansvariga. Vidare ska nämnden fastställa sin verksamhetsplan där bland annat nämndens planering för hur de strategiska målen ska uppfyllas redovisas. Höstens budgetarbete syftar också till att få insikt i om väsentliga förändringar i de ekonomiska eller verksamhetsmässiga förutsättningarna har skett sedan våren. Om sådana har skett så kan det föranleda förändringar av junibeslutet. I november fastställer kommunfullmäktige kommunens budget för nästkommande år.

Uppföljning inom den kommunala koncernen

Kommunstyrelsen begär in tertiärrapporter per den 30/4 och den 31/8 från nämnder och bolag. Apriluppföljningen är fokuserad på ekonomi medan augustiuppföljningen även innehåller verksamhets- och måluppföljning. Delårsrapport upprättas per den 31/8 och lämnas till kommunfullmäktige för godkännande i oktober. Kommunstyrelsens uppföljning per den 30/4 överlämnas normalt inte till kommunfullmäktige. Vid behov kan kommunstyrelsen begära in flera uppföljningar, redovisningar av vidtagna åtgärder med mera.

Uppsiktsplikt, ekonomi och verksamhetsstyrning

I december 2019 beslutade kommunchefen efter delegation från kommunstyrelsen om att restriktivitet beträffande anställningar och vissa inköp av varor och tjänster gäller tills vidare i hela kommunen (samtliga nämnder). Bakgrunden var negativa prognoser under 2019 från barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden, effektiviseringskrav i budget 2020 för dessa nämnder samt en oro för hur de finansiella marknaderna skulle utveckla sig och eventuella effekter av den utvecklingen på kommunens finansnetto.

Relativt tidigt på året kom dock allt fokus att förflytta sig till hanteringen av coronapandemin. Pandemin innebar också i sig att många av de kostnader som var föremål för restriktivitet naturligt kom att utebli.

Aprilprognosen pekade på ett stort underskott, -14 mnkr jämfört med budget. Anledningen till detta var, främst att kommunens kortfristiga placeringar rasat i värde och prognosen för finansnetto sattes till drygt 23,0 mnkr sämre än budgeterat baserat på en neutral marknadsutveckling under resterande del av året. Barn- och utbildningsnämnden prognostiserade ett större underskott, -6,8 mnkr, som en följd av omställningskostnader (löner under uppsägningstid) efter personalneddragningarna som gjordes sent under 2019. På grund av det svåra och osäkra läget fattade kommunstyrelsen inga beslut baserade på prognosen. Kommunstyrelsens ordförande fattade dock ett ordförandebeslut om att skjuta fram budgetprocessen till hösten för att ge nämnder och förvaltningar möjlighet att fokusera på arbetet med pandemin samt för att se om osäkerheten gällande förutsättningarna i budgetarbetet eventuellt kunde komma att minska.

Augustiprognosen visade på ett positivt budgetavvikelse, 6,9 mnkr, och kommunstyrelsen beslutade därför som en följd därav att beslutet om restriktivitet gällande anställningar och vissa kostnader skulle upphöra.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Tibro kommuns utvärdering av god ekonomisk hushållning får, eftersom tydligt beslut om riktlinjer för detta saknas, ske mot de tre finansiella mål som kommunfullmäktige fastställt, de två kommunfullmäktigemålen samt de nämndsprioriterade målen. I tabellen nedan redovisas samtliga prioriterade mål för 2020 samt hur väl de bedöms ha uppfyllts, i form av 1-4 sköldar. En sköld betyder att målet inte är uppnått, två att målet delvis kunnat uppnås, tre att målet i huvudsak uppnås och fyra att målet är uppnått. Utförligare beskrivningar av målen och måluppfyllelsen presenteras på sidorna 44-56 i verksamhetsberättelsen.

Prioriterade mål 2020	Måluppfyllelse
Kommunfullmäktige	
Stärka Tibro som en attraktiv kommun för invånare och besökare där mångfald ses som en tillgång	↑↑↑
Bidra till ett kreativt och nyskapande näringsliv	↑↑↑
Kommunstyrelsen	
Öka tillgängligheten till den kommunala servicen för invånare, besökare och näringsliv	↑↑
Öka invånarnas delaktighet och inflytande i samhällsutvecklingen	↑↑
Stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare	↑↑
Barn- och utbildningsnämnden	
Verka för god kvalitet i förskolan när det gäller hur föräldrar upplever förskolans resultat utifrån barnets stimulans, trygghet, arbetsmiljö och hur förskolan ger tydlig information om barnets utveckling	↑↑↑↑
Utveckla kvaliteten i grundskolan så att alla elever lämnar grundskolan med fullföljda studier	↑↑↑
Verka för att Tibros ungdomar får en bra gymnasieutbildning och tar examen inom tre år med meritvärden minst lika höga eller högre än snittet inom Gymnasium Skaraborg	↑↑↑
Genom Tibro kompetenscenter verka för att minska arbetslösheten och öka utbildningsnivån i Tibro kommun	↑↑
Socialnämnden	
Erbjuda den enskilde Tibrobon – som behöver det – ett tryggt kvarboende hela livet samt trygg hemgång efter slutna hälso- och sjukvård	↑↑↑↑
Erbjuda barn och unga stöd i Tibro så att deras nätverk kan bli delaktiga och att den unge därmed kan känna en bättre livskvalitet	↑↑↑↑
Personer med funktionsnedsättning ska erbjudas meningsfullhet genom aktiv medverkan i det som berör denne	↑↑↑
Kultur- och fritidsnämnden	
En rik fritid för alla	↑↑
Ung kultur	↑
Byggnads- och trafknämnden	
Arbeta med alla de tillsynsärenden som inkommer under året samt de ärenden som kvarstår sedan tidigare	↑↑
Förbättra information och rådgivning till allmänheten	↑↑↑↑
Följa uppdaterad tidplan för fortsatt arbete med översiktsplan 2021 Tibro kommun	↑↑↑
Främja god trafikmiljö och höja trafiksäkerheten för motorfordon, cyklister och gångare	↑↑↑↑
Samhällsbyggnadsnämnden	
Aktivt underhålla och utveckla grönområden, gator och torg i hela kommunen så att såväl Tibrobor som besökare känner sig hemma och välkomnade	↑↑↑
Energiförbrukningen i kommunens lokaler ska effektiviseras	↑↑
Budget i balans för måltidsavdelningen utifrån kvalitet, efterfrågan och servicenivå	↑↑↑↑
Kollektivtrafknämnden	
Rättssäker, likvärdig och effektiv handläggning	↑↑↑
Finansiella mål	
Årets resultat ska uppgå till 6 mnkr	↑↑↑↑
Investeringar finansieras med egna medel	↑
Taxefinansierad verksamhet redovisar minst nollresultat	↑↑↑↑

Totalt finns 22 verksamhetsmål i form av kommunfullmäktigemål och nämndsprioriterade mål. Avseende flera mål har coronapandemin påverkat möjligheten till god måloppfyllelse negativt. Bedömningen är att 14 (56 %) av verksamhetsmålen har uppfyllts helt eller huvudsakligen. Två (67 %) av de tre finansiella målen har uppfyllts. Mot bakgrund av att kommunkoncernen har en god finansiell ställning och att verksamheten generellt bedrivs med goda resultat är bedömningen att kommunen uppfyller lagkravet om god ekonomisk hushållning.

Måltyp/ Måluppfyllnad	Antal kommunvapen*				
	1	2	3	4	Summa
Kommunfullmäktigemål			2		2
Nämndsprioriterade mål	1	7	6	6	20
Finansiella mål	1			2	3
Summa	2	7	8	8	25

* 1 - Målet ej uppnått, 2 - Målet delvis uppnått, 3 - Målet i huvudsak uppnått, 4 - Målet är uppnått

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärderingen av Tibro kommuns finansiella ställning utgår från Tibro kommun medan AB Tibrobyggen och Tibro Elnät AB med koncern kommenteras i verksamhetsberättelsen på sidorna 76-79. Tibro kommun använder en finansiell analysmodell som benämns RK-modellen för att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ekonomisk ställning. Den finansiella analysmodellen bygger på fyra perspektiv:

Resultat: Här görs en kartläggning av Tibro kommuns resultat och dess utveckling. Här redovisas även utveckling och finansiering av investeringar.

Kapacitet: Här redovisas vilken finansiell motståndskraft Tibro kommun har på lång sikt.

Risk: Under risk redovisas hur Tibro kommun är exponerad finansiellt. Här analyseras också borgensåtaganden och kommunens samlade pensionsskuld.

Kontroll: Med kontroll avses hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet av budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

Resultat

Verksamhetens nettokostnader och skatteintäkter

För kommunen är verksamhetens nettokostnad som andel av skatter och statsbidrag ett viktigt nyckeltal, då det visar om skatter och statsbidrag är tillräckliga för att finansiera den löpande verksamheten. Ett riktmärke är att nyckeltalet inte bör överstiga 98 %, vilket över tid ska ge utrymme för att skattefinansiera en normal investeringsvolym. Tibro kommun har under en längre period haft relativt stora finansiella omsättningstillgångar, vilket inneburit att kommunen normalt haft ett positivt finansnetto i budget och bokslut. Marknadsvärdet av de värdepapper som förvaltas av Söderberg & Partners var vid årsskiftet 228,3 mnkr (232,1 mnkr). Så länge som kommunen har finansiella nettotillgångar så kan den i motsvarande omfattning ligga över 98 % och ändå nå ett resultat om 2 % av skatter och statsbidrag. Budgeterat resultat för 2020 var 8,2 mnkr, varav 8,0 mnkr kom från ett positivt finansnetto. Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna i budgeten var därmed 100 %.

De senaste årens höga investeringsvolym, att Ransbergs skola ska byggas om 2021-2023 och att även Fågelviksskolan planeras byggas om inom kort innebär att kommunen inom några år väntas ha i princip lika stora långfristiga lån som den har placerade medel. Detta kommer innebära ett

Resultaträkningens delar som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, 2018 - 2020, %

	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter/kostnader	94,7	95,1	91,1
Avskrivningar	3,2	3,4	3,8
Verksamhetens nettokostnader	97,9	98,5	94,9
Finansnetto	-0,5	-2,8	0,4
Resultat	2,6	4,3	4,7

sjunkande finansnetto och därmed behöver verksamheternas nettokostnader som andel av skatteintäkterna sänkas. Under 2020 var nettokostnadsandelen 94,9 % jämfört med 98,5 % 2019. Att årets resultat kunnat hållas uppe och till och med öka jämfört med 2019 trots en dramatisk försämring av finansnettot beror på att verksamheterna använt en betydligt lägre andel av skatteintäkterna än de senaste 2 åren. 94,9 % är ett mycket lågt utfall och förutom 2016-2017 så får man gå tillbaka till åren runt millennieskiftet för att hitta så låga nivåer. Bakom procentsiffran döljer sig en högre ökning av skatteintäkterna än budgeterat men framförallt en minskning av verksamhetens nettokostnad, vilket är mycket ovanligt med tanke på löne- och prisökningar samt ökade behov i takt med befolkningsutvecklingen.

Diagram 2: Skatteintäkter och statsbidrag (blå linje) och verksamhetens nettokostnader (grön linje) 2016-2020

Verksamhetens nettokostnader minskade med -1,1 mnkr (18,1 mnkr) eller -0,2 % (2,9 %). De tre rader i resultaträkningen som bildar verksamhetens nettokostnader utvecklades så att intäkterna sjönk -40,3 mnkr (-17,3 mnkr), kostnaderna sjönk -44,9 mnkr (-1,4 mnkr) och avskrivningarna ökade med 3,5 mnkr (2,1 mnkr). Intäkterna sjönk för fjärde året i rad och bakom detta låg minskade bidrag -22,9 mnkr och minskad försäljning av verksamhet -13,4 mnkr. Liksom 2017-2019 minskade riktade statsbidrag från bland annat Migrationsverket och Skolverket och försäljningen av verksamhet sjönk framförallt som en följd av att kommunen sedan 2020 producerar väldigt lite vuxenutbildning i egen regi. På kostnadssidan minskade lönekostnaderna med 16,2 mnkr och lämnade bidrag med 18,7 mnkr. De minskade lönekostnaderna hör samman med verksamhetsreduceringar inom barn- och utbildningsnämnden och då främst inom kompetenscenter som bland annat bedriver vuxenutbildning och arbetsmarknadsverksamhet. Lämnade bidrag återgår till en mer normal nivå och det höga värdet 2019 beror på att kommunen medfinansierade två cirkulationsplatser. Dessa kostnader bokfördes som bidrag till statlig infrastruktur.

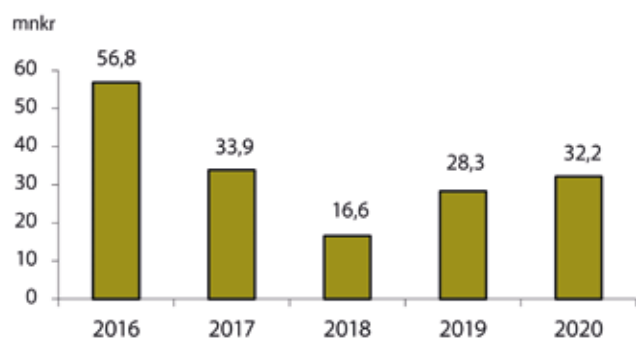
Kommunens intäkter kommer huvudsakligen från skatter och statsbidrag. Mellan 2019 och 2020 ökade de totala intäkterna från skatter, utjämningsystem och statsbidrag med 23,8 mnkr (14,2 mnkr) eller 3,6 % (2,2 %). Skatteintäkterna minskade med 0,3 mnkr (+/- 0%) medan de generella statsbidragen ökade

med 24,1 mnkr eller 12,6 %. Bakom de ovanliga siffrorna ligger pandemins effekter på sysselsättningen och därmed svag skatteunderlagsutveckling. Den stora ökningen av generella statsbidrag beror på de extra generella statsbidrag om 21,1 mnkr som riksdagen beslutat om under året.

Årets resultat

Kommunens resultat 2020 uppgår till 32,2 mnkr, vilket motsvarar 4,7 % av skatter och statsbidrag. Kommunen klarar därmed sitt finansiella mål om att resultatet ska uppgå till minst 6 mnkr. Det är 12:e året i rad som kommunen uppvisar ett starkt resultat som ligger över de 2 % (2020 motsvarande 13,6 mnkr) av skatter och statsbidrag som Sveriges kommuner och Regioner, SKR, satt upp som ett riktmärke för en långsiktigt hållbar ekonomi. Tibro kommun har de senaste 5 åren haft ett resultat snitt om 33,6 mnkr eller 5,3 % som andel av skatter och statsbidrag. Resultatet 32,2 mnkr är 24,0 mnkr högre än budgeterade 8,2 mnkr. Den positiva budgetavvikelsen återfinns inom verksamhetens nettokostnader 23,1 mnkr och skatter och generella statsbidrag 11,3 mnkr medan finansnettot blev klart sämre än budgeterat, -10,4 mnkr. Budgetavvikelsen avseende verksamhetens nettokostnader beror på att samtliga verksamhetsnämnder klarar budget och att flertalet av dem redovisar relativt stora överskott. Centralt budgeterade poster under finansförvaltningen visar ett underskott (-1,6 mnkr) främst till följd av högre pensionskostnader än budgeterat.

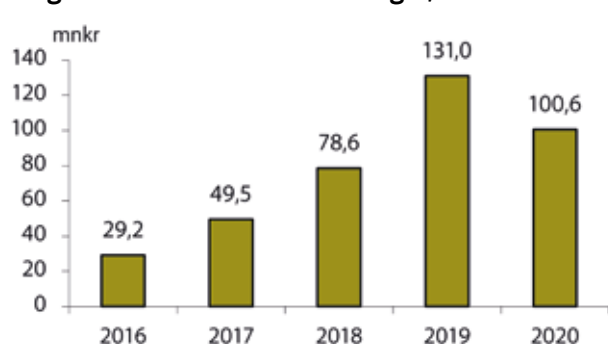
Diagram: Tibro kommuns resultat, 2016–2020

Självfinansieringsgrad investeringar

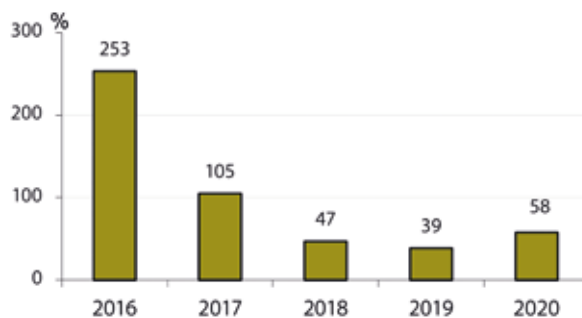
Ett av Tibro kommuns finansiella mål är att investeringarna ska självfinansieras, det vill säga att inga lån ska behöva tas upp för att betala investeringarna. Den höga investeringsnivån 2018–2020 när byggnationen av Baggeboskolan pågick gör detta mål omöjligt att uppnå för det enskilda året.

Diagram: Kommunens investeringar, 2016–2020

I ursprungsbudgeten var självfinansieringsgraden 39 % men ett bättre resultat och ett lägre investeringsutfall än budgeterat gjorde att andelen steg till 58 % i bokslutet. Sett över de 3 år som Baggeboskolan har byggts har självfinansieringsgraden varit 47 % och mätt över 5-årsperioden 2016–2020 är den 70 %.

Diagram: Självfinansiering av investeringar i %, 2016–2020

Resultat taxefinansierad verksamhet

Tibro kommun har tre taxefinansierade verksamheter, vatten och avlopp, fjärrvärme samt renhållning. Ett av kommunens finansiella mål är att de taxefinansierade verksamheterna ska ge minst nollresultat. 2020 visar fjärrvärme (2,5 mnkr) och renhållning (0,1 mnkr) överskott medan VA redovisar ett underskott (-1,1 mnkr). Samtliga tre verksamhetsområden har vid utgången av 2020 upparbetade överskott enligt tabellen nedan. I balansräkningen är dessa överskott bokförda som en skuld till respektive kollektiv.

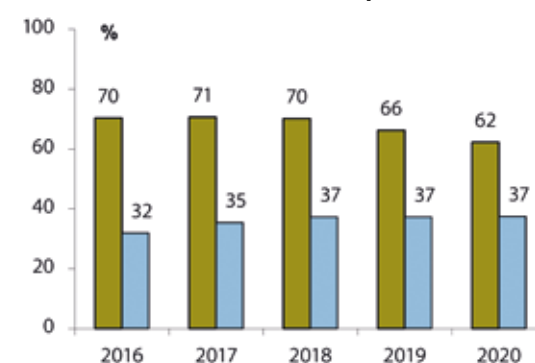
Affärsdrivande verksamhet	2018	2019	2020
<i>Akkumulerade resultat</i>			
Vatten och avlopp	3,5	2,4	1,8
Fjärrvärme	10,2	12,6	13,7
Renhållningsverk	2,0	2,2	2,1
Summa	15,7	17,2	17,9

Kapacitet

Soliditet

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. Ju högre soliditet desto lägre skuldsättning har kommunen.

Diagram: Soliditet 2016–2020 exklusive och inklusive ansvarsförbindelsen avseende pensioner

Soliditeten har under 2020 sjunkit från 66 % till 62 %, då balansomslutningen ökat relativt mer än det egna kapitalet. Det egna kapitalet har ökat med 6,3 % medan balansomslutningen ökat med 13,0 %. Förändringen är liknande den som skedde 2019 och kommunens soliditet har på två år sjunkit från höga 70 % till 62 %. Kommunens soliditet är dock fortfarande relativt stark och var 2019 23 procentenheter högre än snittet i riket. Detta visar att Tibro i grunden har en sund ekonomi.

Om även kommunens ansvarsförbindelse för pensioner intjänade till och med 1997 tas med som en skuld så uppgår soliditeten till 37 %. 2013 var ansvarsförbindelsen som störst, 267,8 mnkr, och har sedan dess sjunkit med 47,7 mnkr till 220,1 mnkr.

Långfristiga skulder

Under 2019 tog kommunen sina första lån på 5 år om 75 mnkr. Även 2020 har kommunen nyupplånat 75 mnkr och de långfristiga lånen uppgår således till 150 mnkr. I budget 2020 fanns i kassaflödesanalysen ett lånebehov om cirka 130 mnkr. Trots att mindre medel nyupplånats än planerat har kassan stärkts och likvida medel ökat med 43 mnkr. Anledningarna till detta är flera; högre resultat än budgeterat, lägre investeringar än budgeterat, justeringar för ej likvidpåverkande poster, minskade kundfordringar samt ökade leverantörsskulder.

Kommunalskatt

Kommunens viktigaste finansieringskälla är kommunalskatten. En låg skattesats innebär en större möjlighet att möta ekonomiska utmaningar genom att öka intäkterna genom skattehöjningar. Skattesatsen i Tibro höjdes 2014 med 50 öre från 20,71 till 21,21, vilket är den nuvarande nivån. 2020 var det sex av Västra Götalands läns 49 kommuner som hade en lägre skattesats. Ett ovägt medelvärde i Västra Götaland låg på 21,78 och medianvärdet på 21,64. Riket per invånare ligger 2020 på 20,72 och ett ovägt medelvärde för landets alla kommuner är 21,67. Varje 10 öre i ökad/minskad skattesats innebär för Tibro kommun +/- cirka 2,3 mnkr per år. 2021 har både kommunen och Västra Götalandsregionen (11,48 %) lämnat skattesatserna oförändrade.

Risk

Likviditet

Kommunen har en god likviditet och har genom en utnyttjad checkkredit, möjligheterna till lån genom medlemskap i Kommuninvest och stora omsättningstillgångar placerade i värdepapper inga problem att bibehålla en mycket god betalningsförmåga. Kommunens kortfristiga betalningsberedskap är därför mycket god.

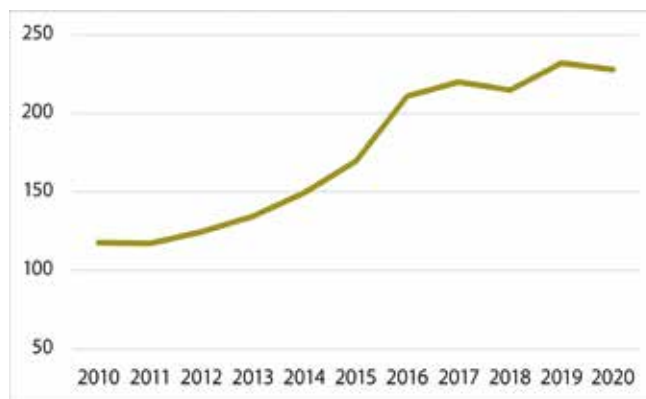
Likvida medel har under 2020 ökat med 43,3 mnkr och uppgår i bokslutet till 49,3 mnkr. Kommunen har enligt budget 2021 ett finansieringsbehov under 2021 om cirka 35 mnkr och planen är att använda likviditeten för detta ändamål samt sänka den i samband med att lån omsätts under april månad. Kommunledningskontoret har dessutom i och med att ny placeringspolicy för kort- och långsiktig medelsförvaltning antogs i december 2020 bättre möjligheter att placera tillfällig överskottslikviditet.

Finansiella tillgångar och avkastning

Tibro kommun har ett relativt stort finansiellt kapital som förvaltas efter en av kommunfullmäktige fastställd placeringspolicy. Eftersom kommunen över tid har finansierat sina investeringar med egna medel och under 2019-2020 med lån har kapitalet successivt ökat med värdetillväxten.

Under 2015 reviderades placeringspolicyn och efter upphandling övertogs förvaltningen av medlen under hösten 2016 av en ny förvaltare. De löpande utvärderingar av förvaltarens prestation gentemot normalportföljens jämförelseindex har inte varit tillfredsställande. När Skövde kommun under året bjöd in till samarbete kring kapitalförvaltningen beslutades därför att Tibro kommun fortsättningsvis ska förvalta sina medel på ett liknande sätt som Skövde kommun och med stöd från deras finansfunktion. Som en följd därav antog kommunen i november en ny placeringspolicy för att i mitten av december byta förvaltare till Swedbank och SEB, som Skövde kommun inlett samarbete med.

Diagram: Finansiella tillgångar, marknadsvärde 2010-2020, mnnkr

Marknadsvärdet för placerade medel var vid årsskiftet 228,3 mnkr (232,1 mnkr). Marknadsvärdet minskade därmed med 3,8 mnkr eller -1,6 % under året. Marknadsvärdet utvecklades bra under inledningen av året men började sjunka i februari för att under mars rasa med 16,9 mnkr ned till 210,9 mnkr. I detta skede innebar kommunens dåvarande placeringspolicy att förvaltaren med hänsyn till riskbegränsningarna var tvungen att vikta om från aktier och alternativa tillgångar till räntor. När marknaden sedan vände uppåt låg förvaltaren kvar med en stor andel räntor med hänvisning till riskbegränsningar i placeringspolicyn. Kommunens uppfattning är dock att förvaltaren haft möjlighet att redan relativt tidigt efter nedgången öka andelen aktier mer än vad som kom att göras. En korrekt och rättvis jämförelse med normalportföljens index är svår att göra i och med att riskbegränsningar styrde förvaltarens agerandet och möjligheter under delar av året.

Borgensåtaganden

Kommunen har under 2020 inte fattat några nya beslut gällande kommunal borgen. AB Tibrobyggen har en borgensram om 430 mnkr och nyttjar vid årsskiftet 428 mnkr, en ökning med 35 mnkr då bolaget har tagit upp ett nytt lån för att finansiera ombyggnationen av det tidigare äldreboendet i kvarteret Snickaren 27 till bostäder. Tibro Elnät har sedan 2016 en borgensram om 35 mnkr. Bolaget har inte förändrat sin upplåning under året utan ligger kvar på 25 mnkr.

För att bolagens verksamhet ska vara konkurrensneutral tar kommunen ut en borgensavgift om 0,25 % på de faktiska lån som bolagen har upptagna med kommunal borgen. Under 2020 uppgick intäkten från dessa avgifter till 1,1 mnkr.

Kommunen har även gått i borgen för föreningarna Tibrobygdens Ridklubb och Tibro Tennisklubb. Borgensåtagandena för föreningar uppgår totalt till 1,2 mkr.

Borgensåtaganden, Mnkr	2018	2019	2020
AB Tibrobyggen	393,7	393,4	428,1
Tibro Elnät AB	25,0	25,0	25,0
Bredband Östra Skaraborg	1,0	0	0
Föreningar	1,3	1,2	1,2
Summa	420,9	419,6	454,2

Budgetavvikelser vid prognoser och bokslut

Styrelse/nämnd/förvaltning, mnkr	Avvikelse 2004	Avvikelse 2008	Avvikelse bokslut
Kommunfullmäktige	0,1	0	0,4
Kommunstyrelsen	2,6	4,8	5,9
Barn- och utbildningsnämnden	-6,8	-2,9	7,2
Byggnads- och trafiknämnden	0	0,1	0
Kultur- och fritidsnämnden	0	0,9	0,9
Samhällsbyggnadsnämnden	0	2,1	5,3
Socialnämnden	-3,0	0,6	4,1
Kollektivtrafiknämnden	0,2	0,5	0,9
Finansförvaltning	4,9	-1,2	-1,6
Summa, verksamhetens nettokostnader	-2,2	4,8	23,1
Skatteintäkter	-18,5	-4,7	-8,9
Utjämning, statsbidrag och fastighetsavgifter	21,9	21,4	20,2
Finansiella intäkter	-4,4	-4,4	8,0
Finansiella kostnader	-18,9	-10,4	-18,4
Årets resultat	-22,0	6,9	24,0

Kontroll

Prognossäkerhet

Kommunen har två ordinarie prognostillfällen, per den 30/4 och den 31/8, på koncernnivå som behandlas i kommunstyrelsen. Augustiprognosen ingår i delårsrapporten som lämnas till kommunfullmäktige i oktober. Nämnderna fattar egna beslut om ytterligare prognoser och utformningen av dessa.

Förändringen mellan prognoser och bokslutet har varit mycket stora och alla tre delarna i resultaträkningen har förbättrats efter aprilprognosen. Aprilprognosen pekade på en negativ

budgetavvikelse med -22 mnkr. I augusti redovisades istället en positiv avvikelse med 6,9 mnkr och i bokslutet var den positiva avvikelsen hela 24 mnkr. Pandemin och osäkerheten kring hur denna skulle påverka finansmarknaden och verksamheternas kostnader är en del i detta. Förmodligen har också effekten av statsbidragen för direkta merkostnader samt ersättning för sjuklönekostnader respektive förhöjda sjuklönekostnader inte riktigt fångats i prognoserna. Effekter av den beslutade restriktiviteten gällande anställningar och vissa inköp har också bidragit. Men även med detta i åtanke så är det fortsatt så att prognoserna troligen är alltför försiktiga under året. En tendens som varit tydlig under hela den senaste femårsperioden.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Balanskravet mäts på så sätt att man utgår från årets resultat men att vissa justeringar sker, bland annat räknas realisationsvinster och realiserade vinster/förluster i värdepapper bort, innan årets resultat efter balanskravsjusteringar erhålls. Det är detta resultat som inte ska vara negativt.

Sedan 2013 finns en möjlighet för kommuner att reservera en del av ett positivt resultat i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). En sådan reserv kan därefter, under vissa förutsättningar, användas för att täcka ett negativt resultat efter balanskravsjusteringar. Kommunfullmäktige i Tibro har inte fattat beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. För att RUR ska kunna tillämpas måste kommuner i riktlinjer för god ekonomisk hushållning besluta om hur reserven ska hanteras. Tibro kommun har därmed inte kunnat göra några avsättningar till RUR.

Kommunen uppfyller balanskravet 2020 då årets resultat efter balanskravsjusteringar är positivt, 30,2 mnkr. Kommunen har inte heller några underskott att återställa från tidigare år.

Balanskravsresultat, Mnkr	2018	2019	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	16,6	28,3	32,2
Realisationsvinster	0	-0,3	-0,9
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	-11,5	-1,1
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	16,6	16,5	30,2
Medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	16,6	16,5	30,2

Väsentliga personalförhållanden

Konsekvenser med anledning av coronapandemin

På grund av den pågående coronapandemin har flera planerade insatser och projekt fått stå tillbaka till förmån för arbetet med covid-19. Kommunens HR-enhet har sedan mars 2020 haft störst fokus på att förbereda organisation, chefer och medarbetare på hur olika frågor ska hanteras och tolkas med anledning av pandemin och dess konsekvenser. Bland annat har HR-enheten byggt upp informationssidor på kommunens intranät, där huvuddelen av den kommungemensamma kommunikationen till medarbetare och chefer sker. En informationssida med frågor och svar för medarbetare och chefer har tagits fram, vilken uppdateras kontinuerligt. Frågor och svar bygger på ansvariga myndigheters råd och rekommendationer samt följer gällande avtal, lagar och SKR:s principer inom arbetsrätt, arbetsmiljö och så vidare. Att säkerställa en god och trygg arbetsmiljö där medarbetare och chefer tillsammans värnar våra medborgares liv och hälsa är och har varit det gemensamma fokuset.

Antal anställda

Tibro kommun har totalt 962 månadsanställda. Jämfört med 2019 har antalet månadsanställda minskat. Den största minskningen föreligger inom barn- och utbildningsförvaltningen bland annat på grund av att kommunens vuxenutbildning avvecklades från januari 2020, vilket medförde en övertalighet inom förvaltningens kompetenscenter. Från årsskiftet 2020 samverkar Tibro kommun med Skövde kommun avseende vuxenutbildningen. Att antalet månadsanställda inom barn- och utbildningsförvaltningen har minskat beror också på en minskning av arbetsmarknadsenhetens uppdrag.

Antal anställda

	2017	2018	2019	2020
Anställda	1 056	1 083	1 015	962
Kvinnor, %	81	80	80	82
Män, %	19	20	20	18

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidare- eller visstidsanställda.

Antal anställda per förvaltning

Förvaltning	2019	2020
Barn & utbildning	458	415
Socialförvaltningen	377	377
Samhällsbyggnad	116	111
Kommunledningskontoret	36	31
Kultur & fritid	28	28
Totalt	1 015	962

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidare- eller visstidsanställda.

Årsarbeten

Antalet årsarbetare är 713. Antalet årsarbetare har minskat jämfört med tidigare år (2019: 766), vilket framförallt beror på övertalighet inom barn- och utbildningsförvaltningen.

Sysselsättningsgrad och andel heltider

I det centrala kollektivavtalet mellan SKR och Kommunal, HÖK 20, har parterna kommit överens om att det partsgemensamma ar-

betet med den så kallade "Heltidsresan" förlängs till 2024-12-31. Avtalet innebär en förlängning jämfört med tidigare avtal, HÖK16" där parterna kom överens om att heltid skulle vara norm från juni 2021. Bland annat vill parterna kunna erbjuda attraktiva anställningar och minska behovet av visstidsanställningar. Heltid som norm bedöms bidra till ökad jämställdhet samt ge möjligheter att klara kommunens framtida kompetensförsörjning genom att fler jobbar mer.

I Tibro kommun har socialförvaltningen störst andel deltid och våren 2020 startades ett pilotprojekt inom fyra enheter inom den förvaltningen. Syftet med projektet är att förvaltningen aktivt ska arbeta med att införa heltid som norm. Under projektiden samlas erfarenheter av arbetet som bidrar till förbättring. Via projektet vill Tibro kommun bibehålla och utveckla ett hållbart arbetsliv. Lärdomarna från projektet är därmed ett steg mot att på bästa sätt införa heltid som norm inom resterande aktuella verksamhetsdelar under 2022.

En kommunövergripande plan för heltid som norm finns framtagen i en projektgrupp bestående av representanter från kommunens samtliga förvaltningar tillsammans med fackförbundet Kommunal. Heltidsresan är därmed ett uppdrag som fortsatt gäller för samtliga förvaltningar och verksamheter i kommunen.

Medelsysselsättningsgrad i % den 31 december respektive år

	2018	2019	2020
Kvinnor, %	90,9	91,1	92,0
Män, %	94,0	93,5	95,0
Totalt, %	91,5	91,5	93,0

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidare- eller visstidsanställda. En person med flera anställningar räknas endast en gång.

Medelsysselsättningsgraden i kommunen har gått upp från 91,5 % till 93 % vilket är en effekt av den centrala projektgruppens arbete med heltidsresan samt socialförvaltningens aktiva arbete med ovanstående beskrivna pilotprojekt. Heltidsresan har bidragit till en medvetenhet där arbetsgivaren strävar efter att erbjuda heltidstjänster i så stor utsträckning som möjligt.

Inom de tre största förvaltningarna – barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har andelen heltider ökat jämfört med tidigare år. Bidragande orsaker till ökningen är bland annat ett ökat fokus på att erbjuda heltidstjänster inom samtliga förvaltningar samt ökningen av andelen heltider som socialförvaltningens pilotprojekt fört med sig.

Andel (%) heltider bland månadsanställda i december månad

År 2020	Kvinnor	Män	Totalt	2019
Barn & utbildning	85	93	87	84
Socialförvaltningen	49	58	50	45
Samhällsbyggnad	49	95	65	57
Kommunledningskontoret	95	89	94	94
Kultur & fritid	60	62	61	68
Totalt	66	84	69	-

Personalomsättning

Kommunens personalomsättning var under 2020 totalt 11 %, vilket är 2 % lägre jämfört med 2019 då personalomsättningen var totalt 13 %.

Personalomsättning (%) per förvaltning

År	2018	2019	2020
Barn & utbildning	8	12	17
Socialförvaltningen	16	12	10
Samhällsbyggnad	9	11	9
Kommunledningskontoret	14	18	16
Kultur & fritid	14	17	4
Totalt	12	13	11

Urväl: Personalomsättning är antalet tillsvidareanställda som har slutat i förvaltningen under perioden/genomsnittligt antal tillsvidareanställda i förvaltningen.

Av totalt antal avslutade tillsvidareanställningar avslutades 58 % på grund av egen begäran, vilket är samma nivå som 2019. Andelen avslutade anställningar på grund av pension uppgick till 24 %. Av totalt antal tillsvidareanställda motsvarade pensionsavgångarna 3 %. Andelen som slutat i kommunen på grund av arbetsbrist är 14 %, vilket är en ökning jämfört med 2020.

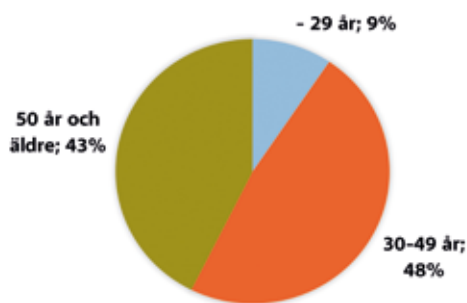
Avgångsorsak i % av totalt antal avslutade tillsvidareanställningar

	2018	2019	2020
Arbetsbrist	6	8	14
Pension	24	24	24
Egen begäran	65	58	58
Övrigt	5	9	3

Under 2020 var det 1,2 % av de tillsvidareanställda som uppnådde 65–67 års ålder. 13 % av de tillsvidareanställda var 60 år och uppåt. Det innebär att rekryteringsbehovet på grund av pensionsavgångar är fortsatt stort de närmsta åren.

Åldersfördelning

Den största åldersgruppen är 30–49 år. Medelåldern hos kommunens tillsvidareanställda är 46 år, vilket är samma medelålder som 2019.

Sjukfrånvaro

Den totala ackumulerade sjukfrånvaron var 8,7 % 2020, vilket är en avsevärt högre sjukfrånvaro jämfört med 2020. Orsaken är framförallt den pågående pandemin då korttidssjukfrånvaron, det

vill säga sjukfrånvaro från dag 1–14 har ökat från 2,6 % 2019 till 4,5 % 2020. Den ökade korttidssjukfrånvaron kan också visa på att kommunens medarbetare har följt ansvariga myndigheters rekommendationer i och med pandemin och stannat hemma vid minsta symtom på sjukdom och då även vid milda symtom där medarbetare förmodligen skulle gått till arbetet under normala omständigheter. Ett viktigt fokus i kommunens fortsatta arbete är pandemins effekter på den psykiska hälsan.

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid

2020	Totalt	- 29 år	30-49 år	50 år - år
Kvinnor	9,3	8,3	9,0	9,9
Män	6,2	6,5	7,1	5,1
Totalt	8,7	7,9	8,7	9,0
Varav långtidsfrånvaro (> 60 dagar)	34,8	22,8	34,2	39,5

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid

2019	Totalt	- 29 år	30-49 år	50 år - år
Kvinnor	7,0	5,8	6,8	7,7
Män	4,5	4,3	3,2	5,6
Totalt	6,5	5,5	6,2	7,3
Varav långtidsfrånvaro (> 60 dagar)	43,4	25,3	44,6	48,7

Urväl: Samtliga anställda vikarier, feriearbetare och övriga tillfälligt anställda ingår i underlaget enligt lagen om kommunal redovisning.

Kvinnorna har högre sjukfrånvaro än männen, vilket kan bero på att kommunen har störst andel kvinnor anställda i de kvinnodominerade yrkena som är så kallade kontaktyrken. Eftersom det inte är möjligt för dessa yrkesgrupper att arbeta hemifrån vid milda symtom, så är sjukskrivning det alternativ som gäller vid minsta symtom på sjukdom.

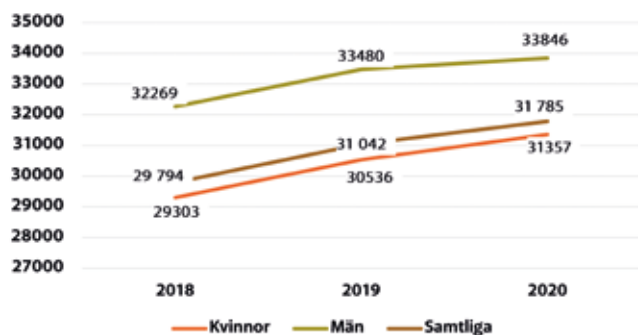
Antalet långtidssjukskrivna utgör 34,8 % av den totala sjukfrånvaron. Långtidssjukskrivning innebär att den anställde varit frånvarande på grund av sjukdom i mer än 60 dagar. Detta är en minskning jämfört med 2019, då långtidssjukfrånvaron var 43,4 %. Detta kan dels bero på att ett antal långtidssjukskrivna medarbetare har återgått till arbete eller att anställningen är avslutad på grund av avslutad rehabilitering. En annan orsak är att korttidssjukfrånvaron har ökat, vilket innebär en relativ minskning av långtidssjukfrånvaron totalt sett.

Medellön

Den totala medellönen i Tibro kommun var 31 785 kronor/månad 2020-12-31. Gapet mellan kvinnors och mäns medellön har minskat något jämfört med 2019. Ett aktivt arbete pågår i kommunen genom att lönekartläggning i ett jämställdhetsperspektiv genomförs årligen. Osakliga löneskillnader mellan könen åtgärdas i en treårig handlingsplan.

Individuell lön ska tillämpas enligt gällande kollektivavtal. Medarbetarens resultat ska bedömas i förhållande till hur den enskildes prestation bidragit till arbetsgruppens mål och resultat. För att skapa tydlighet på alla nivåer krävs därmed att arbetsplatsen i dialog mellan chef och medarbetare arbetar fram verksamhetsnära lönekriterier.

Diagram: Medellön i kronor

Medarbetarenkät

En kommungemensam medarbetarenkät genomfördes hösten 2020. Resultat visar att medarbetarengagemanget är på samma nivå, HME 78, som i den senaste medarbetarenkäten 2018.

Enkätresultatet visar att 90 % av dem som svarat upplever sitt arbete som meningsfullt och fler upplever att de lär nytt och utvecklas i sitt arbete jämfört med 2018. Enkätresultatet visar också att medarbetarna upplever ett stimulerande arbetsklimat, vilken kan bero på att pandemin synliggjort vikten av att medarbetare ställer upp för varandra och genom det har Tibro kommun som organisation stärkts.

Områden där resultatet visar på ett lägre resultat handlar bland annat om stolthet och om medarbetarna kan rekommendera Tibro kommun som arbetsgivare. Medarbetarnas uppfattning om kommunens villkor och förmåner, utvecklingsmöjligheter och tydlig arbetsorganisation visar också på ett lägre resultat jämfört med 2018. Resultatet för ledarskapet är lägre jämfört med föregående enkät 2018 samtidigt som resultatet visar att 70 % av medarbetarna uppger att de har förtroende för sin närmaste chef.

Arbetsmiljö och hälsa

En digital utbildning om organisatorisk och social arbetsmiljö har genomförts för chefer och skyddsombud.

Ett projekt i samarbete med Försäkringskassan har dragits igång. Projektet innebär att Tibro kommun som arbetsgivare tillsammans med Försäkringskassan ska hitta en modell för att fånga upp tidiga signaler på ohälsa och därigenom bidra till att minska sjukfrånvaron i kommunen. Projektet pågår till och med maj 2022.

Kompetensförsörjning

Kommunens vägledning för strategisk kompetensförsörjning antogs hösten 2019. Implementeringen av denna vägledning har fått avvakta och beräknas återupptas under våren 2021.

Tillsammans med Falköpings kommun har ett gemensamt ledarutvecklingsprogram genomförts. Det avslutades sommaren 2020. Utgångspunkten i programmet var förutsättningar för ledaruppdraget samt förutsättningar för tillitsbaserad styrning och att leda i förändring. Från Tibro kommun medverkade totalt sex chefer.

Framtid

Kommunen ska fortsätta arbeta aktivt med den strategiska kompetensförsörjningen och därmed bidra till att behålla kompetens och rekrytera ny kompetens i konkurrens med andra arbetsgivare. Genom att kontinuerligt kartlägga och inventera framtida kompetensbehov på kort och lång sikt ges fortsatta förutsättningar att ge kommunens invånare och besökare en kvalitativ välfärdsservice. Kompetensförsörjningen ska säkerställa att verksamheterna utvecklas i enlighet med de politiska målsättningarna. För att lyckas krävs ett aktivt arbete från både ledning och medarbetare där alla är viktiga ambassadörer för kommunen som arbetsplats. Kommunens viktigaste ambassadörer är medarbetarna. Ett ambassadörsprogram för kommunens medarbetare påbörjas hösten 2021.

Tibro kommun ska verka för att vara en hälsofrämjande arbetsplats där både chefer och medarbetare bidrar till att främja hälsa. Arbetsgivaren ska öka fokuset på ett hållbart arbetsliv för att ge förutsättningar för att arbeta med ett hälsofrämjande perspektiv i alla led, det vill säga både för medarbetare och för chefer.

Förväntad utveckling

Det har i flera års tid varit känt att det såväl för kommunsektorn generellt som för Tibro kommun specifikt väntar ett antal år, där det blir betydligt svårare att uppnå de ekonomiska resultat som är önskvärda. Kommunsektorn och Tibro kommuns utmaningar är bland annat:

- Den demografiska utvecklingen
- Höga investeringsnivåer
- Ökade pensionskostnader
- Försämrat konjunkturläge

För hela sektorn inklusive Tibro kommun så är den demografiska utvecklingen förmodligen den största anledningen till att ekonomin väntas bli mer ansträngd de kommande åren. En grov skattning inför budget 2022-2024 pekar på att den årliga behovsökningen på grund av fler unga och framförallt fler äldre ligger runt 6,5 mnkr per år för Tibro kommun.

Den snabba befolkningsutvecklingen är en orsak till att investeringsnivåerna i kommunerna har ökat markant under 2000-talet. Två andra förklaringar är dels att det finns behov av att bygga om eller ersätta byggnader och andra objekt som det gjordes investeringar i på 1960- och 70-talen, dels att den fortsatta urbaniseringen driver på investeringsbehovet i stadsområdena. Tibro kommun utgör inget undantag utan är snarare ett tydligt exempel på detta då få stora satsningar på verksamhetslokaler skett de senaste 25 åren. Detta medför att

flera lokaler behöver renoveras eller ersättas för att bättre möta verksamhets- och fastighetskrav. Under 2021 pågår därför en lokalutredning som består av tre delutredningar:

- Hur den tidigare gymnasieskolan Fågelviksskolan kan göras om för att inrymma grundskolans årskurs 7-9 samt flera av kultur- och fritidsnämndens verksamheter.
- Hur behovet av boendeplatser inom äldreomsorgen ska tillgodoses framöver. Både med tanke på de behovsökningar som väntas bli följderna av fler äldre och de påpekanden kring brandsäkerhet som tre av kommunens äldreboenden fått.
- Hur en ny förskola skulle kunna byggas. Antingen i form av en helt ny förskola eller att Smulebergsskolan byggs om till förskola efter att Ransbergs nya skola är färdigbyggd.

Pensionskostnadsutvecklingen för kommunerna är också tydligt stigande. Tibro kommuns senaste prognos för de närmsta 3 åren pekar på en kostnadsökning med drygt 8 mnkr från 2021 till 2024. Utbetalningarna avseende pensioner intjänade före 1998 (ansvarsförbindelsen) ökar marginellt under perioden och börjar närma sig sin topp. Istället är det premiekostnaderna för den förmånsbestämda pensionen enligt avtalet KAP-KL som står för ökningen.

Finansiella rapporter

Resultaträkning (mkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncern	
		2020	2019	2020	2019
Verksamhetens intäkter	2	152,0	192,4	265,0	303,6
Verksamhetens kostnader	3	-770,4	-815,3	-853,5	-898,4
Avskrivningar	4	-26,0	-22,5	-43,5	-38,9
Verksamhetens nettokostnader		-644,3	-645,4	-632,1	-633,7
Skatteintäkter	5	463,4	463,7	463,4	463,7
Generella statsbidrag och utjämning	6	215,4	191,3	215,4	191,3
Verksamhetens resultat		34,6	9,6	46,7	21,4
Finansiella intäkter	7	17,9	23,2	17,0	22,4
Finansiella kostnader	8	-20,3	-4,5	-22,2	-6,4
Resultat efter finansiella poster		32,2	28,3	41,5	37,3
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		32,2	28,3	41,5	37,3

Balansräkning (mnkr)		Kommunen		Kommunkoncern	
		Not	2020	2019	2020
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar		0	0		0
Materiella anläggningstillgångar		535,7	462,0	1 090,4	976,2
varav mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	510,3	446,7	1 022,8	921,7
varav maskiner och inventarier	10	25,3	15,3	67,5	54,5
Finansiella anläggningstillgångar	11	12,2	12,2	16,6	16,6
Summa anläggningstillgångar		547,9	474,2	1 106,9	992,8
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	12	0,2	0,4	1,1	1,2
Fordringar	13	64,1	73,5	72,6	83,0
Kortfristiga placeringar	14	228,3	232,1	228,3	232,1
Kassa och bank	15	49,3	6,1	95,9	62,4
Summa omsättningstillgångar		342,0	312,1	397,8	378,7
Summa tillgångar		889,8	786,3	1 504,8	1 371,5
Eget kapital					
Årets resultat		32,2	28,3	41,5	37,3
Resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Övrigt eget kapital*		521,5	492,4	634,7	596,6
Summa eget kapital		553,6	520,7	676,2	633,9
Avsättningar					
Avsättningar till pensioner	16	10,7	8,8	10,7	8,8
Övriga avsättningar	17	6,5	18,6	23,2	34,5
Summa avsättningar		17,2	27,4	33,9	43,3
Skulder					
Långfristiga skulder	18	159,0	83,5	510,3	500,7
Kortfristiga skulder	19	159,9	154,7	284,4	193,6
Summa skulder		319,0	238,2	794,7	694,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		889,8	786,3	1 504,8	1 371,5

Ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna 220,1 mnkr (Not 20)

Övriga ansvarsförbindelser 454,2 mnkr (Not 21)

*Den ingående balansen har justerats med 780 tkr och avser en rättning av tidigare felaktigt redovisade privata investeringsbidrag.

Kassaflödesanalys (mnkr)

	Not	Kommunen		Kommunkoncern	
		2020	2019	2020	2019
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		32,2	28,3	41,5	37,3
Justering för ej likviditetspåverkande poster	22	16,4	33,5	34,6	48,4
Poster som redovisas i annan sektion	23	-0,9	0	-0,9	3,4
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		47,6	61,8	75,2	89,1
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	13	9,4	4,0	10,9	50,1
Ökning/minskning kortfristiga placeringar	14	4,9	-15,7	4,9	13,9
Ökning/minskning förråd, varulager och exploateringstillg.	12	-0,1	-0,2	-0,2	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	19	5,2	-29,9	-10,1	-23,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		67,0	20,0	80,6	129,9
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-100,3	-131,7	-158,3	-199,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1,5	0,8	1,5	0,8
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-98,8	-130,9	-156,8	-198,9
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	18	75,0	75,0	110,0	75,0
Amortering av långfristiga skulder	18	0	0	-0,3	-1,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		75,0	75,0	109,7	73,9
Årets kassaflöde		43,3	-35,9	33,5	4,8
Likvida medel vid årets början	15	6,1	42,0	62,4	57,6
Likvida medel vid årets slut	15	49,3	6,1	95,9	62,4

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Tibro kommun följer Lag om kommunal bokföring och redovisning, men saknar en fullständig dokumentation av redovisningssystemet som lagen i 3 kap 11 § föreskriver.

Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, har till uppgift att utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting och lämnar rekommendationer i redovisningsfrågor. Kommunen följer i stort dessa rekommendationer.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter för vatten, avlopp och fjärrvärme skuldbokförs för att sedan intäktsföras successivt i takt med investeringens avskrivningstid. I balansräkningen redovisas denna post under långfristiga skulder.

Bidrag till infrastrukturella investeringar

Enligt rekommendation 6.2 ska medfinansiering av infrastrukturella satsningar från kommuner tas upp i balansräkningen med en avskrivningstid på max 25 år alternativt redovisas som en kostnad i resultaträkningen.

I bokslut 2014 redovisades Tibro kommuns framtida medfinansiering av E20 som en kostnad i resultaträkningen. Tibros finansiering, 6 mnkr, antogs vid bokslutet 2014 uppgå till drygt 7 mnkr med indexuppräknings. Detta belopp har bokförts som en övrig avsättning. Under 2020 har första utbetalningen skett om 0,5 mnkr samtidigt som betalplanen har reviderats.

Index har hittills utvecklats i en lägre takt men osäkerhet om slutligt utbetalningsdatum och kommande indexutveckling gör att kommunen tillämpar en försiktighetsprincip och inte reviderar ner åtagandet. Nuvarande prognos är att kostnaden kommer uppgå till 6,6 mnkr.

Investeringsbidrag

Offentliga investeringsbidrag redovisas som en långfristig skuld och återförs under anläggningstillgångens nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Färdigställda investeringar aktiveras och läggs upp som en tillgång i balansräkningen. Till investeringar räknas kapitalvaror som kostar mer än ett basbelopp.

Från och med räkenskapsåret 2014 ska materiella anläggningar delas upp i separata komponenter om skillnaden i nyttjandeperiod är väsentlig mellan anläggningens olika delar. Enligt RKR:s rekommendation 11.4 har komponenterna i allmänhet olika långa nyttjandeperioder och skrivs därför av separat. Återanskaffning av en komponent ska anses vara anskaffning av en ny anläggningstillgång.

Rekommendationen anger även att äldre, större anläggningar ska delas upp i komponenter. När det gäller kommunens större befintliga verksamhetslokaler så är det främst skollokaler med låga bokförda värden. Tibro kommun kommer inte dela upp dessa i komponenter, då bedömningen är att det i nuläget inte skulle påverka redovisningen väsentligt.

Från och med 2016 har komponentredovisning tillämpats av planerat underhåll på fastigheter. Från 2017 har investeringar avseende planerat asfaltsunderhåll komponentindelats. Tibro kommun använder sig av följande komponenter för fastigheter:

Fastigheter	År
Mark	0
Markanläggning	30
Stomme	80
Stomkomplettering	30
Yttertak (tätskikt och avvattning)	30
Fasad (ytbeklädnad, fönster, dörrar)	25-35-50-80
Inre ytskikt	20
El, tele, hiss, ventilation	25
Teknik	15
Värme och sanitet	40
Storkök	20

Tabellen nedan visar kommunens komponenter för gata; kategorier av anläggningar samt komponenternas andel av anskaffningsvärdet och avskrivningstid. Någon komponentfördelning görs inte gällande gatubelysning, trafiksignaler, lekplatser eller parker.

Gata		Andel	År
Huvudgata	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	15
Lokalgata	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	40
Gång- och cykelväg	Väggkropp	90 %	0
	Slitlager	10 %	40
Parkering	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	40
Torg	Väggkropp	60 %	0
	Slitlager	40 %	40

För övriga investeringar tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier	5-10 år
Arbetsmaskiner	5-10 år
Transportmedel	5-10 år

Pensionsskulden

Uppgifter avseende pensionsskulden återfinns både i balansräkningen och utanför denna enligt den så kallade blandmodellen.

Kommunens samlade pensionsskuld uppgick till 230,8 mnkr den 31/12 2020. Under avsättning finns 10,7 mnkr redovisat. Som ansvarsförbindelse finns upptaget de pensionsförpliktelser som har intjänats före 1998. Åtagandet uppgår till 220,1 mnkr i bokslutet 2020.

Tibro kommun följer rekommendation 2.1 om särskild avtalspension och visstidspension, som säger att avsättningen och ansvarsförbindelsen även ska omfatta förtroendevaldas pensioner.

Redovisning av leasingavtal

RKR har i rekommendation nummer 13.1/2006 behandlat redovisning av leasingavtal. Man skiljer på två typer av leasingavtal, finansiella och operationella. Ett finansiellt avtal kan sägas motsvara ett köp av ett objekt medan ett operationellt motsvarar hyra av objektet. Syftet med klassificeringen är att ge en rättvisande bild av leasingavtalet.

I rekommendationen anges att ett leasingavtal med en avtalsperiod på högst tre år får redovisas som ett operationellt leasingavtal oavsett om det annars följer kriterierna för ett finansiellt avtal. Leasingavgiften för operationella leasingavtal (exklusive avgifter för service, försäkring och underhåll) fördelas linjärt över leasingperioden.

Kommunen har ingen förteckning över aktuella leasingavtal. Vid årsskiftet finns inga för ekonomiavdelningen kända finansiella leasingavtal.

Redovisning av statsbidrag med anledning av coronapandemin

Tibro kommun har under 2020 erhållit 7,0 mnkr i merkostnadsersättning. I detta belopp har 80 % av sökt belopp för perioden september-november intäktbokförts 2020. Eventuell ersättning för december redovisas som intäkt 2021.

Kommunen har även erhållit 7,6 mnkr i ersättning för förhöjda sjuklönekostnader. I detta belopp ingår sjuklönekostnader som redovisats till och med december månad. Ersättning för sjukfrånvaro i december månad som redovisats i januari 2021 kommer intäktsföras 2021.

Rättelse av fel - redovisning av privata bidrag

Fram till 2020 har Tibro kommun redovisat privata investeringsbidrag på samma sätt som offentliga investeringsbidrag, det vill säga som en långfristig skuld som upplöses över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Enligt RKR R2 Intäkter ska privata bidrag avseende investeringar intäktsföras samma år som de erhålls. I redovisningen för 2020 har detta fel rättats genom att den ingående balansen för eget kapital har justerats med 780 tkr.

Särredovisning av den avgiftsfinansierade verksamheten

Den avgiftsfinansierade VA-verksamheten ska, enligt den VA-lag som började gälla 2007, redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar ska det framgå hur huvudman "fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som huvudmannen drivit".

I bokslut 2013 lyftes det ackumulerade resultatet avseende VA ur det egna kapitalet och redovisades istället som en skuld till VA-kollektivet i balansräkningen. Tanken är att över- och underskott avseende VA-verksamheten ska jämnas ut över en treårsperiod.

Från och med bokslutet 2014 redovisas även det ackumulerade resultatet från fjärrvärme- och renhållningsverksamheten som en skuld/fordran i balansräkningen. Resultatet har tidigare redovisats som en specificerad del av det egna kapitalet. Även för dessa verksamheter är det tänkt att över- och underskott ska jämnas ut över tid.

Sammanställd redovisning (Koncernen)

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning kapitel 12. Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Med förvärvsmetoden menas att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital i kommunala bolag eliminerats, varefter intjänat kapital räknats in i koncernens eget kapital.

Utgångspunkten för koncernredovisningen är balans- och resultaträkningarna för kommunen och koncernbolagen. Interna mellanhavanden mellan de ingående enheterna i koncernen elimineras i allt väsentligt. Att sedan dra samman kommunen och företagens räkenskaper till en redovisningsenhet kallas konsolidering.

Not 2 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Försäljningsintäkter	9,7	11,2	69,6	71,2
Taxor och avgifter	51,9	53,8	51,9	53,8
Hyror och arrenden	9,9	10,6	60,3	57,9
Bidrag	68,4	91,3	68,4	91,3
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	9,9	23,2	9,9	23,2
Exploateringsintäkter	1,4	1,9	1,4	1,9
Realisationsvinster	0,9	0,3	0,9	0,3
Övriga intäkter	0	0	2,5	4,0
Summa verksamhetens intäkter	152,0	192,4	265,0	303,6

Not 3 Verksamhetens kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Löner och sociala avgifter	-470,9	-487,1	-481,8	-498,9
Pensionskostnader	-36,7	-37,9	-36,7	-37,9
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-4,5	-4,2	-45,4	-22,5
Bränsle, energi och vatten	-10,8	-11,4	-39,1	-11,4
Köp av huvudverksamhet	-82,5	-86,7	-82,5	-86,7
Lokal- och markhyror	-24,3	-23,5	-3,9	-23,5
Övriga tjänster	-63,8	-73,4	-63,8	-73,4
Lämnade bidrag	-27,6	-46,3	-27,6	-46,3
Realisationsförluster och utrangeringar	0	0	0	0
Bolagsskatt	0	0	-2,0	1,0
Övriga verksamhetskostnader	-49,3	-44,7	-70,8	-98,8
Summa verksamhetens kostnader	-770,4	-815,3	-853,5	-898,4

Not 4 Av- och nedskrivningar	Kommunen		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Avskrivning immateriella tillgångar	0	0	0	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	-22,3	-18,8	-36,8	-32,2
Avskrivning maskiner och inventarier	-3,4	-2,8	-6,5	-5,8
Nedskrivningar/utrangeringar	-0,2	-0,9	-0,2	-0,9
Summa av- och nedskrivningar	26,0	-22,5	-43,5	-38,9

Not 5 Skatteintäkter	Kommunen		Kommunkoncern	
	2020	2019	2020	2019
Preliminär kommunalskatt	474,2	468,2	474,2	468,2
Slutavräkningsdifferens föregående år	-2,7	0,3	-2,7	0,3
Preliminär slutavräkning innevarande år	-8,0	-4,8	-8,0	-4,8
Summa skatteintäkter	463,4	463,7	463,4	463,7

SKR:s prognos för 2020 års avräkningslikvid -715 kr/invånare
 Antal invånare 2019-11-01: 11 249

Prognos enligt SKR i bokslut 2019 -430 kr/invånare
 Slutavräkning enligt SKR -674 kr/invånare
 Att korrigera 2020 -244 kr/invånare
 Antal invånare 2018-11-01: 11 138

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Inkomstutjämningsbidrag	150,0	145,0	150,0	145,0
Kostnadsutjämningsbidrag	10,9	5,9	10,9	5,9
Regleringsbidrag	11,5	7,8	11,5	7,8
Kommunal fastighetsavgift	24,8	23,9	24,8	23,9
Avgift till LSS-utjämning	-7,4	-0,6	-7,4	-0,6
Tillfälligt statsbidrag för mottagning av flyktingar	4,6	9,2	4,6	9,2
Statsbidragsutökningar beslutade under 2020	21,1	0	21,1	0
Övriga bidrag	0	0	0	0
Summa generella statsbidrag och utjämning	215,4	191,3	215,4	191,3

Not 7 Finansiella intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Realiserad vinst värdepapper	16,1	5,5	16,1	5,5
Orealiserad vinst värdepapper	0	15,7	0	15,7
Aktieutdelningar	0,2	0	0,2	0
Ränteintäkter	0	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	0,5	0,9	0,7	1,2
Överskottsutdelning Kommuninvest	0	0	0	0
Borgensavgift koncernbolag	1,1	1,0	0	0
Summa generella statsbidrag och utjämning	17,9	23,2	17,0	22,4

Not 8 Finansiella kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Realiserad förlust värdepapper	-8,7	-3,0	-8,7	-3,0
Orealiserad förlust värdepapper	-10,4	0	-10,4	0
Räntekostnader	-0,5	-0,2	-0,5	-2,1
Ränta på pensionsavsättningar	0	-0,3	0	-0,3
Nedskrivning kortfristiga placeringar	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	-0,7	-1,1	-2,6	-1,1
Summa finansiella kostnader	-20,3	-4,5	-22,2	-6,4

Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	729,8	593,4	1 428,5	1 245,1
Investeringar	97,9	128,2	151,6	170,0
Försäljningar	-1,0	-1,7	-1,0	-1,7
Utrangeringar	-2,1	-2,3	-3,3	-6,4
Överföringar	-8,5	12,3	-1,8	9,4
Övriga förändringar	-0,9	0	-9,6	12,1
Utgående anskaffningsvärde	815,0	729,8	1 564,3	1 428,5
Ingående ackumulerade avskrivningar	-283,1	-265,4	-504,7	-476,8
Försäljningar	0,7	1,0	0,7	0,9
Utrangeringar	0	0,1	1,2	3,2
Årets avskrivningar	-22,3	-18,8	-36,6	-32,1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-304,7	-283,1	-539,4	-504,7
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-2,1	-2,1
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-2,1	-2,1
Utgående redovisat värde	510,3	446,7	1 022,8	921,7
Varav pågående arbete (mnkr)	14,3	162,6	19,0	175,5
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	23	24	28	29

Not 10 Maskiner och inventarier	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	32,4	30,6	90,8	83,1
Investeringar	4,7	3,6	4,9	4,6
Försäljningar	-0,4	0	-0,4	0
Utrangeringar	-0,2	-1,8	-0,2	-2,1
Överföringar	8,5	0	14,0	5,2
Övriga förändringar	0,7	0,1	1,3	0
Utgående anskaffningsvärde	45,8	32,4	110,5	90,8
Ingående ackumulerade avskrivningar	-17,1	-16,1	-36,3	-32,2
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	1,7	0	1,8
Årets avskrivningar	-3,4	-2,8	-6,7	-6,0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-20,5	-17,1	-43,0	-36,3
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	25,3	15,3	67,5	54,5
Varav pågående arbete (mnkr)	0	0,1	0	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	7	6	10	9

Not 11 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Aktier och andelar i dotterbolag:	2,4	2,4	0	0
varav Tibro Elnät AB	1,0	1,0	0	0
varav AB Tibrobyggen	1,4	1,4	0	0
Övriga aktier och andelar	0	0	2,0	6,8
Långfristig fordran	0	0	4,8	0
Medlemsinsats Kommuninvest	9,8	9,8	9,8	9,8
Summa finansiella anläggningstillgångar	12,2	12,2	16,6	16,6

Not 12 Förråd	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Exploatering: Baggebolet	0	0,1	0	0,1
Övriga exploateringsområden	0,2	0	0,2	0
Kommunledningskontoret - profilprodukter	0	0,3	0	0,3
Förråd - Övrigt	0	0	0,9	0,8
Summa förråd	0,2	0,4	1,1	1,2

Not 13 Fordringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Kundfordringar	8,8	13,8	12,0	19,8
Statsbidragsfordringar	6,1	19,7	6,1	19,7
Skattefordringar	25,5	0	26,6	0
Övriga kortsiktiga fordringar	0	0	26,4	0,8
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	23,8	39,9	1,5	42,7
Summa fordringar	64,1	73,5	72,6	83,0

Not 14 Kortfristiga placeringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Aktiefonder	72,3	63,9	72,3	63,9
varav anskaffningsvärde	71,1	55,0	71,1	55,0
varav värdereglering	1,2	8,9	1,2	8,9
Räntefonder	141,4	106,8	141,4	106,8
varav anskaffningsvärde	141,5	104,2	141,5	104,2
varav värdereglering	-0,1	2,6	-0,1	2,6
Övriga kortfristiga placeringar	14,6	61,4	14,6	61,4
varav anskaffningsvärde	14,6	61,4	14,6	61,4
varav värdereglering	0	0	0	0
Anskaffningsvärde vid årets slut	227,2	220,6	227,2	220,6
Orealiserad värdestegring vid årets slut	1,1	11,5	1,1	11,5
Summa kortfristiga placeringar, marknadsvärde	228,3	232,1	228,3	232,1

Not 15 Kassa och bank	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Kassa	0,1	0,1	0,1	0,1
Bank	49,3	6,0	95,8	62,3
Summa kassa och bank	49,4	6,1	95,9	62,4

Not 16 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Specifikation avsatt till pensioner				
Särskild avtals-/ålderspension	0	0	0	0
Förmånsbestämd/kompletterande pension	8,6	7,1	8,6	7,1
<i>varav ålderspension</i>	8,3	6,8	8,3	6,8
<i>varav pension till efterlevande</i>	0,3	0,3	0,3	0,3
Summa pensioner	8,6	7,1	8,6	7,1
Löneskatt	2,1	1,7	2,1	1,7
Summa avsatt till pensioner	10,7	8,8	10,7	8,8
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	0	0	0	0
Tjänstemän	0	0	0	0
Avsatt till pensioner (exkl. löneskatt)				
Ingående avsättning	8,8	9,3	8,8	9,3
Nya förpliktelser under året	1,9	0	1,9	0
<i>varav nyintjänad pension</i>	1,6	-0,1	1,6	-0,1
<i>varav ränta och basbeloppsuppräknig</i>	0,2	0,3	0,2	0,3
<i>varav ändring av försäkringstekniska grunder</i>	0	0	0	0
<i>varav pension till efterlevande</i>	0	0	0	0
<i>varav övrig post</i>	0	-0,2	0	-0,2
Årets utbetalningar	-0,3	-0,4	-0,3	-0,4
Förändring av löneskatt	0,4	-0,1	0,4	0,1
Summa avsatt till pensioner	10,7	8,8	10,7	8,8
Aktualiseringsgrad	98 %	98 %	98 %	98 %
Överskottsmedel i försäkringen	3,8	3,8	3,8	3,8
Summa avsatt till pensioner	10,7	8,8	10,7	8,8

Not 17 Övriga avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Avsättning E20	6,5	7,1	6,5	7,1
Avsättning cirkulationsplats Fågelviksleden	0	11,5	0	11,5
Avsättning skatter, obeskattad reserv	0	0	6,2	6,5
Avsättning skatter, enligt bolagens årsredovisning	0	0	10,5	9,5
Övriga avsättningar	0	0	0	0
Summa övriga avsättningar	6,5	18,6	23,2	34,5

*Avsättning E20 avser Tibro kommuns medfinansering av E20.

Not 18 Långfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Lån i banker och kreditinstitut	150,0	75,0	501,3	492,1
Förtbetalda intäkter som ska regleras över flera år:				
Offentliga investeringsbidrag	1,7	1,1	1,7	1,1
Återstående antal år (vägt snitt)	28	10	28	10
Anslutningsavgifter	7,3	7,4	7,3	7,4
Återstående antal år (vägt snitt)	9	10	9	10
Summa övriga avsättningar	159,0	83,5	510,3	500,7

Not 19 Kortfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Kortfristiga skulder till kreditinstitut/kunder	0	0	106,3	5,3
Leverantörsskulder	43,6	46,1	47,0	61,3
Moms och punktskatter	1,9	2,4	1,9	2,9
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	8,6	7,5	8,6	7,5
Upplupna kostnader och förtbetalda intäkter	87,6	81,3	102,0	96,4
Skuld VA-kollektivet	1,8	2,4	1,8	2,4
Skuld Fjärrvärmekollektivet	13,7	12,6	13,7	12,6
Skuld Renhållningskollektivet	2,3	2,1	2,3	2,1
Övriga kortfristiga skulder	0,5	0,2	0,7	3,0
Summa kortfristiga skulder	159,9	154,7	284,4	193,6

Not 20 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ingående ansvarsförbindelse exkl. löneskatt	183,3	185,7	184,01	186,4
Aktualisering	0	0	0	0
Ränteuppräkning	1,3	1,3	1,3	1,3
Basbeloppsuppräkning	4,3	4,6	2,3	4,6
Nyintjänade	0	0	0	0
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrig post	-1,6	1,3	-1,6	1,5
Årets utbetalningar	-10,1	-9,6	-10,1	-9,6
Summa pensionsförpliktelser	177,1	183,3	178,0	184,1
Löneskatt	43,0	44,5	43,2	44,7
Utgående ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	220,1	227,8	221,2	228,8

Not 21 Övriga ansvarsförbindelser Borgensåtaganden	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
AB Tibrobyggen	428,1	393,4		
Tibro Elnät AB	25,0	25,0		
Summa borgensåtaganden, kommunala bolag	453,0	418,4	0	0
Tibrobygdens Ridklubb	0,6	0,6	0,6	0,6
Tibro Tennisklubb	0,6	0,6	0,6	0,6
Summa borgensåtaganden, föreningar	1,2	1,2	1,2	1,2
Summa borgensåtaganden	454,2	419,6	1,2	1,2

De kommunala bolagen har efter beslut i kommunfullmäktige generella borgensramar att hålla sig inom. Upptagna belopp avser nyttjad borgen per 31/12 2020. AB Tibrobyggens borgensram är 430 000 tkr jämte därpå löpande räntor och kostnader. Tibro Elnät AB:s borgensram är 35 000 tkr. Bredband Östra Skaraborg AB:s borgensram är 2 000 tkr jämte därpå löpande räntor och kostnader.

Tibro kommun har i februari 2013, enligt beslut KF §73, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tibro kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501 229 802 tkr och totala tillgångar till 525 483 416 tkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 676 550 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 708 774 tkr.

Not 22 Ej likviditetspåverkande poster	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Avskrivning	25,8	22,5	43,3	38,9
Nedskrivning (lagervärde)	0,3	0	0,3	0
Utrangering	0,2	0	0,2	0
Gjorda avsättningar	1,9	11,5	1,9	11,5
Återförda avsättningar	-12,0	-0,5	-12,0	-0,5
Orealiserade kursförändringar	-1,1	0	-1,1	0
Övriga, ej likviditetspåverkade poster	1,3	0	2,0	-1,5
Summa ej likviditetspåverkade poster	16,4	33,5	34,6	48,4

Not 23 Poster som redovisas i annan sektion	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgång	-0,9	0	-0,9	3,4
Summa ej likviditetspåverkade poster	-0,9	0	-0,9	3,4

Övriga upplysningar

Kostnaden för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning uppgår till 125 tkr 2020.

Driftredovisning, mnkr	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse mnkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-2,9	-3,3	0,4	11,4 %
Kommunstyrelsen	-50,1	-56,0	5,9	10,5 %
varav Räddningstjänst Östra Skaraborg	-7,3	-7,3	0,1	
varav kommunledningskontor	-29,0	-33,0	4,0	
Barn- och utbildningsnämnden	-289,7	-296,9	7,2	2,4 %
varav styrning och ledning	-13,0	-13,5	0,6	
varav förskola	-63,1	-67,0	3,9	
varav grundskola	-141,6	-145,0	3,5	
varav gymnasieskola	-54,9	-57,1	2,2	
varav kompetenscenter	-17,1	-14,2	-2,9	
Byggnads- och trafiknämnden	-3,5	-3,5	0	0,1 %
Kultur- och fritidsnämnden	-25,3	-26,1	0,9	3,4 %
Samhällsbyggnadsnämnden	-40,7	-46,0	5,3	11,5 %
varav styrning och ledning	-3,1	-3,5	0,4	
varav gata och park	-8,9	-9,2	0,3	
varav fastigheter	-4,0	-7,4	3,5	
varav måltidsavdelningen	0,3	0	0,3	
varav kapitaltjänst	-25,1	25,9	0,8	
Socialnämnden	-233,2	-237,4	4,1	1,7 %
varav styrning och ledning	-11,0	-12,4	1,4	
varav individ- och familjeomsorg	-44,0	-48,5	4,5	
varav vård och omsorg	-141,9	-142,2	0,3	
varav funktionsnedsättning	-36,3	-34,3	-2,1	
Kollektivtrafiknämnden	-1,2	-2,0	0,9	42,6 %
Summa nämndverksamhet	-646,6	-671,2	24,6	3,7 %
Finansförvaltningen	2,2	3,8	-1,6	
varav PO-pålägg	39,2	41,2	-2,0	
varav pensionskostnader	-44,3	-40,0	-4,3	
Summa verksamhetens nettokostnad	-644,3	-667,3	23,1	
Skatteintäkter och generella statsbidrag	678,8	667,5	11,3	
Finansnetto	-2,4	8,0	-10,4	
Årets resultat	32,2	8,2	24,0	

Finansförvaltningen redovisar ett underskott på -1,6 mnkr. Underskottet beror till största delen på att pensionskostnaderna (inklusive särskild löneskatt) blev 3,7 mnkr högre än budgeterade 40 mnkr. Den negativa avvikelsen fördelar sig över flera poster; premier för förmånsbestämd pension, kostnad för avgiftsbestämd pension samt ökad pensionsavsättning.

Finansförvaltningen budgeterar en intäkt avseende skillnaden mellan personalomkostnadspålägget på löner som tas ut från nämnderna och de sociala avgifterna som betalas till staten. Denna intäkt ska täcka bland annat pensionskostnader. Till följd av minskade personalkostnader mellan 2019 och 2020, samtidigt som det i budgeten antogs en ökning jämfört med utfall 2019

motsvarande löneökningstakten, så visar detta konto underskott med 2,0 mnkr.

Under finansförvaltningens redovisas resultatet av fastighetsförsäljningar. 2020 genererade försäljningarna sammantaget en realisationsvinst om 1,8 mnkr.

I bokslutet 2019 bokades kostnader avseende medfinansiering av cirkulationsplatser på Trafikverkets vägar upp som en avsättning. Lägre byggnationskostnader än förväntat har inneburit ett överskott 2020.

Investeringsredovisning, mnkr	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse
Skattefinansierade projekt:			
Baggeboskolan	59,8	68,4	8,5
Fastighetstekniska investeringar	6,1	7,4	1,3
Asfaltering	4,2	4,2	0
Trafiklösning Fågelviksleden	3,1	3,5	0,4
Nybyggnation Ransbergs skola	0,4	3,0	2,6
Inventarier Allégården efter brand	1,3	2,9	1,6
Ventilation förskolan Kullerbyttan	0	2,5	2,5
Sporthall – entré och servering	2,6	2,4	-0,2
Gatubelysning	2,0	2,1	0,1
GC-väg Fågelviksleden-Parkgatan	0,9	1,6	0,7
GC-väg Ransbergs skola-Prästbolet	0	1,1	1,1
E-handel	0	1,0	1,0
Övriga investeringar	4,0	7,7	3,7
Summa - skattefinansierade projekt	84,4	107,8	23,4
Exploateringsprojekt helt/delvis intäktsfinansierade:			
Baggebolet 1:80	4,8	6,4	1,6
Häggetorp	0,3	1,2	0,9
Övriga exploateringsprojekt	0,6	0,9	0,3
Summa - exploateringsprojekt	5,8	8,5	2,7
Avgiftsfinansierade projekt			
Östra Tibro - avlopp	2,5	4,0	1,5
Östra Tibro - anslutningsavgifter	0	-1,5	-1,5
Hönsa - vatten och avlopp	0	3,5	3,5
Hönsa - anslutningsavgifter	0	-0,6	-0,6
Karlshaga - Rankås vattenledning	0	2,2	2,2
Bråbacka - Kylvanäs vattenledning	1,2	2,2	1,0
Bråbacka - Kylvanäs - anslutningsavgifter	0	-2,2	-2,2
Projektering ombyggnation reningsverk	6,4	2,8	-3,6
Övriga investeringar	0,5	0,8	0,3
Summa - avgiftsfinansierade projekt	10,4	11,2	0,8
Summa investeringar	100,6	127,5	26,9

Den ursprungliga investeringsbudgeten för 2020 uppgick till 175,8 mnkr. Till detta lades 49,4 mnkr av outnyttjade medel från 2019 års budget. På grund av det ekonomiska läget fattade kommunfullmäktige beslut om att sänka investeringsbudgeten genom att flytta fram vissa investeringsprojekt, totalt 10 mnkr. Den slutliga investeringsbudgeten uppgick till 127,5 mnkr.

Årets nettoinvesteringar uppgick till 100,6 mnkr. 84,4 mnkr avsåg skattefinansierad verksamhet och 10,4 mnkr avsåg avgiftsfinansierad verksamhet.

I april 2020 beslutade kommunfullmäktige att Ransbergs skola ska rivas och ersättas med en ny F-6-skola på samma tomt. Den nya skolan ska ha plats för 175 elever. Under byggtiden kommer eleverna att gå i Nya Smulebergsskolan. Planeringsarbetet startade under hösten 2020 med genomgång av befintligt underlag och framtagande av funktionsprogram för de olika verksamheterna. En detaljplan för området tas fram.

Under 2019 inleddes kommunens projekt med att byta ut befintlig gatubelysning. Under 2020 har kommunen bytt ut cirka 650 befintliga armaturer till LED. Genom detta projekt förväntas kommunen spara cirka 120 tkr i energikostnader årligen. Hela Hörnebo och Kvarnhagen har nu helt nya LED-armaturer.

I samband med byggnationen av Baggeboskolan har en 1,5 km lång GC-väg anlagts mellan Parkgatan och Fågelviksleden. Även GC-vägen utmed Hörnebovägen har förlängts och knutits ihop med den nya GC-vägen. Gatubelysningen har kompletterats utmed sträckan och tre nya övergångsställen har uppförts. Total kostnad uppgick till 2,4 mnkr och kommunen erhöll 1,1 i statligt investeringsbidrag, vilket medförde en nettokostnad om 1,3 mnkr.

Investeringsbudgeten för det planerade underhållet på kommunens fastigheter uppgick till 7,4 mnkr. Arbetet har bland annat omfattat installation av en bergvärmepump vid Gläntans förskola

Flerårsprojekt	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt	Budget	Avvikelse
Baggeboskolan	3,9	51,1	103,6	59,8	0,8	-	-	219,2	227	7,8
Ransbergs skola*	-	-	-	0,4	7,6	35,0	18,0	61,0	61,0	0
Reningsverk	-	-	1,2	6,4	40,0	15,0	0	59,0	59,0	0

Utfall 2017-2020 och budget 2021-2023.

*Förslag till reviderad budget om totalt 78,5 mnkr behandlas av kommunfullmäktige våren 2021.

Baggeboskolan

Baggeboskolan har under året slutbesiktigats och tagits i bruk. Byggprojektet har löpt på enligt plan. Baggeboskolans inom- och utomhusmiljöer har vuxit fram i ett samspel mellan arkitekter, pedagoger, elever och övrig personal på skolan och företagen som varit delaktiga i bygget. De har utgått från framgångsfaktorer för trivsel och lärande, vad som behövs för att skapa en trygg och bra arbetsmiljö för alla på skolan. Under hösten har skolan försetts med en solcellsanläggning på 243 kWh, vilket täcker cirka 65 % av skolans elförbrukning.

Ekonomiskt har projektet gått bra, inklusive den tillkommande solcellsanläggningen summerar projektet ihop till 219,2 mnkr mot budgeterade 227 mnkr.

Total projektkostnad: 219,2 mnkr

och installation av taksäkerhetsanordningar på några skolor och på Bäckliden äldreboende. Badhuset har fått en ny fasad och fasadbelysning och det har installerats en ramp till huvudentrén.

VA-projektet Östra Tibro var nästintill färdigställt vid årskiftet. Inom ramen för det har 3 700 meter ny avloppsledning samt två nya pumpstationer anlagts. Genom den nya avloppsledningen kan ytterligare cirka 70 fastigheter ansluta sig till det kommunala avloppsledningsnätet. Områden som omfattas av detta ledningsarbete är Fröstorp, Vallbäcken, Brobolet samt Karlshaga.

Under 2020 har projekteringen inletts för renovering och ombyggnation av kommunens reningsverk. Ombyggnationen om-

fattar två tillbyggnader, en med en ny rengallerrening samt sandfång. Den nya utrustningen ersätter gammal, sliten utrustning och ska säkra mottagningen av avloppsvatten på ett bättre sätt. Den andra tillbyggnaden kommer inrymma ett nytt reningsteg med skivfilter som ska fånga upp partiklar som vill följa med vattenflödet ut från reningsverket. Utöver dessa åtgärder så kommer reningsprocessen byggas om för att kunna reducera kväve. Detta är en kvalitetshöjning på reningen och en åtgärd som vidtas för att möta framtida krav. Den totala budgeten för projektet uppgår till 59 mnkr. Det beräknas vara färdigt våren 2022.

Ny entré och uppräschat café i sporthallen

Under 2020 har en omfattande renovering av Sporthallens entré genomförts. Fastigheten har försetts med nya dörrpartier både in- och utvändigt och entréhallen, caféet och det intilliggande konferensrummet med nya ytskikt på golv, väggar och tak samt ny belysning. Det uppräschade caféet har fått ett nytt kök, en ny serveringsdel och nya fönsterpartier. Arbetet färdigställdes i oktober och projektets totala kostnad uppgick till 2,7 mnkr.

Total projektkostnad: 2,7 mnkr kronor

Exploatering av bostadsområdet Baggebolet

Under våren 2020 påbörjades arbetet med att exploatera ett nytt område för sammanbyggda småhus i form av radhus eller parhus samt 17 villatomter. En 680 meter lång ny villagata har anlagts samt ledningar för dricks- och avloppsvatten och dagvattennät. En pumpstation har installerats och en dagvattendamm för magasinering av regn- och smältvatten har grävts utmed Fågelviksleden. Delar av den nya villagatan asfalterades under hösten 2020.

Total projektbudget: 6,4 mnkr

Verksamhetsberättelse

Resultatredovisning – kommunfullmäktiges mål

Arbetet med att utveckla mötesplatser fortsatte under 2020. Kommunens träffpunkt Terrassen blev en öppen verksamhet genom ett samarbete mellan Tibro kommun, Studieförbundet och personerna som deltar i verksamheten och entrén till sporthallen och sport-hallscaféet fick en rejäl ansiktslyftning. Miljöarbetet har lyfts fram på ett mer påtagligt sätt än tidigare under det gångna året. Hållbarhetfrågorna har lyfts in i kommunens nya vision och strategiska mål, 700 solceller monterades upp på nya Baggeboskolans tak och kommunen deltog i projektet Vintercyklist för att inspirera Tibroborna till att cykla året om. Foto: Christina Froh och Peter Legendi

Arbetet med att stärka Tibro som en attraktiv kommun för både boende och besökare i linje med intentionerna i Vision Tibro har fortsatt 2020. Kommunen har ännu en gång haft en positiv befolkningsutveckling under året. Antalet invånare har ökat från 11 240 till 11 297.

Kommunfullmäktiges två övergripande mål har varit styrande för årets arbete i kommunens verksamheter. Enligt dem ska vi som arbetar i kommunen sträva efter att erbjuda välfärdsservice av hög kvalitet och spännande mötesplatser som gör att både boende och besökare trivs i kommunen. Kommunen ska också bidra till ett kreativt och nyskapande näringsliv.

Mål 1: Stärka Tibro som attraktiv kommun för invånare och besökare där mångfald ses som en tillgång

Strategi:

- Skapa en trygg hemvist där mångfald är en tillgång.
- Verka för en hållbar tillväxt ur ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter.
- Skapa förutsättningar för livslångt lärande för alla Tibrobor.
- Fortsätta utveckla våra mötesplatser.

Förväntat resultat:

- Nöjdare och stoltare Tibrobor
- Plan för kommunens arbete med Agenda 2030
- Tibros placering i SKR:s öppna jämförelser för grundskolan förbättras
- Insatser som motverkar utanförskap genomförs
- Insatser som stödjer barns och ungas möjligheter till hälsosamma levnadsvanor genomförs
- Fortsatt utveckling av intressanta områden och mötesplatser i Tibro
- Fler besökare till Tibro

Måluppfyllelse:

Nöjdare och stoltare Tibrobor

Nöjdheten och stoltheten bland Tibrobor mäts med hjälp av Statistiska centralbyråns (SCB) medborgarundersökning där det särskilt fokuseras på invånarnas bedömning av kommunen som en plats att leva och bo på samt om de rekommenderar vänner och bekanta att flytta till Tibro. Tibro kommun genomför medborgarundersökningen vartannat år. Nästa gång är 2021, vilket innebär att det inte finns några nya resultat för 2020.

Under året har flera utvecklingsinsatser genomförts för att stärka kommunens attraktivitet. Till exempel har satsningen på att kommunicera och informera via videofilmer förstärks ytterligare. Flertalet av kommunens större evenemang har genomförts, om än i annan skepnad än tidigare år till följd av pandemin.

Agenda 2030

Under 2020 har en ny vision för Tibro samt strategiska mål för Tibro kommun antagits. Agenda 2030-målen har vävts in och synliggjorts i detta arbete. Agenda 2030 bygger på de tre hållbarhetsdimensionerna miljömässig hållbarhet, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Den planerade utbildningen för politiker och chefer i Agenda 2030 har skjutits fram till 2021 på grund av pandemin. Tibro kommuns ansökan om att vara med i FN-förbundets satsning Glokala Sverige 2021 har beviljats.

Miljöarbetet har tagit ett stort kliv framåt under året. Även i arbetet med översiktsplanen lyfts hållbarhetsfrågorna fram i ljuset. En ny respolicy har antagits och kommunen är med i projektet vintercyklist för att uppmuntra till cyklande året om.

För att ytterligare stärka miljöarbetet är Tibro kommun med i Västra Götalands satsning Klimat 2030 klimatlöften för 2021. Kommunfullmäktige har antagit 13 nya klimatlöften för 2021 samt fortsätter arbeta i enlighet med ytterligare tre löften som redan uppnås. Detta ger bra förutsättningar för ännu större kliv framåt i miljöarbetet under 2021.

I samband med byggandet av Baggeboskolan monterades en solpanelanläggning med cirka 700 solceller på skolans tak. Anläggningen beräknas försörja skolan med två tredjedelar av elbehovet. 1 200 meter ny gång- och cykelväg utmed Hörnebovägen och Verkstadsgatan som skapar trygga trafikmiljöer har anlagts. Ytterligare gatubelysning har bytts till LED-armaturer för att öka andelen förnyelsebar energi och effektivisera energianvändningen.

Grundskolan

Grundskolans resultatutveckling har varit positiv under perioden 2014–2019. Meritvärdena har fortsatt att utvecklas positivt 2020. Men inom ett antal väsentliga nyckeltal har den positiva trenden brutits. I Öppna jämförelser – Grundskola 2020 samlar Sveriges Kommuner och regioner, SKR, centrala nyckeltal som beskriver grundskolans resultat och resurser. Av årets nationella rapport framgår att skolresultaten har försämrats något när det gäller behörighet till nationella program på gymnasiet medan meritvärdena har förbättrats även detta år. Förbättringen gäller för både flickor och pojkar, men särskilt för flickor där Tibros resultat ligger klart inom bästa fjärdedelen i riket.

Skillnaderna mellan olika elevgrupper är dock fortsatt stor. Det finns en koppling mellan skolresultat och föräldrarnas utbildning och elevernas migrationsbakgrund, en bild som delas med riket.

Genomsnittligt meritvärde elever i åk 9

År	2016	2017	2018	2019	2020
Genomsnitt 17 ämnen	206,9	202,3	217,4	223,9	229,0

Insatser mot utanförskap

För att bidra till skapandet av en trygg hemvist där mångfald är en tillgång och för att stärka den sociala hållbarheten har aktiviteter inom folkhälso- och integrationsarbetet genomförts. Coronapandemin har medfört att samtliga åtgärder och aktiviteter fått anpassas till Folkhälsomyndighetens och regeringens råd och rekommendationer.

För att ytterligare uppmärksamma nyanlända barn och deras introduktion till det svenska samhället och till Tibros lokalsamhälle har barnsamtal och barnintroduktionsplaner införts. Enligt barnkonventionens artikel 12 har alla barn rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad. Modellen för sammanhållen kommunintroduktion för vuxna nyanlända har fortsatt men har under stora delar av året helt genomförts via telefon på grund av pandemin.

Kampanjveckan "Hjotiborg mot rasism" hölls vecka 12. Den uppmärksammades i kommunens sociala medier samt i kommunala lokaler genom affischering. Det tidigare framtagna arbetsmaterialet för arbetsplatsträffar uppdaterades och spreds inom förvaltningarna. Kampanjveckan sammanföll med att smittspridningen av coronaviruset hade börjat ta fart i Sverige, vilket gjorde det svårare att nå igenom med kampanjen.

Familjecentralen erbjuder stöd till samtliga barn och deras vårdnadshavare genom rådgivande samtal och olika kurser riktade till vårdnadshavare. Några kurser är direkt riktade till föräldrar som är nya i Sverige. Familjecentralen har under pandemiåret 2020 fått bedriva mer utomhusaktiviteter och haft mer enskilda möten för dem som mest behöver detta. Under hösten har gruppaktiviteter inomhus och kurser inte kunnat genomföras på önskat sätt, vilket också påverkat antalet besökare. Familjecentralen hade 3 648 besök under 2020, vilket är en minskning jämfört med 2019 då antalet besök uppgick till 5 937.

Ett samarbete har inletts mellan socialförvaltningen, Studieförbundet och kyrkans "Tillsammans-grupp" i konceptet stöd till personer med missbruksproblem och psykisk problematik. Det är en åtgärd som inte är biståndsbedömd utan den bygger på den enskildes intresse att delta. I detta arbete har brukarmedverkan varit hög. Utifrån pandemin har verksamheten fått anpassas till rådande restriktioner, men den har ändå kunnat fortgå i hög grad. Träffpunkt Solsidan för äldre personer planerades öppna under våren, efter att lokalerna byggts upp igen efter branden. Tyvärr gick det inte på grund av coronapandemin. Under en kort period under hösten var verksamheten igång med restriktioner men fick sedan stängas igen till följd av ett förvärrat coronaläge.

Kommunens studievägledare är involverade i arbetet med livslångt lärande. Det är fortsatt centralt att fler invånare i Tibro höjer sin utbildningsnivå, inte minst under innevarande lågkonjunktur. Utbildning utgör ett viktigt inslag för att motverka utanförskap.

Uppföljning av genomförda folkhälsoinsatser – hälsosamma levnadsvanor för barn och unga

Beslutade projekt inom folkhälsoområdets målområden har i stort sett genomförts enligt plan men även här har pandemin påverkat genomförandet.

Många av årets aktiviteter och evenemang har fått genomföras på ett annorlunda sätt än tidigare på grund av coronapandemin. Ljusvandringen gjordes om till en hel ljusvecka med "popup-ljusinstallationer både i centrum och på fritidsområdet Rankås. Företagsträffen Näringslivsfokus arrangerades både digitalt och fysiskt under året. Foto: Felicia Lans

Vissa insatser har fått ändras och andra har skjutits fram till 2021, till exempel den tänkta "Generation PEP-dagen". Folkhälsoinsatserna har i huvudsak genomförts självständigt av de olika verksamheterna med hjälp av bidragsmedel ur folkhälsorådets budget. Några exempel på genomförda insatser är:

- Må bra-dag för årskurs 9 på Nyboskolan
- Föreläsning om hälsa och friskvård
- X-rundan, digital tipspromenad, i Rankås
- Arbetsmarknadsprojektet "Stärka individen"
- Föräldrastödsutbildning
- Tandteater
- Antirök- och snuskort för årskurs 6-9-elever

Kommunens dagkollektivs verksamhet och sommarsimskola har kunnat genomföras även i år, trots den pågående pandemin.

Utveckling av mötesplatser i Tibro

För att stärka Tibro som en attraktiv kommun fortsätter utvecklandet av mötesplatser. Inrediahuset är en mötesplats för invånare, besökare och näringsliv. En ny utställning på Inredia har kommit på plats under året. En ny idrottshall har tillkommit vid den nybyggda Baggeboskolan, Fågelviksområdet har rustats upp och sporthallens entré och café har renoverats.

Arbetet med ny översiktsplan fortskrider men tidplanen har justerats. Översiktsplanen har tagits fram i digitalt format och har varit utställd på samråd under hösten. Bearbetning av inkomna synpunkter har påbörjats. Översiktsplanen bidrar till utvecklandet av intressanta områden och mötesplatser. Därtill tillkommer att exploateringen av ett nytt bostadsområde, Baggebolet 1:80, har påbörjats. Detta bidrar till såväl nöjdare och stoltare Tibrobor som till utvecklingen av intressanta områden.

Fler besökare till Tibro

Utvecklingen av besöksnäringen och marknadsföringen av Tibro som besöksmål har fortsatt. Framst genom olika digitala kanaler såsom kampanjer och marknadsföring på Instagram och Facebook, samt utveckling av en chattjänst tillsammans med bland andra Next Skövde. Under året har hemsidesadresser specifikt för besöksnäringen köpts in och börjat användas. En turistfolder har producerats och distribuerats.

Samarbetet inom turistnätverket Skaraborg och Västsvenska Turistrådet har fortsatt och utvecklats. I Tibro har fokus varit på ökat samarbete och nya former för aktiviteter, kundrelationer med mera inom handel, tjänster och besöksnäring.

Flera av de återkommande evenemangen har tagit ny skepnad under året för att kunna genomföras trots pandemin. Ljusvandringen blev en hel ljusvecka, julmarknaden och skyltsöndagen utvecklades till en månad av julaktiviteter med adventskalendern Jul i Ottosonska på Facebook och en mycket uppskattad julinstallation i kvarteret Blåmesen.

Även Möbelveckan och Möbeldagarna fick finna delvis nya former. Under Möbelveckan genomfördes ett digitalt seminarium i samverkan med projektet Circular Hub, som fokuserar på utvecklingen av en cirkulär ekonomi inom möbel- och inredningsbranschen. En workshop arrangerades på Inredia där studenter från Hantverksakademien under processledning från Drivhuset arbetade med hur olika material kan återanvändas på nya sätt. Möbelveckan avslutades med ett fysiskt, coronasäkert, Näringslivsfokus i Tibrosalen. Möbeldagarna på helgen genomfördes enligt plan men med något färre deltagande företag, vilket å andra sidan gav större utrymme för dem som hade möjlighet att delta att möta fler kunder och göra fler affärer. Några nya aktörer deltog i Möbeldagarna.

Ljusvandringen blev en ljusvecka istället med inslag och ljusinstallationer på olika platser runt om i Tibro under en veckas tid. Många installationer och aktiviteter kom till under veckan och alldeles särskilt uppmärksammat blev den ljussatta vandringen i Rankås. Tibro Föreningspool engagerades som medarrangör, vilket också bidrog till flera nya medskapare och deltagare i aktiviteten. Skolorna engagerades som vanligt med barnens ljuslyktor som denna gång ställdes ut i ett antal skyltfönster genom samarbete med handlare och fastighetsägare.

Aktiviteten jul i Gamla Tibro i kvarteret Blåmesen kunde genomföras som ett samarrangemang med såväl kommunala aktörer som många externa aktörer och beredvilliga privatpersoner och företag.

Mål 2: Bidra till ett kreativt och nyskapande näringsliv

Strategi:

- Bidra till ett inkluderade, hållbart och nyskapande näringsliv.

Förväntat resultat:

- I Svenskt Näringslivs ranking ska kommunen förbättra sin placering (2019: plats 188)
- I Handelns utvecklingsråds handelsindex ska kommunen förbättra sin placering (2018: index 65)
- Fler nya företag etablerar sig i Tibro
- En större andel av unga och utrikesfödda får anställning eller startar företag

Målpuppfyllelse:

Näringslivsranking

Arbetet fortskrider utifrån näringslivsprogrammet 2018-2020. Näringslivsrådet inrättades 2019 och har under 2020 haft sex möten. Pandemin har dock haft stor påverkan på näringslivsarbetet. Nya dialog- och mötesformer har utvecklats för att kunna hålla uppe kontakten med näringslivet i Tibro. Näringslivsfokus – som ersatt den tidigare Tibrofrukosten – har genomförts tre gånger varav två fysiskt och en digitalt, då Tibro som första kommun i Skaraborg provade livestreaming av ett event.

För att visa på bredden av Tibros näringsliv och marknadsföra branscherna har ett antal filmer om Tibro och näringslivet i kommunen producerats. En längre film sammanfattar helheten av kommunens näringsliv medan ett antal kortare produktioner fokuserar mera på olika branscher. Filmerna publiceras i sociala medier och kan användas av såväl kommunen som av företagen, för att visa helheten.

En försiktig positiv förändring i attityden till lokalt företagsklimat har kommit under året då den nedåtgående trenden brutits och Tibro för första gången på flera år klättrar uppåt 15 placeringar, från 188 till 173 på näringslivsrankingen.

Näringslivsranking i Sverige

År	2016	2017	2018	2019	2020
Placering	70	151	152	188	173

Handelsindex

Handelsindex mäts inte längre på samma sätt varför jämförbara siffror saknas. Handeln i Tibro, i vidare bemärkelse, har dock gjort stora insatser för anpassning till pandemisituationen och ett flertal olika aktiviteter och kampanjer har genomförts, såväl enskilt av Tibro Handel som av och i samverkan med Tillväxt Tibro.

Antal nätverksträffar och företagsbesök

Nätverksträffar har med anledning av pandemin inte kunnat genomföras enligt grundplanering. Landsbygdsnätverket har haft sin verksamhet helt inställd. Handlar- och besöksnäringsnätverket har träffats regelbundet för att löpande hantera aktuella frågor, Fastighetsägarnätverket har träffats ett flertal gånger utifrån den branschens utmaningar och det nya nätverket för före-

tag inom entreprenad, tjänster och tillverkning hann träffas en gång. Möbel- och inredningsnätverket har haft regelbundna träffar i egen regi.

Dialog och samtal med företag har pågått löpande i olika former hela året. Ett femtontal företagsbesök har genomförts tillsammans med den politiska ledningen.

Antal nya företag som etablerat sig i Tibro

För stöd och rådgivning till nyföretagare samarbetar Tibro med Nyföretagarcentrum Skaraborg, som erbjuder fri rådgivning kring företagsstart och nyetableringar. Under året har 21 % fler företag startats i Skaraborg än under 2019. Utvecklingen för Tibro är en försiktig uppgång med 14 %.

Löpande under året följer näringslivsenheten nyregistrering och förändringar via Bisnis Analys, UC samt prenumeration på nyheter från Bolagsverket. Enligt uppgifter från UC fanns i oktober månad 985 registrerade företag i Tibro. Alla nyregistrerade företag blir kontaktade av näringslivsenheten.

Antal nystartade företag i Tibro

År	2016	2017	2018	2019	2020
Nystartade företag	68	55	66	57	65
Rådgivning via Nyföretagarcentrum	18	20	23	30	47

Viss eftersläpning förekommer varför siffrorna inte helt speglar 2020 års verkliga utfall. 65 nya företag fördelar sig på 27 aktiebolag, 35 enskilda firmor och 3 handelsbolag (Nyföretagarcentrum Skaraborg, Bisnis Analys).

Andel unga och utrikesfödda i arbete

Konjunkturen har kraftigt svängt i och med coronapandemin och påverkar i hög grad arbetsmarknaden för folkbokförda i Tibro. Antalet arbetslösa har ökat kraftigt och är särskilt hög bland ungdomar och utrikes födda. Utbildningsnivån är också låg i dessa två grupper, vilket gör att de kommer att få svårare att hitta samma typ av arbeten som fanns tillgängliga för dem före pandemin. Förändringstakten, digitaliseringen och kompetenskraven ökar fortare i tider som dessa. I nuläget har Tibro högst arbetslöshetstal bland kommunerna i Skaraborg.

Tibro kompetenscenter har – trots att verksamheten varit stängd för fysiska möten under större delen av året – arbetat med olika insatser för att motverka ungdomsarbetslöshet och utanförskap. Exempel på detta är "Sommarjobb och unga i jobb" och ett målmedvetet arbete med att försöka öka antalet individuella möten med digitalt stöd. Den så kallade "Mötesplatsen" kunde endast hållas öppen under januari och februari. Under 2020 har arbetsmarknadsenheten och studie- och yrkesvägledarna arbetat tillsammans med andra kommuner kring ett lösningsfokuserat arbetssätt. Detta kommer att vara en av grunderna för att möta respektive individ i det fortsatta arbetet.

Andel arbetslösa, unga och utrikes födda %

År	2016	2017	2018	2019	2020
18-24 år	15,5	11,3	11,2	10,1	12,6
Utrikes födda	42,9	38,9	34,9	34,1	31,6
Totalt	11,3	9,6	9,4	9,9	10,8

Resultatredovisning – nämndernas mål

Att ha en aktiv dialog med dem som bor och verkar i Tibro är en uttalad målsättning i projektplanen för arbetet med kommunens nya översiktsplan. Under våren arrangerades informations- och dialogmöten för intresserade invånare och företrädare för det lokala förenings- och näringslivet. Utvecklingen av friluftsområdet Rankås och Fågelviksspåret fortsatte under 2020 trots pandemin. Fågelviksspårets parkering gjordes i ordning under hösten och spårentrén försågs med nya skyltar och en träportal. Vidare har några av skogspartierna utmed spåret röjts. Foto: Peter Legendi och Christina Froh

Kommunstyrelsen

Mål 1: Öka tillgängligheten till den kommunala servicen för såväl invånare, besökare som näringsliv

Strategi:

- Med utgångspunkt i resultatet av medborgarundersökningen 2019 identifiera verksamhetsområden att förbättra för att öka värdet (utifrån 2019) på NMI inför medborgarundersökningen 2021.
- Utveckla utbud och tillgång till kommunens e-tjänster, ökad självservice.
- Beslut om och implementering av riktlinjer för telefoni och e-post.

Förväntat resultat:

- Ökat NMI-värde i medborgarundersökningen 2021.
- Antalet e-tjänster och nyttjandegrad av e-tjänsterna.
- Tillgänglighet på telefon och e-post mäts med hjälp av servicemätningen i KKiK, kommunens kvalitet i korthet.

Måluppfyllelse:

Tibro kommun genomför medborgarundersökningen vartannat år. Nästa gång är 2021 vilket innebär att det inte finns några nya resultat för 2020. Nya strategiska mål för perioden 2021-2023 har antagits i kommunfullmäktige under året. Medborgarundersökningen och dess resultat har vävts in i de strategiska målen och utgjort underlag i nulägesanalysen.

Olika insatser för att utveckla utbud och tillgång till kommunens e-tjänster och ökad självservice har genomförts. Avsikten vid årets början var att öka antalet e-tjänster och framförallt öka

servicen mot det lokala näringslivet och kommuninvånarna. Ambitionen nedprioriterades när pandemin bröt ut, men är ett prioriterat ämne även 2021. Dialog har skett med Skövde kommun om samarbete kring e-tjänster. Information om nyttjandegraden av befintliga e-tjänster saknas.

Ett arbete har påbörjats gällande möjliga lösningar för en digitaliserad hantering av förtroendevaldas arvoden och andra ersättningar. Utredning av kostnader och funktionalitet pågår men har inte kunnat genomföras enligt plan på grund av prioritering av andra arbetsuppgifter.

Under 2020 har kommunen både ökat möjligheterna att ta emot och skicka elektroniska fakturor genom att standarden PEPPOL införts. För privatkunder har andelen e-fakturor och anslutningar till autogiro ökat genom informationsinsatser.

De båda riktlinjerna för e-post och telefoni är beslutade i kommunstyrelsen. Efter beslutet har riktlinjerna kommunicerats ut dels på ledarforum, dels via Inredan.

Tibro kommun deltog för tredje gången i SKR:s servicemätning. Resultatet av servicemätningen visar dessvärre att tillgänglighet och bemötande via telefoni och e-post försämrats för tredje året i följd. God service och hög tillgänglighet är två grundläggande förväntningar som invånarna har på sin kommun. De närmaste åren kommer förbättringsaktiviteter att prioriteras. Resultaten visar att:

- Tillgängligheten på telefon har minskat till 43 % (47 % 2019), vilket innebär att endast 43 % av dem som ringer får svar på frågan inom 60 sekunder. 55 % kommer inte i kontakt med kommunen när de ringer. De resterande 2 % får svar på frågan inom 120 sekunder.
- Gällande svarstid efter vidarekoppling från huvudnumret till person som svarar på frågan så hamnar Tibro kommun på plats 61 av 195. Detta är en förbättring jämfört med 2019 då Tibro var på plats 88 av 126.

- Utifrån en sammanvägning av alla intryck som bland annat svarstider, hälsningsfraser, bemötande och kvalitet på svaret hamnar Tibro kommun på plats 103 av 106. Detta är en försämring jämfört med 2019 då Tibro var på plats 97 av 126.
- 69 % erhåller komplett svar på e-post från Tibro kommun inom en dag. Genomsnittet för samtliga deltagande kommuner var 88 %. Detta är en försämring jämfört med 2019 då 78 % fick svar inom en dag.

Genomförda insatser har inte i tillräckligt stor utsträckning bidragit till att förbättra resultaten i servicemätningen.

Resultat servicemätningen i KKiK %

År	2018	2019	2020
Andel som får svar på e-post inom en dag (%), komplett svar	61	78	69
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (%)	59	47	43

Mål 2: Öka invånarnas delaktighet och inflytande i samhällsutvecklingen

Strategi:

- Med utgångspunkt i resultatet av medborgarundersökningen 2019 identifiera verksamhetsområden att förbättra.
- Undersöka olika metoder av invånarmedverkan som möjliga arbetsätt för Tibro kommun.

Förväntat resultat:

- Ökat NII-värde i medborgarundersökningen 2021.
- Utredning av olika metoder för invånarmedverkan som lett till beslut om val av metod/-er.

Måluppfyllelse:

Kommunikation är ett verksamhetsområde som varit prioriterat under året utifrån tidigare resultat i medborgarundersökningen. Satsningen på film som metod för att nå fler kommuninvånare har gett effekt med en stor ökning av antalet visningar, ett tecken på att filmerna upplevs sevärda. Kommunen använder flera kanaler i sin kommunikation, men film är en av de viktigaste kanalerna. Antalet besökare på kommunens webbplats har ökat markant jämfört med året innan. Antalet besökare 2020 uppgick till 193 325. 2019 var antalet besökare 175 815. Den specifika portalen för coronainformation har haft 2 222 besökare, vilket är nästan dubbelt så många besökare som på nyhetssidan.

Invånarmedverkan är en viktig del i den nya styrmodellen och har lyfts i flera sammanhang i arbetet med de strategiska målen. Något beslut om olika metoder för invånarmedverkan har inte fattats utan bör snarare väljas utifrån behov. En välbesökt dialogkväll med allmänheten genomfördes i mars med fokus på visions- och översiktsplanearbetet. Kommunen har fortsatt att delta i SKR:s professionsnätverk kring medborgardialoger.

Mål 3: Stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare

Strategi:

- Kompetensbehov på förvaltnings- och enhetsnivå kartläggs.
- Ambassadörsprogram för medarbetare tas fram.
- Kontinuerlig utbildning och ledarutveckling erbjuds kommunens chefer för att stärka dem i deras ledarskap.

Förväntat resultat:

- Kommunens ledningsgrupp följer årligen upp genomförda kompetensinventeringar inom respektive förvaltning.
- Ambassadörsprogram för medarbetare är framtaget och antaget.
- Ledarsamtal genomförs mellan chef och HR-konsult för att inventera behov av utbildning och ledarutveckling.

Måluppfyllelse:

Kommunen skulle under 2020 börja arbeta mer aktivt med kompetensförsörjning. Bland annat skulle kompetensinventeringar genomföras inom samtliga förvaltningar och en tidplan för det arbetet skulle arbetas fram under 2020. På grund av coronapandemin har detta arbete fått stå tillbaka. Vägledning för kompetensförsörjningsarbetet och mall för kompetensinventeringar är beslutad och klar under 2019. Information om vägledningen för strategisk kompetensförsörjning har getts via ledarforum, där kommunens samtliga chefer deltar.

Ett förslag på ambassadörsprogram är framtaget och samverkan har skett i kommunens centrala samverkansgrupp. Kommunens ledningsgrupp har godkänt förslaget på upplägg och tidplan. Planen är att programmet ska starta under hösten 2021. Marknadsföringsinsatser har förberetts under december 2020 och kommer att genomföras i början av 2021.

Ledarsamtal har genomförts med samtliga chefer i kommunen. Syftet var att fånga upp chefernas behov och förutsättningar i sin chefsroll. Syftet var även att följa upp chefernas förväntningar på det konsultativa HR-stödet. Nästa steg blir att analysera det som framkommit och därmed få fram ett viktigt underlag för kommande utbildningsinsatser för cheferna.

Ett ledarutvecklingsprogram för sex enhetschefer i kommunen slutfördes i juni 2020. Utbildningen genomfördes tillsammans med Falköpings kommun under Avonovas ledning. Under hösten 2020 har kommunens chefer fått möjlighet att gå utbildning i svåra samtal samt utbildning i medarbetarsamtal. I övrigt har utbildningsplaneringen stannat av på grund av coronapandemin.

Ekonomienhetens mål att skapa en gemensam, enhetlig introduktion för chefer om ekonomi och ekonomihantering har inte genomförts. Arbetet påbörjades under hösten med workshops inom ekonomienheten. Under våren 2021 ska en inventering av chefernas önskemål och behov ske.

Barn- och utbildningsnämnden

Mål 1: Verka för god kvalitet i förskolan när det gäller hur föräldrar upplever förskolans resultat utifrån barnets stimulans, trygghet, arbetsmiljö och hur förskolan ger tydlig information om barnets utveckling

Strategi:

- Genom det systematiska kvalitetsarbetet säkra en pedagogisk verksamhet med en god balans mellan omsorg och undervisning.
- Arbeta för en rättssäker och effektiv administration/handläggning.

Måluppföljning:

- Verksamheten är stimulerande för mitt barn.
- Mitt barn är tryggt i förskolan.
- Mitt barn har en god arbetsmiljö.
- Jag får tydlig information om hur mitt barn utvecklas.

Måluppfyllelse:

Ett sammantaget resultat av målet är en mycket god måluppfyllelse utifrån de fyra indikatorerna ovan. Vårdnadshavarna anser att verksamheten är stimulerande för deras barn.

Den sammantagna bilden visar att vårdnadshavare upplever att barnen är trygga på förskolan och att de som vårdnadshavare bemöts på ett bra sätt vid hämtning och lämning. Inför 2019 hade förvaltningen breddat de påståenden/frågor som berör barnens arbetsmiljö. Jämfört med 2019 så är det en större andel av vårdnadshavarna som tycker att personalen tar hänsyn till barnens åsikter och det är en mindre andel av vårdnadshavarna som anger att de inte vet. Det är även en viss uppgång när det gäller hur vårdnadshavare uppfattar personalens arbete för att motverka kränkningar och arbetet för att främja alla barns lika värde. Vidare uttrycker vårdnadshavarna att de känner till vilka mål förskolan arbetar efter och att de får information om hur det går för deras barn i förskolan. När det gäller påståendet "jag som vårdnadshavare känner till vilka mål förskolan arbetar efter" så är det färre som svarar "vet ej". Sammantaget får detta påstående mycket bra resultat. En rimlig förklaring till denna förändring är att arbetet med att utveckla förskolans lärplattform för att dokumentera olika aktiviteter som relaterar till olika målområden i läroplanen.

Mål 2: Utveckla kvaliteten i grundskolan så att alla elever lämnar grundskolan med fullföljda studier

Strategi:

- Arbeta för att skolor utvecklas i samverkan.
- Genom det systematiska kvalitetsarbetet säkerställa att elevhälsan arbetar på ett förebyggande, främjande och åtgärdande sätt samt att elevhälsans processer sker på ett rättssäkert sätt.
- Arbeta för en rättssäker och effektiv administration/handläggning.

Måluppföljning:

- Andel elever som når målen i alla ämnen
- Andel elever som är behöriga till gymnasieskolans nationella program

Måluppfyllelse:

Andelen Tibroelever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen och andelen Tibroelever som är behöriga till ett nationellt program (yrkesprogram) har legat betydligt under snittet i Skaraborg. För läsåret 2019/2020 ligger Tibro kommun högre än snittet i Skaraborg gällande andelen elever som nått kunskapskraven i samtliga ämnen. När det gäller andelen elever som är behöriga till ett nationellt program ligger Tibro något lägre än Skaraborg. För flickor ligger Tibro över snittet på båda nyckeltalen. Det kan finnas goda förklaringar till dessa skillnader som setts under de senaste åren, dock är det viktigt för varje enskild individ och kommunen att eleverna fortsatt lyckas fullfölja sina studier i grundskolan på ett bra sätt.

Andel (%) elever i åk 9 som:

	2016	2017	2018	2019	2020	Skaraborg 2020
Nått kunskapskraven i alla ämnen						
Tibro totalt	71,6	63,0	75,4	79,5	76,3	73,9
Kvinnor	68,3	72,4	80,8	84,2	83,8	78,6
Män	75,0	54,1	71,2	74,5	68,7	69,4
Behöriga till nationellt gymnasieprogram						
Tibro totalt	81,9	75,6	83,9	88,4	81,5	84,2
Kvinnor	80,0	84,5	84,6	-	89,7	87,1
Män	83,9	67,2	83,3	81,8	73,1	81,4

Mål 3: Verka för att Tibros ungdomar får en bra gymnasieutbildning och tar examen inom tre år med meritvärden minst lika höga eller högre som snittet inom Gymnasium Skaraborg

Strategi:

- Stärka uppföljningen för elever folkbokförda i Tibro som studerar inom Gymnasium Skaraborg.
- Utveckla uppföljningen av det kommunala aktivitetsansvaret och det förstärkta kommunala aktivitetsansvaret.
- Arbeta för en rättssäker och effektiv administration/handläggning.

Måluppföljning:

- Gymnasieelever med examen inom tre år, andel (%)
- Gymnasieelever med examen inom tre år, yrkesprogram, andel (%)

- Gymnasieelever med examen inom tre år, högskoleförberedande program, andel (%)
- Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, genomsnitt jämfört med snittet inom Gymnasium Skaraborg

Måluppfyllelse:

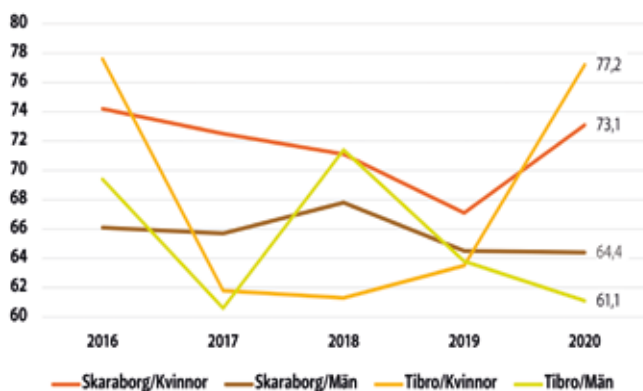
Andelen elever som tar gymnasieexamen inom tre år har varierat en del mellan åren men också beroende på typ av program och mellan pojkar och flickor. 2020 låg Tibro något högre än snittet för Gymnasium Skaraborg. Av Tibroeleverna tog 69,4 % examen inom tre år, för Skaraborg var det 68,8 %. En tydlig förändring från 2019 är att en betydligt större andel av flickorna tar gymnasieexamen inom tre år.

Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning

	2016	2017	2018	2019	2020
Samtliga program					
Tibro	13,8	13,9	14,2	14,1	13,9
Skaraborg	13,8	13,9	14,2	14,1	13,9
Yrkesprogram					
Tibro	13,5	12,7	13,8	13,9	13,2
Skaraborg	13,4	13,3	13,4	13,5	13,6
Högskoleförberedande program					
Tibro	14,2	15,1	14,8	14,3	15,0
Skaraborg	14,6	14,5	15,0	15,0	14,7

Betygspoängen varierar inte lika mycket över tid. Under de senaste fem åren har den legat på mellan 13,8 och 14,2. Motsvarande intervall för Skaraborg är 13,9 till 14,2. Pojkarnas utveckling har varit ungefär som Skaraborg som helhet, dock de flesta år på en något högre nivå. Flickorna har de två senaste åren fått lägre betygspoäng än Skaraborgs som helhet.

Diagram: Andel (%) gymnasieelever med examen inom 3 år

Diagrammet ovan visar examen inom tre år där Tibros pojkar ligger lite lägre än Skaraborg. Resultaten för Tibros flickor har varierat kraftigt över tid. För 2020 ligger Tibros flickor något högre än Skaraborg.

Elever med examen inom 3 år inom högskoleförberedande program har kraftigt gått uppåt från 70,5 % (2019) till 92,7 % (2020). Elever med examen inom 3 år på yrkesprogram har gått neråt från 87,4 % (2019) till 74 % (2020). För högskoleförberedande program ligger Tibro 12 procentenheter över snittet för Skaraborg och för yrkesprogram ligger Tibro 6 procentenheter lägre än snittet för Skaraborg.

Mål 4: Genom Tibro kompetenscenter verka för att minska arbetslösheten och öka utbildningsnivån i Tibro kommun

Strategi:

- Fastställa en plan för utveckling av Tibro kompetenscenter som säkerställer en individfokuserad organisation med stegförflyttning mot studier och arbete.

Måluppföljning:

- **Utbildningsnivå**
  - antal med grundskola eller liknande
  - antal med gymnasial utbildning (högst två år)
  - antal med gymnasial utbildning (tre år)
  - antal med eftergymnasial utbildning (högst två år)
  - antal med eftergymnasial utbildning (tre år eller mer)
- **Arbetslöshet**
  - öppet arbetslösa
  - arbetslösa i program
  - öppet arbetslösa ungdomar 18-24 år
  - arbetslösa ungdomar 18-24 år i program
  - arbetslösa utrikes födda i program
  - öppet arbetslösa utrikes födda.

Måluppfyllelse:

Tibro är en av kommunerna i Skaraborg med högst arbetslöshet. När andelen öppet arbetslösa och arbetslösa i program räknas samman är 10,6 % av kvinnorna i Tibro arbetslösa och 10,5 % av männen.

I september fanns det 601 arbetssökande i Tibro, av dessa saknade 267 personer gymnasiekompetens. En tredjedel av de arbetslösa är födda utanför EU. Andelen arbetslösa ungdomar har ökat under 2020. Däremot har andelen arbetslösa utrikes födda fortsatt att minska men ligger kvar på en hög nivå. Det är av vikt att kommunen når framgång i sin samverkan med Arbetsförmedlingen för att motverka utanförskap för dem som står långt från arbetsmarknaden.

Antalet Tibrobor med eftergymnasial utbildning har ökat sedan 2016. Utbildningsnivån är dock fortsatt låg i Tibro jämfört med riket, vilket är en situation som Tibro delar med Skaraborg. Andelen kvinnor och män med eftergymnasial utbildning på tre år eller mer är fortsatt mycket lägre än i riket som helhet.

Arbetslöshet %

Tibro kommun	2017	2018	2019	2020
Öppet arbetslösa	4,3	3,4	3,7	4,5
- arbetslösa i program	5,3	6,0	6,2	6,3
- öppet arbetslösa ungdomar 18-24 år	4,9	3,6	4,2	3,8
- arbetslösa ungdomar 18-24 år i program	6,4	7,6	5,9	8,6
- öppet arbetslösa utrikes födda	17,5	9,6	8,1	10,6
- arbetslösa utrikes födda i program	22,4	25,3	26,0	21,0

Utbildningsnivå

Tibro kommun	2016	2017	2018	2019
Förgymnasial utbildning	1858	1786	1748	1728
Gymnasial utbildning (högst 2 år)	2015	1979	1943	1896
Gymnasial utbildning (3 år)	2042	2088	2119	2149
Eftergymnasial utbildning (högst 2 år)	866	861	889	883
Eftergymnasial utbildning (3 år eller mer)	862	876	918	943
Uppgift om utbildningsnivå saknas	189	197	183	212

Byggnads- och trafiknämnden

Mål 1: Arbeta med alla de tillsynsärenden som tillkommer under året samt de ärenden som kvarstår sedan tidigare

Strategi:

- Avsätta resurser för tillsynsarbete.

Förväntat resultat:

- Förbättra efterlevnaden av bygglovslagstiftningen.

Måluppfyllelse:

I huvudsak har inkommande ärenden prioriterats. Ambitionen har varit att före årets slut även ha avslutat äldre tillsynsärenden, men avdelningen har inte haft möjlighet att avsätta tid till detta på grund av hög arbetsbelastning.

Mål 2: Förbättra information och rådgivning till allmänheten

Strategi:

- Råd, information och anvisningar på kommunens hemsida ska ses över av plan- och byggavdelningen.

Förväntat resultat:

- Bättre ansökningshandlingar och kortare handläggningstid.

Måluppfyllelse:

Arbetet med att förbättra kommunens hemsida är ett ständigt pågående arbete. Ett större omtag har bland annat gjorts på hemsidan gällande bygglov och lediga tomter. Informationsinsatser för exploateringsområden har genomförts och kommer löpande att genomföras i form av skyltar, film och reportage.

Mål 3: Följa upprättad tidsplan för fortsatt arbete med Översiktsplan 2021 Tibro kommun

Strategi:

- Arbeta enligt antagen projektplan för översiktsplan.
- Skapa förutsättningar för antagande av ny översiktsplan under 2021.

Förväntat resultat:

- Uppföljning sker regelbundet i projektgruppen.

Måluppfyllelse:

Översiktsplanen har ställts ut på samråd och tidsplanen följer reviderat tidsschema från styrgruppsmöte i mars 2020.

Mål 4: Främja god trafikmiljö och höja trafiksäkerheten för motorfordon, cyklister och gångare

Strategi:

- Kartlägga vilka vägar som kommer att nyttjas av barn och ungdomar för att ta sig till sin skola och utefter det uppdatera vilka vägar som definieras som "rekommenderade skolvägar".

Förväntat resultat:

- Ökad säkerhet för fotgängare och cyklister, minskad bilanvändning, minskad miljöpåverkan.

Måluppfyllelse:

Kartan med rekommenderade skolvägar har reviderats. Ny gång- och cykelväg med tillhörande port under väg 201 har färdigställts under året. Ny belysning har satts upp vid övergångsställen.

En åtgärdsplan för gångpassager är framtagen och målningen av dessa kommer att förstärkas. Trafiksäkerhetshöjande åtgärder har genomförts på gångpassager på väg 49 samt på väg 3008 till Bråbacka. Hinder mot fordonstrafik på gång- och cykelvägar har monterats.

Socialnämnden

Mål 1: Erbjud den enskilde Tibrobon – som behöver det – ett tryggt kvarboende hela livet samt trygg hemgång efter slutna hälso- och sjukvård

Strategi:

- Verksamhetsplanen för trygg hemgång med uppsatta mål och målvärden verkställs och följs upp.
- Färdigställande av organisation för hantering av biståndsinsatser som gäller både förenklade biståndsinsatser och serviceinsatser utan biståndsbeslut.
- Fortsatt utveckling av demensheten och hemvården gällande ledning och styrning av nattpersonal.

Måluppföljning:

- Utvärdering genom Socialstyrelsens årliga brukarenkät; hur nöjd är brukaren med hemvården och SÄBO, särskilt boende.
- Utvärdering genom Kommunens Kvalitet i Korthet, KKiK.
- Uppföljning av målvärden uppsatta i trygg hemgång.
- Att förslaget till organisationsform för nattpersonal inom demenshet och hemvård är klar.

Måluppfyllelse:

Bedömning görs att målet har uppnåtts trots att vård- och omsorgsenheten har haft en stor utmaning att arbeta med målen till följd av pandemin. Förändringar och rutiner för förenklade biståndsinsatser samt serviceinsatser har genomförts. I mars 2021 kommer det faktiska utförandet av insatserna organiseras utifrån de mål som är uppsatta.

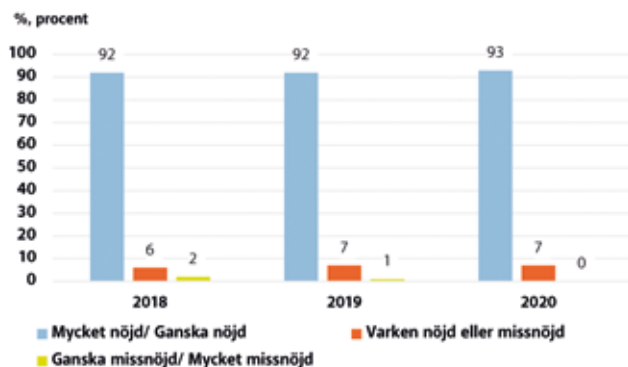
Arbetet med trygg hemgång har fortgått under 2020. En utmaning har varit personalsituationen, då personal inom trygg hemgång fått stötta och hjälpa hemvården. Alla beslut har ändå kunnat verkställas och det har fungerat väl. Under senare delen av 2020, har en arbetsgrupp med representanter från både myndighetsenheten och verkställande vård- och omsorgsverksamheter upprättats för att säkra att det finns en gemensam syn på beslut och bedömning och för att förbättra underlagen till beslut och bedömningar. Kommunikationen har på så sätt förbättrats och åsiktsskillnader i beslut och verkställighet har minskat påtagligt. Det har resulterat i ett förbättrat samarbete, bättre kvalitet och större effektivitet.

Samarbetet nattetid har fortsatt fungerat och utvecklats under 2020. Personalen samverkar internt och över gränserna, för att nyttja tillgängliga personalresurser på ett optimalt sätt och för att förbättra arbetsmiljön. Under 2021 planeras för vidare utveckling av samarbetet utifrån förslag och idéer från nattpersonalen.

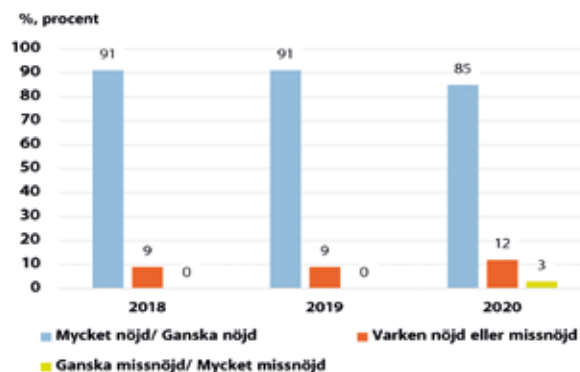
Brucarundersökningarna inom vård och omsorg visar på bra resultat. Detta trots utmaningar utifrån pandemin. Resultatet i hemvården har förbättrats jämfört med föregående år medan resultatet på de särskilda boendena har försämrats något, dock från en hög nivå. Enligt Socialstyrelsens årliga undersökning säger 100 % av de svarande på Tibro kommuns äldreboenden att de är ganska eller mycket nöjda med personalens bemötande och 91 % anger att de känner sig trygga. Resultatet från hemvården i Tibro visar att 99 % av vårdtagarna är nöjda eller mycket nöjda

med personalens bemötande och att 91 % känner förtroende för personalen. 95 % svarar positivt på frågan om de känner sig trygga hemma med hemvård och 93 % är nöjda med hemvården som helhet. Även undersökningar om trygghet inom trygg hemgång visar på att hög trygghet uppnåtts för de vårdtagare som haft denna insats.

Diagram: Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har?

Diagram: Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende?

Mål 2: Erbjud barn och unga stöd i Tibro så att deras nätverk kan bli delaktiga och den unge därmed kan känna en bättre livskvalitet

Strategi:

- Enheten för vardagsnära stöd tydliggör arbetssätt och metoder för nära stöd och behandling på hemmaplan.
- Myndighetsenheten och enheten för vardagsnära stöd har en klar arbetsprocess mellan enheterna när det gäller hur ett ärende hanteras i olika skeden i processen: beslut, verkställighet, utvärdering av insats samt avslut av insats och beslut.
- Slutföra och följa upp effekterna av den åtgärdsplan som är upprättad inom barn- och ungdomsgruppen med mål om en ökad brukarrättssäkerhet samt trygghet och stabilitet i personalgruppen.

Måluppföljning:

- Uppföljning av åtgärdsplanens verkställighet och effekt.
- Uppföljning av antalet placeringar.
- Uppföljning av antalet insatser på hemmaplan.

- Att förslaget till organisationsform för nattpersonal inom demensenhet och hemvård är klar.
- Att arbetsprocesskarta är upprättad mellan myndighetsenheten och enheten för vardagsnära stöd.
- Att en metod- och insatskarta är upprättad inom enheten för vardagsnära stöd.
- Uttag av data från KKik gällande brukardelaktighet inom myndighetsenheten.

Måluppfyllelse:

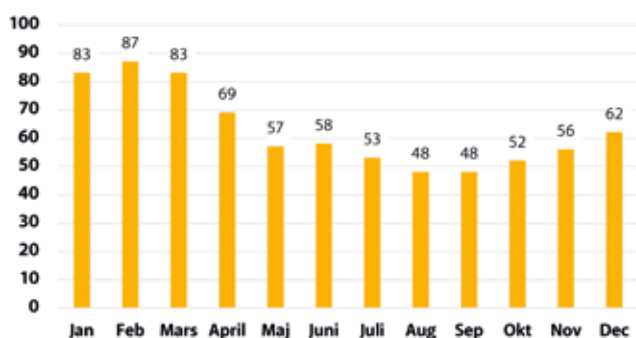
Barngruppen har en stabilare personalsituation sedan våren 2020 och det finns en ökad kontroll på handläggningen av ärendena. Samtidigt har exempelvis samverkan mellan Tidaholm och Tibro kommuner gällande handläggningen och stödet till familjehem, gjort att kvalitén i arbetet förbättrats. Det förändrade arbetssättet har även lett till att flera långvariga placeringar setts över utifrån barnperspektiv för att skapa långvariga och stabila uppväxtvillkor för barnen. Socialnämndens beslut om omorganisation av vardagsnära stöd ger behandlare ett tydligare uppdrag, vilket bedöms gagna förvaltningens insatser i pågående ärenden.

Med anledning av pandemin har arbetskedjan mellan myndighetsenheten och enheten för vardagsnära stöd fått stå tillbaka i utvecklingsarbetet. Arbetet återupptogs emellertid under hösten 2021.

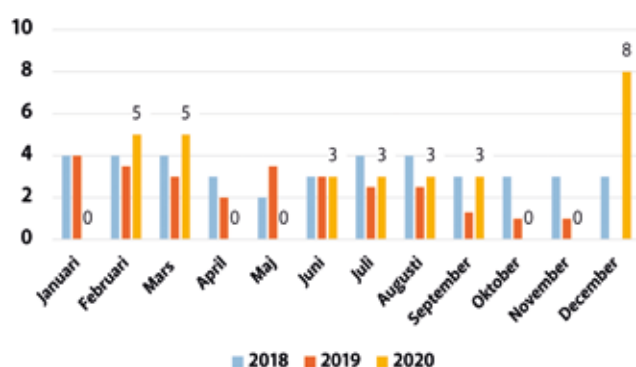
I år deltar även myndighetsenheten i en brukarundersökning för första gången. Förväntningen är att undersökningen ger bra verktyg ur ett brukarperspektiv som verksamheten kan arbeta vidare med och följa upp kommande år. Resultatet av brukarundersökningen visar att 64 % svarat att deras situation förbättrats eller förbättrats lite sedan personen fick kontakt med socialtjänsten. Jämfört med alla kommuner är det ett lägre resultat, där snittet för alla kommuner är 77 %.

Socialnämnden har haft färre barn och unga placerade, jämfört med tidigare. Nämnden har nu en rättssäkrare handläggning enligt gällande lagstiftning.

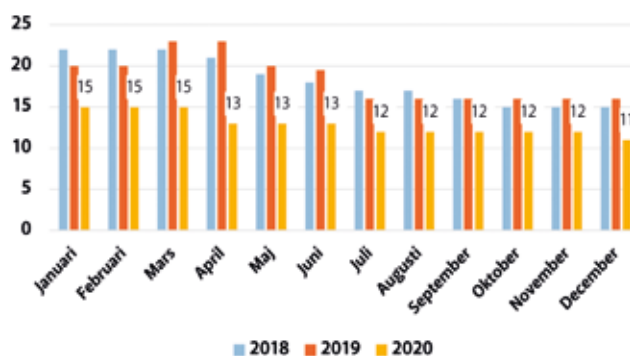
Diagram: antal aktuella ärenden barn och unga

Diagram: antal barn/familj på institution

Diagram: antal familjehemsplacerade barn

Mål 3: Personer med funktionsnedsättning ska erbjudas meningsfullhet genom aktiv medverkan i det som berör denne

Strategi:

- Fullfölja uppsatt handlingsplan från år 2018.
- Ledningen arbetar med medarbetarna så att arbetet ska präglas av ett motiverande förhållningssätt i förhållande till brukarna.
- Ledningen arbetar med ett målstyrt arbetssätt i förhållande till medarbetarna.
- Arbetet utgår från att det individuella behovet styr insatserna som ska framgå av genomförandeplanen.

Måluppföljning:

- Uppföljning av antalet deltagare inom Aktivitetshuset.
- Uppföljning av antalet deltagare ute i annan aktivitet/åtgärd.
- Uppföljning av antalet omsorgstagare med aktuell genomförandeplan där den enskilde varit delaktig.
- Uppföljning genom uttag av data från KKik gällande brukardelaktighet.

Måluppfyllelse:

Att stärka omsorgstagarnas perspektiv genom att de tilläts vara delaktiga i utformningen av insatser för att de ska kunna få en så meningsfull vardag som möjligt är centralt i arbetet med genomförandeplaner. Arbetssätt som bidrar till ökad delaktighet uppmuntras och stötts. Enhetscheferna har aktivt arbetat med att det ska finnas aktuella genomförandeplaner för varje boende. Ett förändringsarbete pågår inom kommunens LSS-boenden.

Brukarnas känsla av delaktighet, brukardelaktigheten, inom daglig verksamhet mäts årligen. Känslan av delaktighet är lägre i Tibro jämfört med riket som helhet, 62 % av personerna med LSS-insats i Tibro bedömer att de får bestämma om saker som är viktiga för dem, jämfört med 73 % i riket. Resultatet för 2020 visar en liten nedgång jämfört med föregående år, från 65 % till 62 %.

20 deltagare har varit i annan aktivitet/åtgärd under 2020.

Kultur- och fritidsnämnden

Mål: En rik fritid för alla

Syftet med målet är att stärka upplevelsen av Tibro som boende-ort.

Strategi:

Förvaltningen ska arbeta med följande åtgärder för att nå målet:

- Erbjuda attraktiva mötesplatser för invånarna.
- Utveckla folkhälsoarbetet.

Förväntat resultat:

- Fler besökare på våra mötesplatser och evenemang.
- Fler besökare och aktiviteter i våra verksamheter.

Måluppfyllelse:

Trots pandemin har utvecklingen av fritidsområdet Rankås och Fågelviksspåret fortsatt. Det har varit viktigt då anläggningar och mötesplatser varit nedstängda under stora delar av året. Kommunens nya idrottshall vid Baggeboskolan har invigts. Det har också genomförts en välkommen renovering av sporthallens entré och café.

Sportlovsaktiviteter, dagkollo och sommarsimskola har kunnat genomföras.

Mål 2: Ung kultur

Syftet är att stärka ungdomars identitet och ge en bra start i livet.

Strategi:

Förvaltningen kommer att arbeta med följande åtgärder för att nå målet:

- Ökad och breddad kulturverksamhet.
- Öka intresset för kultur bland barn och unga.

Kollektivtrafiknämnden

Mål: Rättsäker, likvärdig och effektiv handläggning

Strategi:

- Att framtagna mallar och formuleringar finns i verksamhetssystem, i syfte att arbeta mer likartat med utredningar och beslut.
- Minst en e-tjänst i bruk.
- Månadsvis uppföljning av handläggningstiden för färdtjänststärden.
- Kontinuerlig bevakning av rättspraxis med hjälp av JP Infonet samt uppföljning av överklagade beslut.

Förväntat resultat:

- Förbättrade rutiner och arbetssätt och därmed högre kvalitet i den service som ges till kommuninvånare och verksamheter i de tre samverkande kommunerna.

Måluppfyllelse:

Kultur- och fritidsförvaltningens lovaktiviteter påverkades mycket av den pågående pandemin. Under jullovet fixade fritidsledarna bland annat aktivitetsbanor och tipspromenader i Rankås, Fagersanna och utmed Fågelviksspåret. Aktiviteterna marknadsfördes via Kultur & Fritids Instagramkonto Ung i Tibro
Foto: Linnea Gardberg

Förväntat resultat:

- Fler deltagare i ett nytt och utökat kulturutbud.

Måluppfyllelse:

Förvaltningen har under året, med anledning av pandemin, inte haft möjlighet att utveckla Ung kultur.

Det musikaliska utbudet har utökats på Dojan genom verksamheten "Starta band på Dojan".

Bibliotekets sagostunder har hållits digitalt istället och haft en mycket god spridning.

Handlingsplan för Skapande skola och Skapande förskola har tagits fram i samarbete med barn- och utbildningsförvaltningen.

Ett utvecklingsarbete har genomförts vad gäller funktionaliteten i verksamhetssystemet för färdtjänsthandläggning. Gemensamma mallar och formuleringar har setts över och förbättrats. De finns nu tillgängliga i systemet.

Ett arbete har genomförts gällande rutiner och arbetssätt på enheten utifrån den handlingsplan som togs fram inför 2020. Bland annat har GDPR-anpassning av blanketter slutförts. Detsamma gäller ett arbete med upphandling av verksamhetsresor inom de tre samverkande kommunerna. Påbörjade aktiviteter är bland annat översyn av rutiner för avtalsuppföljning samt synpunkts-hantering.

Uppföljning av handläggningstiden under året visar att 91 % av färdtjänst-/riksfärdtjänstansökningarna hanterades inom 15 arbetsdagar. För 2019 var motsvarande siffra 89 %.

Bevakning av rättspraxis har skett kontinuerligt genom tjänsten JP Infonet och deltagande i handläggarnätverk. Arbetet med att utreda förutsättningarna för ett digitaliserat ansökningsförfarande för skolskjuts och färdtjänst har inte påbörjats i någon större omfattning. Detta på grund av att lösning via befintlig leverantör av verksamhetssystem inväntas.

Samhällsbyggnadsnämnden

Mål 1: Aktivt underhålla och utveckla grönområden, gator och torg i hela kommunen så att såväl Tibrobobor som besökare känner sig hemma och välkomnade

Strategi:

- Att verka för en hållbar tillväxt ur miljömässiga aspekter genom att installera minst 650 ljuspunkter med LED-lampor (nyinstallation samt byte av befintlig armatur) i gatubelysningsnätet under 2020.
- Att bidra till att invånarna i kommunen kan förflytta sig inom tätorten på ett tryggt och enkelt sätt genom att utöka och underhålla nätverket av gång- och cykelvägar inom Tibro kommun.

Måluppföljning:

- Minskad driftkostnad, längre livslängd, minskad miljöpåverkan.
- Minskad miljöpåverkan, ökad trafiksäkerhet.

Måluppfyllelse:

658 armaturer har bytts ut till LED under 2020. Detta har lett till minskad driftkostnad om cirka 120 tkr under året. 1 200 meter ny gång- och cykelväg utmed Hörnebovägen och Verkstadsgatan har bidragit till att skapa tryggare trafikmiljöer.

Allétorget har färdigställt med asfaltering och linjemålning. Vidare har cirka 156 000 kvadratmeter gräsklippningsytor gjorts om till långgräsytor alternativt ängsmark för att främja pollinerande insekter och i förlängningen den biologiska mångfalden. Ängsblommor har planterats på fem platser i kommunen, bland annat i Hörnebo och längs med Centrumgatan. Blomsterarrangemangen vid infarterna till tätorten har fortsatt varit i fokus för att ge ett välkomnande intryck. Under hösten har plantering och utplacering av höstblommor skett.

Mål 2: Energiförbrukningen i kommunens lokaler ska effektiviseras

Strategi:

- Inventering av energieffektiviseringsåtgärder ska genomföras för hela fastighetsbeståndet.
- Förslag på effektiviseringsåtgärder ska tas fram till arbetet med investeringsbudget för år 2020.
- Fastställa mål för energiförbrukning.

Måluppföljning:

- Tibro kommun tar ytterligare steg för att uppnå kommunala, regionala samt statliga mål rörande energieffektivisering.
- Lägre driftkostnader.
- Antal förslag på energieffektiviseringar i investeringsbudgeten för år 2020.

Under året har en 1 200 meter lång ny gång- och cykelväg anlagts utmed Hörnebovägen och Verkstadsvägen. Arbetet påbörjades i slutet av 2019 och den nya gång- och cykelvägen stod klar samtidigt som Baggeboskolan togs i bruk i augusti. Foto: Christina Froh

Måluppfyllelse:

En lista över enklare energieffektiviseringsåtgärder har tagits fram. För att effektivisera energiförbrukningen pågår ett utbyte av styr- och reglerutrustning för värme- och ventilationssystem på ett antal skolor och förskolor. Åtgärderna kommer även leda till ett bättre inomhusklimat. En ny bergvärmepump som kommer bidra till lägre energiförbrukning har installerats på Gläntans förskola.

Antalet uppkopplade fastigheter till kommunens överordnade styrsystem har ökat under året. Detta antas bidra till lägre energiförbrukning eftersom förutsättningarna att fjärrstyra anläggningarna förbättras. Driftkostnaderna har varit lägre under 2020, dels på grund av en mild vinter, dels på grund av de genomförda investeringarna i styr- och reglerteknik.

Mål 3: Budget i balans för måltidsenheten utifrån kvalitet, efterfrågan och servicenivå

Strategi:

- Genom att analysera tidigare utfall och kommande portionsantal för 2020 säkerställa att budgeten är anpassad utifrån efterfrågan och kvalitet.

Måluppföljning:

Att måltidsavdelningen får en budget i balans.

Måluppfyllelse:

Måltidsavdelningens mål är uppfyllda. Budgeten är i balans utifrån kvalitet, efterfrågan och servicenivå. Måltidsavdelningen arbetar målmedvetet med dessa frågor. Arbetet med att öka medvetenheten om svinn och hållbara måltider pågår löpande, både bland medarbetare och gäster.

Kommunfullmäktige

Motioner och medborgarförslag	Antal 2020		Antal 2019		Antal 2018	
	Inkomna	Besvarade	Inkomna	Besvarade	Inkomna	Besvarade
Motioner	16	11	15	14	8	8
Medborgarförslag	11	11	13	11	11	7

Ordförande: Ann Ohlsson, L

Uppdrag

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige består av 35 ledamöter som väljs vid allmänna val vart fjärde år.

Viktiga händelser under året

Coronapandemin

Tibro kommun och dess verksamheter har påverkats starkt av coronapandemin under 2020. Många medborgare har drabbats på olika sätt, näringslivet har påverkats och de kommunala verksamheterna har prövats och fått anpassa och ställa om verksamheten utifrån förändrade behov och nationella rekommendationer och riktlinjer.

Tibro är en av de kommuner i Västra Götalandsregionen som har haft flest antal konstaterade fall av covid-19 i förhållande till sin folkmängd. Enligt statistik från Västra Götalandsregionen fanns det under 2020 totalt 627 konstaterade fall av covid-19 bland kommuninvånarna i Tibro. Tibro kommun fick de första bekräftade fallen av covid-19 i sina verksamheter den 16 maj. Vid årsskiftet hade 19 Tibrobor avlidit i sjukdomen, varav 15 i socialförvaltningens verksamheter.

Tibro kommun vidtog en mängd åtgärder under året för att minska smittspridningen. Från den 12 mars till den 30 september rådde besöksförbud på kommunens äldreboenden. Därefter erbjöds bokade besök fram till den 3 december, då Folkhälsomyndigheten fattade beslut om ett tillfälligt besöksförbud på grund av stor samhällsspridning av covid-19 i Tibro.

Vision och strategiska mål

I oktober antog kommunfullmäktige en ny vision för Tibro – Tillsammans - Hållbart – Nära #viärTibro samt nya strategiska mål för kommunen för 2021–2023. Samtliga nämnder och partier

har varit involverade i framtagandet av vision och strategiska mål tillsammans med representanter från förvaltningarna. En medborgardialog genomfördes också med koppling till såväl visionsarbetet som översiktsplansarbetet.

Behandlade ärenden och motioner

Kommunfullmäktige har under året haft åtta ordinarie sammanträden. Bland behandlade större ärenden märks, förutom årsredovisning, budget och delårsrapporter, bland annat:

- Nybyggnation av F-6-skola i Ransberg
- Ledamöters deltagande i sammanträden på distans
- Policy för Tibro kommuns sponsring
- Arbetsmiljöpolicy för Tibro kommun
- Utredning om gemensam administrativ förvaltning för de kommunala bolagen
- Strategi för digitalisering
- Vision och strategiska mål för Tibro kommun
- Klimatlöften för år 2021, inom ramen för Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om

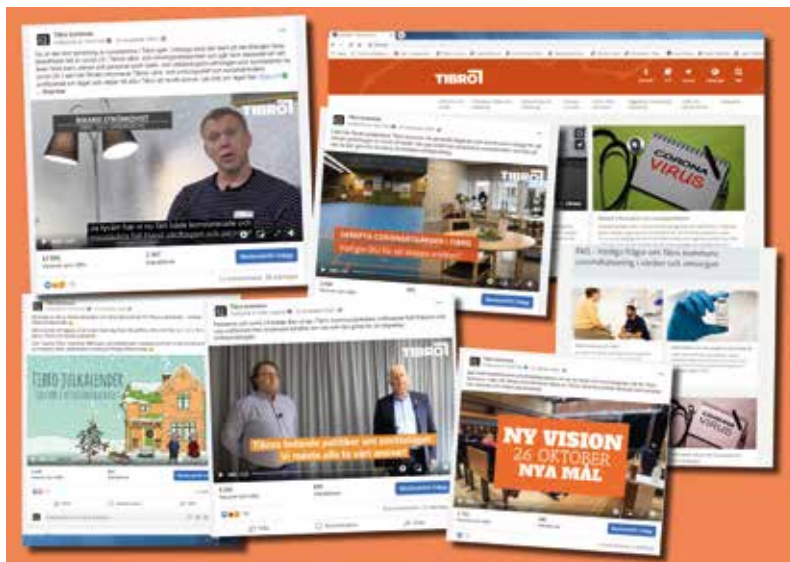
Motioner som behandlats under året är bland annat:

- Motion om utredning av flytt av högstadiet från Nyboskolan till Fågelviksskolan
- Motion om tiggeriförbud
- Motion om att ta fram bilpolicy
- Motion om att inrätta hygiencontainer
- Motion om investeringar i Tibro
- Motion om att öppna hela Bonargården nu
- Motion om att köpa in robotkatter till demensboenden

Årets ekonomiska resultat

Kommunfullmäktige Kostnader, mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse 2020
Kommunfullmäktige	3,5	2,9	3,3	0,4

Kommunfullmäktige redovisar en positiv budgetavvikelse med 0,4 mnkr. Överskottet är främst hänförligt till lägre kostnader för sammanträdesarvoden. Till följd av coronapandemin har rekommendationen varit att begränsa sammanträdestiden för de politiska möten som genomförts fysiskt. Flera av kommunfullmäktiges sammanträden under året har därmed varit något kortare än beräknat. Därtill ställdes sammanträdet i december in på grund av för få ärenden. Mindre överskott finns även för överförmyndarverksamheten samt revision.

Tibro kommuns externa och interna kommunikation har haft stor betydelse under coronaåret 2020. En coronaportal skapades på tibro.se som hade markant fler besökare, 193 325, jämfört med 175 815 året innan. Kommunen började kommunicera mer med film under året. Filmerna spreds på tibro.se och i Tibro kommuns sociala medier där de fick stor spridning. Den 26 oktober fattade kommunfullmäktige beslut om en ny vision. Beslutet föregicks av ett gediget förankringsarbete som innefattade flera workshops för politiker, chefer och nyckelpersoner från alla kommunala verksamheter. Kommunens medarbetare erbjöds att testa sig för covid-19 med hjälp av egentester under perioden juni-december. Foto: Peter Legendi och Christina Froh

Kommunstyrelsen

Ordförande: Rolf Eriksson, S

Förvaltningschef: Kristina Lundgren

Uppdrag

Kommunstyrelsen har till uppgift att driva de strategiska utvecklings- och framtidsfrågorna för Tibro kommun. Styrelsen har även till uppgift att samordna förvaltning och stöd som är gemensam för kommunens verksamhet.

Kommunstyrelsen är formellt en nämnd, men har en särställning bland nämnderna i kommunen eftersom den har ett övergripande ansvar för uppföljning, utveckling och utvärdering av nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen ska ha insyn, uppsikt och kontroll över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och i de kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Kommunledningskontoret är kommunstyrelsens organ för ledning, tillsyn och samordning. Kommunledningskontoret ansvarar för övergripande verksamhetsutvecklingsfrågor och gemensamma funktioner som ekonomi, personal, kansli, IT, tillväxt- och näringslivsfrågor, kommunikation, integration, folkhälsa samt säkerhet. I förvaltningens uppdrag ingår strategisk planering, omvärldsbevakning och genomförande av kommunövergripande beslut samt projekt.

Viktiga händelser under året

Verksamheten 2020 har i hög grad påverkats av coronapandemin. Från mars till och med augusti hölls möten med den förstärkta ledningsgruppen varje vecka. Därefter var det ett uppehåll under september och oktober, då smittspridningen och läget hade stabiliserats. Från den 31 oktober hölls återigen veckovisa förstärkta ledningsgruppsmöten då en andra smittspridningsvåg tog fart. Den ordinarie ledningsgruppen består av kommunchef, förvaltningschefer, ekonomichef, HR-chef och kommunikationschef. Den förstärkta ledningsgruppen har kompletterats med några nyckelbefattningar, kommunalråd, vice kommunalråd samt vd:arna för de två kommunala bolagen.

Kommunchefen har fattat beslut om att en extern utredning av kommunens hantering av covid-19-utbrottet ska genomföras. Uppdraget är att analysera hur och varför pandemiutbrottet drabbat Tibro särskilt hårt.

Coronapandemin har präglat mycket av arbetet runt de politiska sammanträdena under året. Utgångspunkten har varit att genomföra sammanträden i kommunens beslutande organ, såsom fullmäktige, nämnder och arbetsutskott, som planerat. Utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer har olika former av anpassningar gjorts för att möjliggöra det politiska beslutsfattandet. Bland annat beslutade kommunfullmäktige i mars om ledamöters möjlighet till deltagande i sammanträden på distans. Under våren kunde dock fysiska möten genomföras i kommunens beslutande organ. Under hösten fanns tekniska förutsättningar på plats och allt fler sammanträden genomfördes med flera eller samtliga ledamöter deltagande på distans. Årets sista sammanträde med kommunfullmäktige var helt digitalt. Även budgetarbetet försköts till hösten utifrån att det var ett osäkert ekonomiskt läge.

Den externa och interna kommunikationen har varit av stor vikt. Det har framför allt handlat om att informera om Tibros egna coronarelaterade beslut och åtgärder. En coronaportal skapades i mitten av mars på kommunens webbplats för att samla informationen på ett ställe. Information har även spridits via kommunens sociala medier. Samtidigt skapades en coronahandbok för chefer och en FAQ-sida med svar på vanliga frågor om hanteringen av pandemin och dess följder för kommunens anställda på intranätet. Det har även funnits stort behov av kommunikation och kommunikationsstöd internt i organisationen.

För att kunna hjälpa personer i riskgrupp för covid-19 som inte hade andra möjligheter att ordna sina inköp ingick kommunen ett samverkansavtal med Svenska kyrkan kallat Mathjälpen. Inom ramen för samarbetet fanns också en telefon för crossamtal. Insatsen avvecklades i december då det inte längre fanns någon efterfrågan på tjänsten. Samarbetet och samverkansavtalet grundade sig på den nationella avsiktsförklaring som tecknats mellan Sveriges Kommuner och Regioner och Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap. Svenska kyrkan samordnade

insatserna. I samarbetet ingick Tibro Föreningspool, Tibro Pingst samt Equmeniaförsamlingarna i Tibro och Kroppetorp.

Som en del i den nationella coronastrategin tilldelades kommunerna ansvar för egentester för covid-19 inom den egna verksamheten. I juni inrättades en enhet på kommunledningskontoret för denna verksamhet, då det utöver egentester till vård- och omsorgspersonal också blev aktuellt med egentester för medarbetare inom övriga förvaltningar. Kommunledningskontoret tog då över ansvaret för egentestverksamheten för att avlasta den hårt belastade socialförvaltningen. Kommunens egentester används dels för smittspårning inom vård- och omsorgsverksamheten, dels för att få medarbetare inom övrig verksamhet som bedöms ha en samhällsviktig funktion åter i arbete så snabbt som möjligt. Under perioden juni-december lämnades cirka 1 180 egentester ut till kommunens medarbetare.

Inom ramen för IT-samarbetet med Skövde kommun undersöks en e-arkivlösning för Skövde, Hjo, Tibro och Karlsborg. Ett ställningstagande i ärendet förväntas i början av 2021. Därefter påbörjas arbete med projektdirektiv, projektorganisation och tidplan för införande. En översyn av ägarstyrningen pågår också i samverkan med de kommunala bolagen.

Implementeringen av den nya styrmodellen som antogs i slutet av 2019 pågår. Fokus har legat på att ta fram en ny vision samt strategiska mål. Konsultbolaget Preera har bistått med processledning av uppdraget. Samtliga nämnder och partier har varit involverade i arbetet tillsammans med representanter för förvaltningarna. I oktober antog kommunfullmäktige en ny vision, Tillsammans – hållbart – nära #viärTibro, samt strategiska mål för kommunen för perioden 2021-2023.

Baggeboskolan slutbesiktigades i maj och under sommaren fyllde skolan med möbler och läromedel. Den 17 augusti öppnades dörrarna för eleverna. Tyvärr kunde inte något öppet hus hållas, men så snart omständigheterna medger det kommer allmänheten att erbjudas en rundtur. Under slutet av året har det även monterats solceller på taket som beräknas generera cirka 65 % av skolans totala elbehov. Ekonomiskt har projektet varit lyckat, slutresultatet landade på 218,5 mnkr mot budgeterat 227 mnkr.

Tibro kommun befinner sig mitt i en strukturomvandling där stora förändringar inom de olika verksamheterna påverkar behovet av lokaler. 2019 gjordes en större genomlysning av behovet inom barn- och utbildningsförvaltningen och under 2020 har en översyn av lokalbehovet inom socialförvaltningen genomförts. En prioriteringslista presenterades i samband med budgetarbetet i oktober. Det mynnade ut i ett kompletterande utredningsuppdrag kring förskolor, äldreboenden samt flytt av årskurs 7-9 till Fågelviksskolan. Utredningen ska vara klar i oktober 2021.

Årets ekonomiska resultat

Kommunstyrelsen Kostnader, mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse 2020
Kommunstyrelsen	20,5	21,1	23,0	1,9
Kommunledning	31,3	29,0	33,0	4,0
Summa	51,8	50,1	56,0	5,9

Kommunstyrelsens utfall är totalt 5,9 mnkr bättre än budgeterat. Av överskottet beror 1,1 mnkr på att medel avsatta under kommunstyrelsens för kommunens löne- och prisökningar ej nyttjats fullt ut. Övrigt överskott under rubriken kommunstyrelsen, cirka 0,9 mnkr, är i huvudsak hänförligt till arvoden, kurser och resor (0,4 mnkr) samt återbetalning av 2019 års avgift till Miljösamverkan Östra Skaraborg (0,2 mnkr).

Kommunen bytte i december förvaltare av sina placerade medel (228 mnkr) och samarbetar numera med Skövde kommun kring finansfrågor.

Ett nytt e-handelssystem, Proceedo, togs i drift i april. Driftstarten gick bra och även om ingen utvärdering skett så är intrycket att systemet upplevs som användarvänligt. Kontinuerliga utbildningar/workshops har skett under hösten för att användarna ska ha en så stor kunskap som möjligt om hur systemet fungerar.

Inför 2020 fanns flera orosmoln gällande ekonomin och i december 2019 beslutades om restriktivitet gällande anställningar och vissa material/tjänster. Ubrottet av pandemin innebar dock att restriktiviteten i olika avseenden blev överspelad. Efter förbättrade ekonomiska prognoser, så återtog beslutet om restriktivitet under hösten 2020.

Framtid

Med utgångspunkt i visionen och de strategiska målen har kommunstyrelsen prioriterat ett antal områden och uppdrag för kommande år. De strategiska målen bygger på en nulägesanalys av Tibro men också en framtidsspaning om aktuella trender, som är viktiga att förhålla sig till. Det handlar bland annat om social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet, digitalisering, utvecklingen av Tibro som plats samt ett hållbart arbetsliv. Nya arbetsmetoder, digitaliserade tjänster och förbättrad service är nyckelfrågor när kommunen förväntas utföra fler uppgifter med oförändrade resurser. Kommunstyrelsen har antagit en verksamhetsplan för 2021 där uppdragen beskrivs. Några exempel är:

- Tydliggöra uppdrag, organisering och samordning av kommunens sociala hållbarhetsarbete
- Fokus på näringslivsutvecklingen genom att förenkla kommunala processer som är viktiga för näringslivet
- Utveckla kommunens miljöarbete för effektiv omställning med hjälp av Klimat 2030
- Stärka Tibros attraktivitet genom platsutveckling
- Leda och stimulera kommunens digitaliseringsarbete

Tillsammans med Hjo och Karlsborgs kommun planeras bildandet av ett gemensamt kommunarkiv, som en naturlig följd av den gemensamma arkivorganisationen i de tre kommunerna. Under 2021 planeras också för uppstart av ett projekt för införande av e-arkiv i de tre kommunerna.

Kommunledningskontoret redovisar 4,0 mnkr i överskott. Fler-talet administrativa enheter visar överskott (1,9 mnkr totalt) och Tillväxt Tibro redovisar ett överskott 0,7 mnkr, vilket avser utnyttjade medel för evenemang som blivit inställda på grund av coronapandemin. Integrationsverksamhetens överskott (1,4 mnkr) beror främst på ett högre mottagande än beräknat samt lägre kostnader för SFI än budgeterat.

Barn- och utbildningsnämnden

Torsdagen den 20 augusti invigdes Tibros nya F-6-skola Baggeboskolan och idrottshall under högtidliga former. Det bjöds på musik- underhållning av lärare från Tibro Musikskola, invigningstal av kommunalrådet Rolf Eriksson, barn- och utbildningsnämndens ordförande Alda Danial, kultur- och fritidsnämndens ordförande Hans Dahm och skolans rektor Annette Larsson. De tre politikerna knöt ihop ceremonin tillsammans med elever från skolans alla årskurser. Foto: Christina Froh

Ordförande: Alda Danial, L

Förvaltningschef: Eva Gustavsson

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för Tibro kommuns förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg förskoleklassverksamhet, grundskola och grundskola. Nämndens uppdrag är också att utföra arbetsuppgifter inom gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare, arbetsmarknadsverksamhet samt uppdragsutbildning inom vuxenutbildning.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat samt enligt bestämmelserna i nämndens reglemente. Nämnden ska ta initiativ till förbättring och utveckling av den egna verksamheten.

Viktiga händelser under året

Coronapandemin

Coronapandemin har under året påverkat alla verksamheter inom barn- och utbildningsnämnden negativt. Flera utvecklingsområden har fått stå tillbaka. Under våren beslutades om en rad insatser för att minska smittspridningen. Under hösten fattades beslut om att under en tvåveckorsperiod inte ta emot de barn som är på förskolan 15 timmar per vecka. Vidare beslutades att vissa elevgrupper tillfälligt fick undervisning på distans på grund av personalbrist. Smitta har funnits inom verksamheten. Vissa verksamheter har drabbats hårdare än andra. Förvaltningen har under 2020 haft kontinuerlig kontakt med smittskyddet i Västra Götaland som inte rekommenderat någon nedstängning av förskolor eller skolor på grund av smitta. I slutet av året var läget lugnare. Barn- och utbildningsförvaltningen har haft

kontinuerliga avstämningar i ledningsgruppen för att följa utvecklingen och fatta nödvändiga beslut.

Ny styrmodell

Kommunen fattade under 2020 beslut om en ny styrmodell där varje nämnd ska besluta om sin verksamhetsplan. Barn- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp har tillsammans med nämndens arbetsutskott arbetat fram en verksamhetsplan för 2021.

Ny elevpeng

Barn- och utbildningsnämnden har beslutat att revidera elevpengen inför 2021. Det nya beräkningsunderlaget för elevpeng kommer i större utsträckning bidra till en tydligare socio-ekonomisk fördelning av budgeten på skolorna än den tidigare fördelningen. Detta medför att förändringarna i enheternas budget kan bli större mellan åren än tidigare beroende på elevgruppernas sammansättning.

Ny skolorganisation med F-6-skolor och 7-9-skola

Under våren fattade barn- och utbildningsnämnden beslut om en ny skolorganisation där Ransberg, Häggetorp och Baggebo från hösten 2020 är F-6 skolor och Nyboskolan en 7-9-skola. Förändringarna har medfört organisationsförändringar inom dessa enheter. Störst förändring har skett på Nyboskolan där elevantalet minskat med cirka 25 %.

Invigning av Baggeboskolan

I augusti 2020 invigdes den nya F-6 skolan, Baggeboskolan. Till följd av coronapandemin så hölls invigningen av skolan ute i soligt fint väder med ett mindre antal inbjudna gäster. Personalen fortsätter nu det skolutvecklande arbetet på plats i den nya skolan.

Beslut om nybyggnation av skola i Ransberg

Kommunfullmäktige beslutade om ett skolutvecklingsprojekt som ska resultera i en ny skola i Ransberg. Rektor har tillsammans med sina medarbetare under hösten 2020 tagit fram ett funktionsprogram utifrån förutsättningarna för Ransberg skola som kommer att ligga till grund för utformningen av den nya skolan.

Köpt vuxenutbildning av Skövde kommun

Från den första januari 2020 köps vuxenutbildning från Skövde kommun, vilket innebär att alla elever har sin utbildningsplats i Skövde. Samverkan har under året fungerat bra. Dock blev även vuxenutbildningen hårt drabbad av coronapandemin och nästan all vuxenutbildning har skett via distans. Detta har påverkat flera av vuxeneleverna negativt.

Samlad administration

En organisationsförändring genomfördes under 2020 gällande administrativt stöd till chefer, där all administration samlades centralt. Syftet med organisationsförändringen är att bygga upp en effektiv och rättssäker hantering av förvaltningens och nämndens administrativa processer. Målet är att chefer och nämnden ska få ett kvalificerat stöd som underlättar deras arbete.

Framtid

Öka utbildningsnivån och öka andelen elever som fullföljer sina studier

En av kommunens viktigaste framtidsfrågor är att höja utbildningsnivån och öka andelen elever som fullföljer sina studier. Förvaltningen kommer fortsätta att arbeta med denna utmaning genom att ha ett fortsatt starkt fokus på att utveckla undervisningen för att ge förutsättningar för alla barn och elever att nå målen i läroplanen. Vidare ska elevhälsans arbete utvecklas med fokus på studiero och närvaro.

Minska arbetslösheten och höja utbildningsnivån

Att organisera stöd och insatser för att ge möjlighet för människor att komma i arbete är en förutsättning för att klara välfärden. Barn- och utbildningsnämnden har i uppdrag att både ge stöd i form av studie- och yrkesvägledning, coachning och insatser av arbetsmarknadshandläggare samt utbildning. Detta är ett stort och komplext uppdrag inte minst på grund av att Tibro har hög arbetslöshet och låg utbildningsnivå. För att minska utanförskap och arbetslöshet behöver förvaltningen också arbeta tillsammans med socialförvaltningen med socioekonomiska insatser med de personer som söker försörjningsstöd på grund av arbetslöshet.

Digitalisering

Digitaliseringen skapar både möjligheter och utmaningar inom förvaltningen. I enlighet med regeringens strategi för skolväsendet ska förvaltningen arbeta med:

- Digital kompetens
- Likvärdig tillgång och användning
- Forskning och uppföljning av digitaliseringens möjligheter

Under hösten 2020 inleddes arbetet med utformningen av den nya skolan i Ransberg. Skolpersonal, måltids- och servicepersonal och personal från kultur- och fritidsförvaltningen har arbetat fram funktionsprogram för den nya skolan, som ska stå klar till höstterminsstarten 2023. Lärarna Cecilia Ljungqvist, Frida Johansson och Helen Carlsson tycker att det är fantastiskt att Tibros politiker valt att satsa på deras lilla landsortsskola. "Den nya skolan kommer göra det lättare för oss att arbeta tillsammans i team i en väl sammanhållen, stimulerande och flexibel skolmiljö", framhåller de. Foto: Christina Froh

Förvaltningen behöver arbeta aktivt med att höja den digitala kompetensen bland medarbetare, barn och elever. Förvaltningen behöver också se över vilka krav på och vilka verktyg, metoder och arbetssätt som ska gälla i verksamheterna. Vidare se till och säkerställa att ärendehantering sker på ett rättssäkert och effektivt sätt i förvaltningens system. Den tekniska och pedagogiska supporten behöver ses över för att nämnden ska ha förutsättningar att uppfylla målen i den nationella strategin för skolväsendet och kommunens strategi för digitalisering.

Kommunikation

Kommunikation och dialog internt och externt betyder mycket för att såväl medarbetare som elever och vårdnadshavare ska ha förtroende för förskole- och skolverksamheten. Förvaltningen behöver utveckla kommunikationen både internt och externt.

Värdegrund

Vad gäller värdegrund och tillitsbaserat ledarskap är det viktigt att förvaltningen och verksamheterna synliggör och diskuterar vilka kulturer som finns inom verksamheterna. Utifrån kommunens riktlinje för styrning och ledning ska nämnden ge förutsättningar för förvaltningen att arbeta mot en tillitbaserad kultur där mål, ansvar, strukturer och roller är klara och tydliga samt kända av alla för att leda mot bättre målnuppfyllelse.

Årets ekonomiska resultat

Barn- och utbildningsnämnd Kostnader, mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse 2020
Nämnd	0,7	0,6	0,7	0,1
Gemensamma resurser	8,7	12,3	12,8	0,5
Förskola	68,5	63,1	67,0	3,9
Grundskola	141,6	141,6	145,0	3,5
Gymnasieskola	53,5	55,0	57,1	2,2
Tibro kompetenscenter	16,6	17,1	14,2	-2,9
Summa	289,6	289,7	296,9	7,2

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott med 7,2 mnkr i bokslut 2020, vilket motsvarar en positiv budgetavvikelse på 2,4 %. Samtliga verksamhetsområden förutom Tibro kompetenscenter har ett positivt resultat. Kompetenscenters underskott är hänförligt till omställningskostnader efter att personalneddragningar genomförts i slutet av 2019.

Totalt är personalkostnaderna 16 mnkr högre än budgeterat, varav 9,2 mnkr är omställningskostnader under 2020. Årets intäkter visar ett överskott om drygt 16 mnkr, varav 8,4 mnkr är ökade statsbidrag och resterande del kommer från försäljningar, avgifter och interna ersättningar. Övriga kostnader visar ett överskott om 7,2 mnkr på grund av lägre kostnader för köp av utbildningsplatser (4,4 mnkr) samt kurser och resor (2,5 mnkr). Överskottet avseende kurser och resor är en följd av att kompetensutveckling inte har kunnat genomföras som planerat på grund av pandemin.

Gemensamma resurser visar ett överskott med 0,5 mnkr, detta trots omställningskostnader om -1,5 mnkr. Den positiva avvikelsen kommer från inställda utbildningar med 1,0 mnkr, lägre kostnader än budgeterat för oförutsedda händelser med 0,8 mnkr samt lägre personalkostnader med 0,2 mnkr.

Förskoleverksamheten har en positiv budgetavvikelse med 3,9 mnkr. Avvikelsen beror främst på lägre personalkostnader och ökade intäkter. De lägre personalkostnaderna beror dels på vakanta specialpedagogtjänster (1,0 mnkr), dels på lägre kostnader till följd av att färre vikarier satts in och att behörig personal ersatts med obehörig personal (1,3 mnkr). Vikarietillsättningen har varit lägre på grund av att antalet barn i grupperna tidvis varit lägre med anledning av pandemin och de förhållningsregler som följt av denna. Statlig ersättning för sjuklöner till följd av pandemin (0,7 mnkr), ökade statsbidrag (0,7 mnkr) samt ökade barnomsorgsavgifter (0,2 mnkr) bidrar också till överskottet.

Grundskolan redovisar ett överskott om 3,4 mnkr. De största avvikelserna är ersättningar för förhöjda sjuklönekostnader med 1,9 mnkr och högre statsbidrag än budgeterat med 1,6 mnkr.

De ökade statsbidragen avser främst asylsökande elever. Även grundskoleverksamheten belastas av omställningskostnader, 1,2 mnkr, i samband med personalneddragningar. På grund av pandemin har den årliga resan till Krakow för årskurs 8 ställts in, vilket genererar ett överskott med 0,5 mnkr.

Gymnasieverksamheten visar på en positiv budgetavvikelse med 2,2 mnkr. Antalet elever på introduktionsprogrammen blev lägre än budgeterat och personalresurserna minskades därför med 0,5 mnkr. Kostnaderna för köp av gymnasieplatser från andra kommuner och friskolor blev 1,5 mnkr lägre än beräknat eftersom både antalet elever och priset per elev blev lägre än budgeterat. Kostnaden för elevernas resor till och från skolan blev 0,2 mnkr lägre än budgeterat. Under året har gymnasieverksamheten haft obudgeterade omställningskostnader om -0,8 mnkr. Gymnasieskolornas överskott med 0,8 mnkr hänför sig till lägre interkommunala kostnader och minskat behov av extra stöd.

Tibro kompetenscenter, som bedriver vuxenutbildning och arbetsmarknadsverksamhet, redovisar ett underskott om -2,9 mnkr. Avvikelsen beror på ej budgeterade omställningskostnader om -5,6 mnkr efter beslut 2019 om att merparten av vuxenutbildningen fortsättningsvis ska köpas från Skövde kommun. Arbetet med att höja utbildningsnivån och minska arbetslösheten har inte kunnat genomföras som planerat. Vuxenutbildningen har till stor del bedrivits på distans, vilket är mycket svårt för många. Yrkesutbildningar har inte kunnat genomföras som planerat på grund av pandemin. Detta har resulterat i ett överskott inom vuxenutbildning för ej genomförd utbildning. Kombinationen av pandemins följder, ökad arbetslöshet och svårigheter att bedriva och rekrytera till vuxenutbildningar är mycket olycklig. Förutom minskad utbildning så bidrar högre statsbidrag än budgeterat till att delvis balansera upp underskottet från omställningskostnaderna. Under året har uppdragsutbildning startat genom ett samarbete med Folkuniversitetet. Utbildningarna avser specialsnickare och ytbehandling. Inledningsvis var uppstartskostnaderna högre än intäkterna och ett underskott om -1,3 mnkr redovisas.

Socialnämnden

Coronapandemin påverkade socialförvaltningens verksamheter på ett mycket påtagligt sätt under 2020. Bland annat infördes rutiner gällande skyddsutrustning och det rådde besöksförbud på kommunens äldreboenden från den 12 mars till den 30 september och från den 3 december till den 19 januari 2021. Under sommaren och hösten kunde de boende på äldreboendena träffa sina närstående på coronasäkrade besöksplatser utomhus. Den 15 september utsågs enhetschefen Lena Johansson till årets boendechef av restaurangguiden White Guide. Hon uppvaktades direkt av kollegorna på Bonargården med blommor och alkoholfritt bubbel och fick sedan ta emot sitt pris vid en officiell ceremoni den 1 oktober. Foto: Christina Froh och Linda Henriksson

Ordförande: Jan Hanna, S

Förvaltningschef: Anneli Maaranen

Uppdrag

Socialnämnden ska verka för att de som bor eller vistas i Tibro kommun får det stöd och den hjälp de främst har laglig rätt till för att kunna leva ett självständigt liv eller uppnå goda levnadsvillkor.

Ett av förvaltningens centrala uppdrag är att ha en rättssäker handläggning och stödja och utveckla kommuninvånarnas möjligheter till ekonomisk och social trygghet samt oberoende, så långt det är möjligt. Socialförvaltningen erbjuder stöd och verksamhet riktad till barn, ungdomar och vuxna. Detta under en period då de behöver extra hjälp på grund av ekonomiska bekymmer, problem med alkohol eller andra droger eller för att någon i deras närhet utsätts för våld och hedersrelaterat våld. Vidare har nämnden ett ansvar för de ensamkommande barn och ungdomar som hänvisas till kommunen av Migrationsverket.

På grund av stigande ålder eller funktionshinder kan kommuninvånarnas förutsättningar förändras så att ett hjälpbehov uppstår. Socialförvaltningens målsättning är att, om det är möjligt, försöka bistå med olika insatser för att möjliggöra att den enskilde invånaren kan leva ett så självständigt liv som möjligt. Insatserna kan bestå av hjälp i ordinarie boende eller på ett särskilt boende. Socialförvaltningen har också i uppdrag att erbjuda anhöriga möjligheten att få stöd, hjälp och avlastning via anhörigstöd.

Verksamheten styrs av flera lagar såsom Kommunallagen, Socialtjänstlagen (SoL), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Lagen om vård av missbrukare (LVM), Lagen om vård av unga (LVU), Lagen om

stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Lagen om assistansersättning (LASS).

Viktiga händelser under året

Coronapandemin har påverkat socialförvaltningens verksamheter i hög grad. Den stora smittspridningen och Folkhälsomyndighetens rekommendationer om att vi ska hålla avstånd och vara hemma vid minsta sjukdomssymptom har tidvis påverkat bemanningssituationen och även hur vårdtagarna agerat med att exempelvis avsäga sig vissa insatser. Förvaltningens kris- och beredskapsplan har aktiverats under vissa perioder för att klara av bemanningssituationen och hantera behovet av att göra prioriteringar. Förvaltningens krisledning var aktiv från 2 mars till 21 juni samt mellan den 10 november och 14 december.

Under en period i november och december hade förvaltningen ett extraordinärt läge till följd av personalbrist inom flera prioriterade verksamheter. Det påverkade utförandet av arbetsuppgifter och insatser till brukare då liv och hälsa samt arbetsmiljö prioriterades. Dialog har löpande förts med anhöriga och vårdtagarna för att få klarhet i hur situationen för vårdtagarna är och för att kunna göra individuella bedömningar samt vidta nödvändiga åtgärder. Vidare har medarbetarnas arbetsmiljö stått i fokus under året. Förvaltningen gjorde tidigt riskbedömningar på enhetsnivå och där var skyddsombuden delaktiga.

Under både våren och hösten drabbades vårdtagare av covid-19. Smittspridningen stannade av i slutet av maj, men tog fart igen den 10 november. Totalt har 55 vårdtagare varit sjuka i covid-19 sedan pandemin startade. Ansvariga myndigheters riktlinjer och rekommendationer har följts noggrant, det gäller inte minst personalens agerande vid misstänkt och konstaterad

smitta hos vårdtagarna på äldreboenden. Ett covid-19-team etablerades under våren och under höstens smittvåg inrättades även en covid-19-avdelning. Eftersom Tibro kommun är en av de kommuner som drabbats hårdast av pandemin genomförde Inspektionen för vård- och omsorg, IVO, en granskning av hur covid-19-vården i Tibro har bedrivits. Myndigheten kunde konstatera att kommunens arbetsätt, bemanning och personalens kompetens har inneburit att de covid-19-drabbade vårdtagarna har fått en sakkunnig och omsorgsfull vård av god kvalitet. Alla med misstänkt eller bekräftad covid-19 har fått sitt tillstånd bedömt regelbundet och fått individuellt anpassad vård.

Beslut har under året fattats om stängning av flera verksamheter i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Det gäller bland annat den öppna träffpunkten Solsidan, demensdagverksamheten och växelvården. Det rådde besöksförbud på kommunens äldreboenden under perioden mars-september och december-januari.

Förvaltningen har haft en ansträngd situation där arbetsuppgifter såsom olika typer av utredningar, hantering av ekonomiska frågor med mera fått stå tillbaka för att hantera andra uppdrag som påverkats av nationella direktiv och hanteringen av pandemin. Det viktiga har varit att säkerställa att de allra mest nödvändiga vård- och omsorgsinsatserna kunnat genomföras på ett säkert sätt, att säkerställa att skyddsmedel funnits tillgängligt och beställts kontinuerligt samt att bemanningen har lösts, något som periodvis inneburit omdisponering av personal till andra uppdrag eller enheter. Det har påverkat kontinuiteten inom verksamheten och önskvärd utvecklingstakt, då flera frågor har fått stå tillbaka såsom införandet av vissa tilltänkta e-tjänster. Det har krävts ett omfattande arbete för att hantera behovet av intern och extern kommunikation. Många beslut och ställningstaganden i olika frågor har fått hanteras och åtgärdas. Under ledning av kommunchefen så har ett bra samarbete skett mellan förvaltningarna för att gemensamt omhänderta många ofta komplicerade frågor.

Heltidsresan med pilotenheter har avslutats. Flera medarbetare har ökat sin arbetstid och effekter kan ses på ett minskat antal beställningar till pool- och vakansenheten samt mindre användning av mer- och övertid. Totalt gick pilotenheterna upp i tid med 5,5 årsarbetare från den 23 mars och 3,9 årsarbetare behöll högre sysselsättningsgrad efter projektets slut.

Barnkonventionen har blivit lag och socialnämnden har antagit en handlingsplan som beskriver vad förvaltningen behöver utveckla för att uppfylla lagkravet på bästa sätt.

Rapporten för behovet av framtida särskilda boenden är antagen av nämnden. Kommunfullmäktige har beslutat att en lokalförslutningsutredning ska påbörjas 2021.

Socialnämnden har beslutat om en ny inriktning på LSS-boendena för att motsvara lagstadgade krav på denna boendetyp. Reviderade riktlinjer för området har antagits av nämnden. Genomförandet av vissa förändringar har flyttats fram efter beslut av socialnämndens ordförande. Skälet är försening med anledning av pandemin. Nämnden har även beslutat ansöka om statliga bidrag till habiliteringsersättning som innebär en tillfällig ökning av ersättningen till LSS-deltagarna inom daglig verksamhet, vilket har verkställts.

Tibro har ingått samverkan med kommunerna Hjo och Karlsborg gällande gemensam handläggning av bostadsanpassningsärenden. Hjo är värdkommun.

Socialnämnden har fattat beslut om en ny hemvårdsorganisation samt reviderat riktlinjerna för vård och omsorg. Dessa beslut verkställs den 1 mars 2021.

*Den nya träffpunkten Solsidan skulle ha invigts med öppet hus den 20 mars men såväl öppnandet som invigningen fick skjutas på framtiden på grund av coronapandemin. Träffpunkten kunde hållas öppen i begränsad omfattning under några veckor i oktober men fick sedan stängas igen på grund av en andra smittvåg.
Foto: Hans-Erik Alin*

Bonargårdens enhetschef Lena Johansson utsågs den 15 september till årets boendechef av restaurangguiden White Guide. Lena, som var nominerad till utmärkelsen för andra året i rad, prisades för sitt målmedvetna arbete med att skapa trivsamma måltidsmiljöer och bygga upp en måltidsverksamhet, som är helt integrerad i det dagliga vård- och omsorgsarbetet på enheten.

Framtid

Socialnämnden har i samband med arbetet med verksamhetsplan och budget 2021 angett bland annat följande prioriterade områden och uppdrag:

- Antalet hushåll med försörjningsstöd har ökat de senaste åren och andelen barn som lever i ekonomisk utsatthet är hög. Därav är ett prioriterat område framåt att öka självförsörjningen bland barnfamiljer som uppstår ekonomiskt bistånd och det ska göras i samverkan med arbetsmarknadsenheten inom barn- och utbildningsnämnden.
- Den upplevda tryggheten är idag hög inom äldreomsorgens särskilda boenden och hemtjänst. Det är fortsatt viktigt att öka den upplevda tryggheten inom nämndens alla verksamheter. Ett sätt att delvis möta volymförändringar inom den äldre befolkningen är attraktiva mötesplatser som skapar trygghet.
- Det finns ett utökat behov och krav på den digitala servicen gentemot kommunens invånare, inte minst inom socialförvaltningen. För att möta behovet behöver förvaltningens verksamheter utvecklas i samma takt.
- Socialnämndens påbörjade arbete med heltidsresan innebär att tillsvidareanställning på heltid är det normala vid nyanställning och att redan anställda medarbetare ska arbeta heltid i högre utsträckning än i dag. Nämnden har beslutat att permanenta konceptet i nästan samtliga verksamheter inom kommunals avtalsområde från år 2022. Implementeringsarbetet börjar 2021.
- En gemensam upphandling av verksamhetssystem, Framtidens vårdsamverkansmiljö, ska genomföras i samverkan med flera kommuner i Skaraborg.

- Arbetet med att säkerställa brandskyddet på de särskilda boendena fortsätter.
- Arbetsmiljöhänsyn krävs 2021 med hänsyn till fysisk och psykisk återhämtning till följd av pandemin och dess påverkan på verksamheterna och medarbetarna.

Ett betänkande gällande "översyn av insatser enligt LSS och assistansersättning" (SOU 2018:88) har tagits fram och en ny lag föreslås träda i kraft den 1 januari 2022. Från det datumet

ska beviljad personlig assistans från kommunen ges via socialförsäkringsbalken, SFB. Sedan betänkandet överlämnats till regeringen har inga nya direktiv framkommit.

En översyn av kommunens LSS-bostäder med syfte att säkerställa lagens intentioner, personal- och brukarperspektivet samt att omhänderta ett ekonomiskt perspektiv pågår. Denna förändring tillsammans med de nya riktlinjerna för myndighetshandläggning inom LSS påverkar verksamheten i form av förändrade arbetssätt.

Årets ekonomiska resultat

Socialnämnden Kostnader, mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse 2020
Nämnd	0,7	0,6	0,7	0,1
Gemensam administration	8,1	10,4	11,7	1,3
Individ- och familjeomsorg	45,9	44,0	48,5	4,5
Vård och omsorg	142,7	141,9	142,2	0,3
Funktionsnedsättning (LSS)	36,9	36,3	34,3	-2,1
Summa	234,3	233,2	237,4	4,1

Socialnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse för 2020 med 4,1 mnkr. Nämnden och gemensam administration redovisar ett överskott med 1,4 mnkr. Individ- och familjeomsorgen och vård och omsorg redovisar överskott med 4,5 mnkr respektive 0,3 mnkr. Funktionsnedsättning redovisar ett underskott med -2,1 mnkr.

Socialnämnden har under året erhållit extra statsbidrag till följd av ökade kostnader på grund av coronapandemin om 6,7 mnkr. Utöver detta har socialförvaltningen även erhållit 4,0 mnkr för att täcka ökade sjuklönekostnader. Dessa statsbidrag tillsammans med restriktivitet i enlighet med kommunens beslut i december 2019 har påverkat nämndens resultat positivt. Vidare har nämnden fortsatt verkställa verksamhetsförändringar som haft effekt på det ekonomiska resultatet år 2020.

Nämnden och gemensam administration redovisar ett överskott med 1,4 mnkr främst på grund av den statliga kompensationen för sjuklönekostnader, tjänstledigheter och tillskjutna statliga stimulansmedel.

Individ- och familjeomsorgen redovisar en positiv budgetavvikelse med 4,5 mnkr. Överskott redovisas inom samtliga verksamheter förutom för ekonomiskt bistånd (-0,9 mnkr), köp av externa platser LSS (-0,6 mnkr) samt kontaktpersoner LSS (-0,1 mnkr). Kostnaden för placeringar har minskat med 2,8 mnkr och uppgår 2020 till 6,4 mnkr. Det är 2,0 mnkr lägre än budgeterat och beror på att kostnaden för institutionsvård av barn och ungdomar är betydligt lägre än förväntat. Obudgeterade statsbidrag för mottagande av ensamkommande barn och ungdomar uppgår till 1,4 mnkr. Stora överskott finns även inom verksamheterna gällande öppen verksamhet och resursteam för vuxna.

Vård och omsorg redovisar en positiv budgetavvikelse med 0,3 mnkr. Statens kompensation för sjuklönekostnader har påverkat resultatet då verksamheten haft en hög andel sjukskrivna medarbetare sedan pandemin bröt ut i mars. Demensenhetens ekonomiska läge har förbättrats under året efter målmedveten ekonomisk hushållning och redovisar ett överskott om 1,3 mnkr. Sjukvårdskörsenheten har fortsatt vakanta tjänster, vilket förkla-

rar överskottet om 2,4 mnkr. Bemanningsföretag har anlits för att klara uppdraget, speciellt under pandemin då belastningen på enhetens medarbetare varit hög och påfrestande. Kostnaderna för bemanningsföretag har i stort sett täckts av extra statsbidrag med anledning av coronapandemin. Även rehabenheten/trygg hemgång redovisar ett överskott om 1,5 mnkr.

De största underskotten avser särskilda boenden, -1,4 mnkr, hemvården, -1,9 mnkr, samt brukaravgifter, -0,7 mnkr. Underskottet på de särskilda boendena kan hänföras till personalkostnader. Enheterna arbetar för att minska övertidskostnaderna. Heltidsresan har medfört en utökning av ordinarie personals lönekostnader men minskat kostnaderna för mer- och fyllnadstid. Hemvårdens underskott beror på att det förekom extra bemanning under våren och sommaren. Intäkterna från brukaravgifter började sjunka i maj månad och härleds till att verksamheten har flera lediga boendeplatser samtidigt som hemvårds- och växelvårdsinsatserna har minskat som en effekt av pandemin.

Funktionsnedsättning redovisar en negativ budgetavvikelse om -2,1 mnkr. Underskottet redovisas för ledning (-1,1 mnkr), gruppboenden (-0,5 mnkr), personlig assistans (-0,8 mnkr) samt brukaravgifter (-0,3 mnkr). Överskott redovisas hos Gärdsmysen (0,6 mnkr).

Gruppboenden redovisar underskott på -0,5 mnkr. Ett förändringsarbete pågår inom verksamheten med fokus på att ha rätt boendeinriktning med rätta stödinsatser till rätt person. Häri ingår förändring gällande bemanningstätheten där ett av gruppboendena fått ökad grundbemanning. Med anledning av pandemin har nämnden beslutat att skjuta fram genomförandet av vissa förändringar till våren 2021, bland annat senarelades en besparingsåtgärd vid boendet på Hagagatan.

Inom ledning och personlig assistans är underskotten hänförliga till enskilda ärenden. Under ledning redovisas extern LSS-placering. Gärdsmysens korttidsboende redovisar ett överskott med 0,6 mnkr med anledning av minskade kostnader under året på grund av periodvis stängning av verksamheten relaterad till pandemin.

Kultur- och fritidsnämnden

Den 8 oktober invigdes den nya sporthallsentrén och det uppfräschade sporthallscaféet av samhällsbyggnadsnämndens ordförande Bengt Ferm och kultur- och fritidsnämndens ordförande Hans Dahm. Efter ombyggnationen har entréhallen fått en mer öppen planlösning. Under året togs även Baggeboskolan i bruk. Badmintonföreningen Ös på och Tibro innebandyklubb har all sin verksamhet i den nya hallen. Foto: Josefina Uhrbohm Rosén, Christina Froh och Peter Legendi

Ordförande: Hans Dahm (S)

Förvaltningschef: Peter Doverholt

Uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för all kommunal kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden ska följa utvecklingen i de frågor som rör nämndens verksamhetsområde samt ta initiativ till och lägga fram de förslag som nämnden ser behov av samt stödja nya uttrycks- och verksamhetsformer inom såväl kultur- som fritidslivet.

Kultur- och fritidsförvaltningen organiserar och arrangerar kultur- och fritidsarrangemang och aktiviteter med prioritering mot barn och ungdom. I förvaltningens uppdrag ingår också att verka för dokumentation, bevarande, vård och lämplig användning av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, anläggningar och miljöer. Verksamheten genomförs i nära samarbete med föreningar och organisationer som är verksamma i Tibro. Kultur- och fritidsnämnden ska på olika sätt stimulera det arbete som dessa aktörer bedriver inom nämndens verksamhetsområde.

Kultur- och fritidsnämnden är sammankallande och verkställande för det kommunala samverkansorganet Samrådsgruppen, med syfte att bedriva förebyggande arbete för barn och ungdom.

Viktiga händelser under året

Den händelse som påverkat kultur- och fritidsverksamheterna under 2020 mest är den pågående coronapandemin. Konkret har det inneburit att få av de mål som satts upp har kunnat nås.

Verksamheterna har inte heller kunnat genomföra planerade aktiviteter i någon större utsträckning. Framhållas bör ändå att kommunens dagkollektivverksamhet och sommarskola kunde genomföras. Biblioteket och Musikskolan har trots svårigheter kunnat ha viss verksamhet.

Den nya fullstora idrottshallen vid nybyggda Baggeboskolan invigdes efter sommaren. Den nya hallen kommer i huvudsak användas för innebandy och badminton på kvällstid och helger. Men tillskottet av en ny hall innebär också att övriga föreningar får betydligt bättre möjligheter till verksamhet i övriga hallar. Vid invigningen medverkade personal från musikskolan.

Under året har också sporthallens entré och café renoverats, en mycket efterlängtat investering som kommer att höja kvalitén avsevärt för både idrottsutövare och besökare.

Musikskolans elever och personal genomförde några utomhus-spelningar på olika äldreboenden i juni månad. Spelningarna var mycket uppskattade och var ett, av många, bevis på den vilja att göra något som funnits under den pågående pandemin.

Kommunens föreningsliv har haft ett tufft år ekonomiskt. Kultur- och fritidsnämnden öppnade möjligheten för ideella föreningar att söka extra stöd med anledning av pågående pandemi.

Kultur & Fritids verksamheter har påverkats kraftigt av coronapandemin. Många ordinarie aktiviteter har fått ställas in och en hel del verksamheter har fått genomföras digitalt. Från biblioteket har kultursamordnare Towe Lindblom bjudit på en rad uppskattade sago-stunder tillsammans med lärarna Emil Snabb, Jonas Stigner och Robert Häggstam från musikskolan. Rankåsrundan, eller X-rundan som den också kallas, startade som ett komplement till de ordinarie Rankåspromenaderna under coronaåret. Det är en digital tipspromenad med nya frågor varje vecka för både barn och vuxna utmed elljusspåret i Rankås fritidsområde. Dagkolloversamheten och sommarsimskolan kunde genomföras som planerat trots pandemin. Foto: Johan Fransson, Josefina Uhrbom Rosén och Helene Axelsson

Framtid

Bibliotekets utveckling

"Allt färre besöker folkbiblioteken. Sociala medier sägs ibland ta över en del av folkbibliotekens traditionella informations- och kulturförmedlande roll. Hur ser då folkbibliotekens sociala existensberättigande ut i framtiden?"

(Källa: Katarina Michnik, nydisputerad i Biblioteks- och informationsvetenskap vid Högskolan i Borås)

Påståendet ovan speglar det omvärldstryck som biblioteken är utsatta för. Det skapar också ett behov av att ständigt arbeta med att utveckla biblioteket som mötesplats.

Trenden i Sverige och i västvärlden är att biblioteken håller på att transformeras till en ny mötesplats utöver den traditionella biblioteksverksamheten. Bibliotekets roll för platsens/ortens utveckling är underskattad samtidigt som platsens/lägets betydelse för biblioteket är lika underskattad.

Biblioteket har en viktig roll i arbetet med att motverka utanförskap då det är en informell, offentlig mötesplats utan krav på prestation, konsumtion, kön, ålder, utbildning eller annat. Biblioteket har en stor roll som en plats där alla ska ges möjlighet att känna sig delaktiga i samhället.

Musikskolans utveckling

Många kommuner har inlett ett ambitiöst arbete med att utveckla kultur- och musikskolors verksamhet för att stärka dess relevans i en förändrad omvärld. I den statliga Kulturskoleutredningen konstateras att den pågående utvecklingen skulle gynnas av införandet av övergripande nationella mål. Kulturskoleutredningens förslag till mål pekar ut en tydlig riktning om att nå fler och att verksamheten ska bedrivas i grupp och på deltagarnas fritid.

Trenden i Sverige är tydlig att kommunerna går från den i musikskolan i huvudsak individuella undervisningen i musik, till alltmer gruppverksamhet i fler konstarter som dans, drama, konst med flera. I Skaraborg och i Tibro präglas verksamheten fortfarande till stor del av enskild undervisning. Det pågår dock ett arbete, som Skaraborgs kommunalförbund leder, kring utveckling av kulturskolor med den nationella målbilden som grund. Nya samverkansformer och ändrade arbetstidsavtal kommer att krävas för att inte få ett stort kompetenstapp. Det är redan idag svårt att få tag i utbildade pedagoger, då många arbetar deltid och har uppdrag i två eller flera kommuner.

Förebyggande verksamhet

I Sverige är det allt fler kommuner som erbjuder fler utåtriktade verksamheter än den traditionella fritids- och ungdomsgårdsverksamheten. En tydlig trend är att den öppna verksamheten vänder sig till de yngre barn- och ungdomsgrupperna och att andelen 16–19-åringar blir allt färre i verksamheten.

I Sverige och i Tibro har det de senaste åren gjorts stora satsningar på lovverksamhet. Mer fokus läggs också på socioekonomiska insatser och då främst olika former av föräldrastöd som exempelvis kommunikationsprogrammet KOMET och ABC, gruppträffar om vardagsrelationer och konflikthantering.

Fritidsvanor

En tydlig trend beskriver att barn och unga i högre grad väljer bort organiserade verksamheter som både kommuner och idéburna organisationer erbjuder. Den vuxna befolkningen väljer också i allt högre utsträckning fritidsaktiviteter som man kan välja när man vill konsumera dem.

Invånarnas behov och önskemål handlar i allt större utsträckning om tillgång till utegym, pumptrackbanor, hög kvalitet på fritidsområden med mera.

Årets ekonomiska resultat

Kultur- och fritidsnämnd Kostnader, mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse 2020
Nämnd och gemensam administration	2,4	2,2	2,4	0,2
Kultur	8,2	8,0	8,7	0,7
Fritid	10,0	11,2	10,8	-0,4
Förebyggande	4,4	3,9	4,3	0,4
Summa	25,1	25,3	26,1	0,9

Kultur- och fritidsnämnden redovisar sammantaget ett överskott för 2020 med 0,9 mnkr.

Nämnd och gemensam administration uppvisar ett överskott om 0,2 mnkr. Överskottet beror på minskade kostnader med anledning av coronapandemin, exempelvis färre sammanträden samt de restriktioner som infördes i början av 2020.

Kulturverksamheten uppvisar ett överskott om 0,7 mnkr. Orsaken är minskade personalkostnader på grund av restriktivitet 2020 samt ej genomförd verksamhet och färre bidragsansökningar med anledning av coronapandemin.

Verksamhetsområde Fritid uppvisar ett underskott om -0,4 mnkr. En av orsakerna är minskade hyresintäkter, -0,2 mnkr, då hallarna varit stängda under coronapandemin. Verksamheten har även haft större kostnader av engångskaraktär, exempelvis inköp av ny innebandysarg till sporthallen, kompletteringar till Baggebohallen samt renovering av entré och café i sporthallen. Ett extra, corona-relaterat föreningsbidrag har införts under året. Det extra föreningsbidraget har finansierats inom ramen för nämndens bidragsanslag.

Förebyggande verksamhet uppvisar ett överskott om 0,4 mnkr. På grund av rådande pandemi har mycket verksamhet legat nere. En del socioekonomiska insatser har inte kunnat genomföras och fritidsgården har varit stängd under stora delar av året.

Kollektivtrafiknämnden

Ordförande: Rolf Eriksson, S

Chef: Frida Blomqvist

Uppdrag

Kollektivtrafiknämnden är en gemensam nämnd för kommunerna Hjo, Tibro och Karlsborg och består av två ledamöter och två ersättare från varje kommun.

Nämndens uppdrag är att företräda kommunerna i samverkansfrågor gällande kollektivtrafikens utveckling. Samverkan sker främst med Västra Götalandsregionen som är ansvarig kollektivtrafikmyndighet och Västtrafik som planerar och utför trafiken. Viss allmän kollektivtrafik finansierar nämnden själv, genom tillköpsavtal med Västtrafik. I nämndens uppdrag ligger också myndighetsutövning gällande färdtjänst och riksfärdtjänst. Nämnden bistås av kollektivtrafikkontoret i Tibro kommun som är värddkommun. På uppdrag av ansvarig nämnd i respektive kommun hanteras också frågor som rör verksamhetsresor. Exempel på sådana resor är skolskjutsar och resor i samband med socialtjänstens verksamhet.

Viktiga händelser under året

Kommunerna har en samverkansroll i arbetet med kollektivtrafikens strategiska utveckling. Under våren var kommunerna därmed delaktiga i arbetet med bland annat Västra Götalands trafikförsörjningsprogram för 2021–2025, som tillsammans med regionfullmäktiges budget är det dokument som styr kollektivtrafikens utveckling.

I slutet av 2019 bildades en arbetsgrupp via Skaraborgs kommunalförbund för ett arbete med kommunernas prismodell för färdtjänsten. Ett förslag till nytt färdtjänstreglemente för 2021 har också tagits fram under året. Via rekommendation från kommunalförbundet har förslaget antagits i respektive kommun. Därtill beslutade kommunalförbundet om ett tilläggsuppdrag gällande prisnivån för längre resor, då flera intresseorganisationer framfört kritik i samband med den politiska beslutsprocessen.

Den pågående pandemin har haft stor påverkan på verksamheten och lett till anpassningar av arbetsätt och rutiner. Restriktioner i samhället har lett till minskat resandebehov inom alla trafikformer och lett till att färre personer ansökt om färdtjänst under året.

Framtid

Den med pågående pandemin kommer troligtvis även att ha en stor påverkan på resandet även under 2021. Därtill kan sannolikt vissa förändrade beteenden vad gäller distansarbete och resor i samhället komma att bestå. Vilka anpassningar som krävs och hur det kan komma att påverka utbudet av kollektivtrafik återstår att se. För Karlsborgs kommun kommer möjligheterna till utökad kollektivtrafik i kommunens norra delar under sommarmånaderna att undersökas under nästa år.

I början av 2021 ska tilläggsuppdraget gällande nivån på egenavgiften vid längre färdtjänstresor redovisas till styrelsen för Skaraborgs kommunalförbund. Beroende på vilket beslut som följer av tjänstepersonernas redovisning kan kommunerna behöva fatta beslut om ett nytt färdtjänstreglemente.

2021 kommer kollektivtrafikkontoret att genomföra en upphandling gällande skolskjutsar i Hjo kommun med avtalsstart i augusti 2022. Därtill kan planering för nya grundskolor i Hjo och Karlsborgs kommuner också leda till ändrade behov av skolskjutsar under de kommande åren.

Årets ekonomiska resultat

Kollektivtrafiknämnden Kostnader, mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse 2020
Tibro kommun	1,7	1,2	2,0	0,9
varav trafik	1,2	0,6	1,4	0,8
varav administration	0,5	0,5	0,7	0,1
Hjo kommun	1,6	1,1	1,7	0,6
varav trafik	1,0	0,5	1,0	0,5
varav administration	0,5	0,5	0,7	0,1
Karlsborgs kommun	1,9	1,3	2,3	1,0
varav trafik	1,4	0,7	1,6	0,9
varav administration	0,5	0,5	0,7	0,1

Nämndens administrationskostnader är lägre än budgeterat (0,1 mnkr per kommun). Detta på grund av en delvis outnyttjad tjänst under året, dels under perioden januari-mars, dels under perioden oktober-december. Därtill gällde under första delen av 2020 ekonomisk restriktivitet i Tibro kommun, vilket tillsammans med pågående pandemi framförallt påverkat kostnaden för kompetenshöjande aktiviteter.

Årets totala trafik kostnad är för samtliga kommuner betydligt lägre än budgeterat, vilket också prognoserna visat under året. Detta beror till största delen på att resandet inom färdtjänsten minskade kraftigt under våren till följd av coronapandemin och de rekommendationer som sedan gällt i samhället för bland annat arbete och utbildning och deltagande i aktiviteter och socialt umgänge. Situationen har också medfört lägre kostnader än budgeterat för delar av den tillköps trafik som kommunerna själva finansierar genom så kallade tillköpsavtal med Västtrafik. Resandet är lägre än under föregående år både inom Flextrafik som trafikerar kommunhuvudorten och Närtrafik som trafikerar landsbygden. Kommunernas kostnader för seniorkort (fria resor inom hemkommunen för personer som är 75 år eller äldre) är dock i nivå med budget. Det beror på att kostnaden baseras på antal kort istället för faktiskt resande och alltså är densamma oavsett om den enskilde använder sitt färdbevis eller inte.

För Tibro kommun beror budgetavvikelsen för trafik kostnader (0,8 mnkr) också till största delen på minskade kostnader för färdtjänst och riksfärdtjänst. En mindre del av avvikelsen beror på minskat resande inom Närtrafik och Flextrafik.

För Hjo kommun beror budgetavvikelsen för trafik kostnader (0,5 mnkr) till största delen på minskade kostnader för färdtjänst och riksfärdtjänst. Kostnaden för Närtrafik och Flextrafik är något lägre än budgeterat.

För Karlsborgs kommun beror budgetavvikelsen för trafik kostnader (0,9 mnkr) dels på minskade kostnader för färdtjänst och riksfärdtjänst till följd av coronapandemin, dels på att behovet av dagliga färdtjänstresor till/från utbildning minskade kraftigt under andra delen av 2019, vilket inte var känt i samband med budgetarbetet för 2020.

Byggnads- och trafiknämnden

Fredagen den 9 oktober infördes parkering med p-skiva på Allétorget och Stora Torget i Tibro efter önskemål från flera Tibrohandlare. Politikerna i byggnads- och trafiknämndens arbetsutskott och personal från samhällsbyggnadsförvaltningen fanns på plats på de båda centrala parkeringsplatserna under premiärdagen för att dela ut p-skivor och informera om de nya parkeringsrutinerna. Foto: Christina Froh

Ordförande: Gunnel Johansson, S

**Förvaltningschef: Gunnar Carlsson (januari-augusti),
Thomas Jungbeck (september-december)**

Uppdrag

Byggnads- och trafiknämnden fullgör Tibro kommuns myndighetsansvar inom plan- och bygglovsverksamheten och trafikområdet. Nämnden svarar för den prövning och den tillsyn som ankommer på kommunen enligt plan- och bygglagen (PBL), miljöbalken och lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning samt föreskrifter meddelade med stöd av dessa lagar.

Viktiga händelser under året

Året har dominerats av arbetet med ny digital översiktsplan för Tibro kommun. Det har genomförts medborgardialoger genom bland annat informationsmöten, workshops och dialogmöten på offentliga mötesplatser. Översiktsplanen ställdes ut på samråd under perioden från den 7 september till den 16 november. Nu pågår ett arbete med att sammanställa en samrådsredogörelse innan planen ställs ut på granskning. Översiktsplanen beräknas få laga kraft hösten 2021.

Med stöd av en extern konsult har arbetet med detaljplaner bedrivits parallellt med framtagandet av översiktsplanen. Fyra detaljplaner har fått laga kraft under året:

- Kvarteret Sekretären m.fl. (området ligger söder om Fågelviksleden samt mellan Tidån och Järnvägsgatan)
- Del av kvarteret Bokhyllan m.fl. (fjärrvärmeverket på Baggebogatan)
- Snickaren 30, del av (centrumhuset, med bl.a. apotek, Tibrobyggens kontor samt del av kommunkontoret)

- Kvarteret Makrillen (som ligger mellan Poppelgatan och Hörnebovägen samt norr om Syrengatan)

Tre detaljplaner är under framtagande och befinner sig i olika skeden av planprocessen. De gäller:

- Kvarteret Alen m.fl. (G:a Smulebergsskolan)
- Ransbergs Prästbol 2:26 m.fl. (Ransbergs skola)
- Kvarteret Hyveln m.fl. (MIO)

Antalet bygglovsansökningar och anmälningsärenden har fortsatt att öka. Under året har totalt 272 ärenden handlagts, varav 175 bygglovsansökningar som lett till startbesked och 44 anmälningar.

Statistik byggnads- och trafiknämnden, antal

År	2016	2017	2018	2019	2020
Bygglovsärenden	117	130	124	118	175
Anmälningsärenden	48	48	61	30	44
Mätuppdrag	-	-	-	182	141

Tolv bostadstomter har sålts i Häggetorp och två i Baggeboområdet. Två tomter är reserverade i Häggetorp och fem i Baggeboområdet. En handelstomt har sålts och ett flertal industritomter är reserverade.

I juni fattade byggnads- och trafiknämnden beslut om att införa parkering med p-skiva på Stora Torget och Allétorget för att få bättre omsättning på parkeringsplatserna. Beslutet, som fattades för att gynna handeln och restaurangnäringen i centrala Tibro, trädde i kraft den 9 oktober.

En inventering av samtliga gång- och cykelpassager med avseende på trafiksäkerhet har genomförts.

Arbetet med översiktsplanen har varit tongivande under hela 2020. Under det första halvåret var siktet inställt på att få in så många värdefulla synpunkter som möjligt och diskutera framtidsfrågor med kommuninvånare och Tibroföretagare och under det andra halvåret arrangerades ett antal samrådsmöten, såväl digitalt som fysiskt. Framtidsdialogen inleddes i Gallerian den 21 och 22 februari. Den 11 mars genomfördes en dialogkväll på Inredia som lockade ett 70-tal Tibrobor i olika åldrar. Översiktsplanearbetet har letts av plan- och bygghöjden Katarina Kjellberg, stadsarkitekten Leif Ahnland och stadsbyggnadsforskaren Nils Björling från Chalmers Arkitekturskola. Foto: Christina Froh, Katarina Kjellberg och Leif Ahnland

Framtid

Utveckling av Geografiskt informationssystem, GIS, kommer att bli nödvändigt på sikt för att effektivisera arbetet och ge professionell service till invånare och företag.

Det finns en trend som tyder på att försäljningen av bostads- och industritomter kommer att öka de närmaste åren. Planberedskapen är för tillfället god, men behöver ses över. Den nya översiktsplanen, som beräknas få laga kraft hösten 2021, möjliggör en utökning av bostads- och industritomter.

Årets ekonomiska resultat

Byggnads- och trafiknämnden Kostnader, mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse 2020
Nämnd	0,3	0,3	0,3	0
Fysisk detaljplanering	4,3	4,5	4,5	0
Byggsverksamhet myndighet	-1,4	-1,2	-1,4	-0,2
Ny översiktsplan	0,2	0,4	0,5	0,1
Kart- och mättjänster	-0,2	-0,4	-0,4	0
Summa	3,2	3,5	3,5	0

Byggnads- och trafiknämnden redovisar en budget i balans för 2020. Byggnads- och trafiknämnden har tilldelats 1,0 mnkr i engångsanslag fördelat på 2 år, 2019-2020, avseende ny översiktsplan. Av 2020 års anslag om 0,5 mnkr har 0,35 mnkr använts. Kvarvarande medel används 2021.

Nämnden redovisar negativa budgetavvikelser avseende intäkter för bygglov (-0,2 mnkr) samt personalkostnader (-0,1 mnkr).

Samhällsbyggnadsnämnden – skattefinansierad verksamhet

Inför öppnandet av Baggeboskolan genomfördes en rad åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten. En ny gång- och cykelväg utmed Verkstadsvägen och Hörnebovägen anlades, liksom en ny cirkulationsplats i korsningen mellan Hörnebovägen och Fågelviksleden. Vidare har skyltningen setts över, alla passager och övergångsställen har målats och ett förhöjt övergångsställe har anlagts på Gymnasiegatan. Måndagen den 8 juni lyftes rörbron, som gång- och cykelvägen under Fågelviksleden går igenom, på plats. Foto: Jacob Ingelsson, Martin Hansson och Christina Froh

Ordförande: Bengt Ferm, S

**Förvaltningschef: Gunnar Carlsson (januari-augusti),
Thomas Jungbeck (september-december)**

Uppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden och dess förvaltning har såväl lagstadgade uppgifter inom vattenförsörjning, avloppshantering, fastighetsförvaltning och skötsel av gator och vägar som frivilliga verksamheter i form av energi- och klimatrådgivning, fastighets-service, fjärrvärme, fastighetsbildning, parkskötsel, mat till elever i skolor och förskolor, mat till boende i äldreboenden samt kartor och inköp.

Hyrda verksamhetslokaler samt investeringar och kapitaltjänstkostnader ingår också i förvaltningens ansvar och budget.

Viktiga händelser under året

En ny skogsbruksplan har tagits fram för kommunens skogsbestånd. Planen gäller för de fem kommande åren. Avverkning

har skett vid reningsverket. Det har gallrats vid Dvärggatan, bågskyttebanan och scoutstugan i Tibro. Natur- och kulturvårdsinsatser har gjorts utmed kärleksstigen och Hörnebospåret. En ny plan för skötsel av kommunens gräsytor har tagits fram, med ökade ytor för långgräs och ängsmark för att främja den biologiska mångfalden.

Byte och förnyelse av lekturstyrning har utförts på bland annat Ängens förskola, campingen, Snickargårdens förskola och Torpets förskola. Räls och slipers vid järnvägs-korsningen har tagits bort i samråd med Trafikverket.

Öppnandet av Baggeboskolan har inneburit arbete med att förbättra trafiksäkerheten och en översyn av de rekommenderade skolvägarna. En ny cirkulationsplats och en gång- och cykelvägstunnel byggdes i korsningen mellan Hörnebovägen och Fågelviksleden, en ny gång- och cykelväg anlades utmed Verkstadsvägen och Hörnebovägen. Skyltningen har setts över, alla passager och övergångsställen har målats och ett förhöjt övergångsställe har anlagts på Gymnasiegatan. Omprioriteringar vid snöröjning har gjorts för att barn och ungdomar ska kunna ta sig till den nya skolan på ett säkrare sätt.

Sporthallens entré och café och det intilliggande konferensrummet byggdes om under året. Cafeét har fått ett nytt kök, ny serveringsdel, nya möbler, nya ytskikt på golv, väggar och tak, nya fönsterpartier, ny belysning och källsortering. Personalen på gata- och parkavdelningen har bland mycket annat snyggt till infarten till Skövdevägen från väg 49 under året. Delar av måltidsavdelningens verksamhet har påverkats av pandemin. Gymnasie- och högstadieelever som studerat hemma har kunnat hämta ut matlådor från Nybo-skolans och Allégårdens kök. Foto: Denny Lundh, Johanna Söderström och Christina Froh

Följande åtgärder har utförts i kommunens fastighetsbestånd:

- Örlenbadet – nytt hopptorn och invändig renovering av byggnad
- Ransbrostugan - ersättning av hygienbyggnad
- Sporthallen - ombyggnad av entré och cafeteria
- Taksäkerhet - installerat taksäkerhetsanordningar på några skolor och äldreboendet Bäckliden

Utöver detta har det genomförts brandsäkerhetsåtgärder på Bäckliden samt strategiskt arbetet med att kartlägga och planera kommunens långsiktiga behov av lokaler. Arbetet pågår med att avyttra de fastigheter som kommunen inte har behov av. Exempelvis har en ny detaljplan beställts som ska möjliggöra exploatering av gamla Smulebergsskolan.

Under hösten har arbetet med att förbereda nybyggnation av Ransbergs skola tagit fart.

Måltidsavdelningen har gjort vissa organisationsförändringar. Köken delas numera in i geografiska områden, där en arbetsledande kock har ett större ansvar.

Stort fokus har legat på att dra ner på köttmängden och erbjuda fler rätter med vegetariskt inslag. Detta har varit mycket populärt på alla skolor. En större andel elever äter lunch i skolorna.

Framtid

Det finns fortsatta möjligheter att utöka antalet ytor med långgräs och ängsmark. Ett problem som ökat de senaste åren är bekämpningen av invasiva arter. Framförallt jättebjörnlokan och jättebalsamin. Det åligger markägaren att bekämpa dessa och det är kostsamt, tidskrävande och ibland väldigt svåråtkomligt.

Måltidsavdelningen kommer att fortsätta arbeta med flervalsmodellen på skolor, som innebär att minst tre rätter ska erbjudas. Likaså fortsätter arbetet med att minska köttmängden samt att bli ännu bättre på motverka svinn, det vill säga att kasta så lite mat som möjligt.

Årets ekonomiska resultat

Samhällsbyggnadsnämnd Kostnader, mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse 2020
Nämnd och gemensam administration	3,9	3,1	3,5	0,4
Gata och Park	8,4	8,9	9,2	0,3
Fastigheter	4,1	4,0	7,4	3,5
Kapitaltjänst	19,4	25,1	25,9	0,8
Måltidsavdelning	-0,1	-0,3	0	0,3
Summa	35,8	40,7	46,0	5,3

Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet redovisar totalt ett överskott om 5,3 mnkr.

Fastighetsavdelningen redovisar ett överskott på 3,5 mnkr. Överskottet beror framförallt på lägre energikostnader för el och värme till följd av en mild vinter och höst (1,3 mnkr). Avdelningen har även haft lägre personalkostnader (1,5 mnkr) jämfört med tidigare år vilket bland annat beror på en vakant tjänst samt erhållen ersättning för sjuklönekostnader i samband med pandemin. Övriga lokalomkostnader har gett ett överskott på 0,5 mnkr.

Gata och parkavdelningen redovisar ett överskott om 0,3 mnkr. Avvikelsen beror dels på den milda vintern (0,8 mnkr) och avverkningen av skog som genererat högre intäkter än budgeterat (0,2 mnkr). Överskottet blir lägre på grund av de höga kostnaderna avseende parkskötsel (-0,8 mnkr).

Förvaltningens administration gör ett överskott på 0,4 mnkr. Det beror främst på lägre konsult- och licenskostnader än budgeterat.

Affärsverksamhet

Projekt Östra Tibro startade våren 2020. Det innefattar dragning av avloppsledningar till områdena Fröstorp och Karlshaga och innebär att cirka 60 fastigheter kommer att kunna ansluta sig till det kommunala avlopps nätet. I början av året avslutades arbetet med att byta ut en överföringsledning för spillvatten mellan avloppsreningsverket och en av pumpstationerna utmed väg 49. Vattenverket i Karlshaga har fått en ny mätpunkt för bräddning av grundvatten och det har gjorts en upprensning kring området. Foto: Martin Hansson, Jacob Ingelsson och Jesper Pettersson

Verksamhet

Tibro kommuns affärsdrivande verksamheter består av vatten och avlopp (VA), fjärrvärme samt renhållning.

Fjärrvärme

Fjärrvärmerna i Tibro är uppdelad på två aktörer. Kommunen ansvarar för leverans av värme till bostadsfastigheter och verksamheter i centrum medan Nevel AB levererar till kunder inom industriområdena. Kommunen köper biproducerad värme från Nevel AB och säljer den vidare till sina kunder.

Viktiga händelser under året

2020 har varit ett mellanår med låg aktivitet. Under året har inga nya anslutningar utförts.

Nevel AB, som levererar värme till Tibro kommun, har framfört önskemål om att få teckna ett nytt leveransavtal som ska gälla i 15 år. Beslut om avtalsförnyelse kommer att ske under 2021.

Framtid

Det finns ingen planerad utbyggnation av fjärrvärmenätet, men några nya anslutningar kommer att vara aktuella i områden där ledningar finns sedan tidigare.

Årets ekonomiska resultat

Årets resultat för fjärrvärmeverksamheten är ett överskott på 1,1 mnkr. Överskottet beror på låga underhållskostnader samt lågt inköpspris på värme från Nevel AB.

Renhållning

Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS, ansvarar sedan drygt 15 år för renhållningen i Tibro. Verksamheten är helt avgiftsfinansierad. I direktionen för kommunalförbundet finns politisk representation från Tibro. Årliga träffar sker mellan tjänstemän inom AÖS och samhällsbyggnadsförvaltningen. Ansvaret för nedlagda deponier ligger kvar hos kommunen.

Viktiga händelser under året

Under året har sedan vanligt underhåll och kontroll av deponier som inte längre används utförts. Uppstädning har genomförts på den gamla deponin i Grönhult.

Årets ekonomiska resultat

Resultatet för renhållningsverksamheten är ett överskott på 0,2 mnkr. Kommunen får årligen en summa per invånare från AÖS som ersättning för att återställa gamla deponier. Ersättningen ska också täcka kostnader för provtagning från nedlagda deponier.

VA-verket

Kommunens VA-verksamhet har en gemensam organisation med grannkommunerna Hjo och Karlsborg. Verksamheten i Tibro omfattar cirka 15 mil ledningar, fem vattentäcker, ett reningsverk, en infiltrationsanläggning samt ett 25-tal pumpstationer.

Under hösten 2020 påbörjades arbetet med att lägga ner en ny vattenledning mellan Bråbacka och Kylvånäs, en sträcka på cirka 3 300 meter.
Foto: Jacob Ingelsson

Viktiga händelser under året

Under våren drogs projekt Östra Tibro i gång. Det innefattar dragning av avloppsledningar till områdena Fröstorp och Karlshaga. Genom detta projekt kommer cirka 60 fastigheter att kunna ansluta sig till det kommunala avloppsnetet.

För att höja säkerheten vid vattenverken har stängsel satts upp runt vattenverket i Rankås. Staketen runt vattenverken i Hönsa och Fagersanna har bytts ut.

En tryckavloppsledning mellan pumpstation P7 och avloppsreningsverket har bytts ut. Det utgör en sträcka på 1 400 meter.

Planeringen och projekteringen av ombyggnationen av avloppsreningsverket har fortsatt. Förfrågningsunderlag är ute för anbudsräknande.

Underhållsåtgärder har utförts kring våtmarken vid reningsverket.

Vid vattenverket i Karlshaga har en ny mätpunkt för bräddat vatten anlagts och en upprepning har skett kring området.

Under hösten påbörjades ledningsläggning av en ny vattenledning mellan Bråbacka och Kylvånäs, en sträcka på cirka 3 300 meter.

En uppdatering av övervakningssystem drogs igång under hösten.

Framtid

Intresset från fastighetsägare på landsbygden för att få ansluta sig till kommunalt vatten och avlopp är fortsatt stort. Några större ledningsprojekt är på gång som innebär en sammankoppling av bebyggelse i kommunen till ett gemensamt ledningsnät runt tätorten.

Om- och tillbyggnaden av avloppsreningsverket är ett stort projekt som genomförs för att verksamheten ska vara väl rustad för framtida krav och nya anslutningar.

Årets ekonomiska resultat

VA-verksamheten redovisar ett underskott på 0,6 mnkr. Det beror på ökade kostnader för att uppdatera övervakningssystem samt för att uppdatera pumpstationer med nyare styrning.

Affärsdrivande verksamhet Skuld till kollektiven, mnkr	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Vatten och avlopp	1,8	2,4
Fjärrvärme	13,7	12,6
Renhållningsverk	2,3	2,1
Summa	17,9	17,2

Resultaträkning VA-verksamheten	2020	2019
Intäkter	16,3	14,1
Kostnader	-14,6	-13,0
Avskrivningar	-2,0	-1,9
Verksamhetens nettokostnad	-0,3	-0,8
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-0,3	-0,3
Årets resultat*	-0,6	-1,1

*Redovisas som en skuld/fordran till kollektivet.

Av samhällsbyggnadsförvaltningens gemensamma kostnader belastar 15 % VA-verksamheten.

Balansräkning VA-verksamheten	2020	2019
Tillgångar:		
Anläggningstillgångar	33,9	22,6
Omsättningstillgångar	2,5	0
Summa	36,4	22,6
Eget kapital och skulder:		
Eget kapital (skuld till VA-kollektivet)	1,8	2,4
varav årets resultat	-0,6	-1,1
Skulder	34,6	20,2
varav långa skulder	4,5	4,3
varav korta skulder	30,1	15,8
Summa	36,4	22,6

Kommunala bolag

Arbetet med att bygga om omvårdnadsboendet Fredsgatan 36 till lägenheter inleddes under 2019. De nya lägenheterna var inflyttningsklara hösten 2020 och intresset för dem var stort. Samtliga 39 lägenheter är uthyrda. Foto: Tibrobyggen

AB Tibrobyggen

VD: Morgan Arvidsson

Ordförande: Rasmus Hägg

Uppdrag

AB Tibrobyggen ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringssprincip främja bostadsförsörjningen i Tibro kommun. Detta sker genom förvaltning och uthyrning av ägda flerbostadshus som innehåller både bostäder och/eller lokaler. I bolagets verksamhet och uppdrag ingår också att i lämplig omfattning uppföra nya fastigheter för bostäder och lokaler. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Ägarförhållanden

AB Tibrobyggen ägs till 100 % av Tibro kommun.

Viktiga händelser

Effekterna av pandemin har påverkat bolaget med bland annat minskat underhåll i lägenheterna, ökad hemmavistelse och stängd bobutik med bokade möten istället. Bolaget har kunnat utföra sitt uppdrag, men med vissa begränsningar.

Ombyggnationen av kvarteret Snickaren 27 på Fredsgatan färdigställdes under hösten. Intresset har varit stort och alla 39 nya lägenheter är uthyrda. Projektkostnaden blev 52 mnkr och hyresintäkten är 3 mnkr/år. Större underhållsarbeten är pågående renovering av parkeringsplatser i Skattegården

och Brittgården samt byte av entrétak i centrum. Därutöver genomförs ett antal mindre underhållsprojekt i bolagets bostadsområden för totalt 16,9 mnkr.

Brandskyddet i delar av fastighetsbeståndet har tidigare granskats av Räddningstjänsten. Prioritering och genomförande har skett av de nödvändiga åtgärder som uppdragades vid Räddningstjänstens tillsyn. Större åtgärder planeras i samverkan med Räddningstjänsten, samhällsbyggnadsförvaltningen och socialförvaltningen, som i sin tur kommer att se över sin lokalplanering.

För att öka hyresgästernas möjlighet att påverka underhållet i sina lägenheter har Tibrobyggen uppdaterat systemet med hyresgäststyrt lägenhetsunderhåll, HLU. En del fastigheter uppdaterar systemet under våren 2021, övriga uppdateringar sker över en längre tidshorizont.

Under året har ägaren, Tibro kommun, kallat till information och diskussion om ägarstyrning av Tibrobyggen. Styrelsen och vd:n deltar i arbetet som fortsätter under 2021.

Svaren på hyresgästenkäten gav ett positivt NKI-resultat (nöjd kundindex) med en höjning från 71 (2018) till 74 (2020).

Claes Jägevall har efter 22 år som vd lämnat över vd-rollen till Morgan Arvidsson.

Framtid

Nuvarande driftsentreprenörsavtal avslutas vid årsskiftet 2021/2022. AB Tibrobyggen kommer genomföra en ny

Under 2020 har parkeringsplatserna i Brittgården och Skattegården börjat renoveras. I kvarteret Snickaren 27 på Fredsgatan tillämpas underjordisk sophantering efter ombyggnationen till lägenheter. Det innebär att soptunnorna är placerade under jord, en avfallshanteringslösning som gör att problem med dålig lukt och skrymmande och överfulla tunnor elimineras. Under året har Morgan Arvidsson tagit över som VD för Tibrobyggen efter Claes Jägevall. Foto: Tibrobyggen

driftsupphandling för fastighetsskötsel, städning och teknisk service med mera. Tibrobyggen kommer att rekrytera egen personal för central administration.

En ombyggnation planeras av kvarteret Snickaren 30 som ger tre nya lägenheter och lokalanpassningar för Tibrobyggen inför framtiden. Tibrobyggen övertar då en större del av den tidigare banklokalen, som varit outhyrd i några år. Kvarstående del blir en mindre lokal med egen ingång och tre kontor för uthyrning.

En långsiktig renoveringsplanering påbörjas för Brittgården och Skattegården, som är byggda på 1960- respektive 70-talet. Renoveringsbehov finns i VA-system, värmesystem, dagvatten, ventilation, men även i kök och badrum.

Vissa områden har problem med kvarlämnade bilar och felaktiga parkeringar. Ett arbete har påbörjats med att märka upp parkeringsplatser i Tibrobyggens områden. Hyresgästerna kommer i framtiden att få möjlighet att hyra sin egen parkering.

Tibrobyggen deltar i kommunens lokalutredning för äldre. Planeringen samordnas med de långsiktiga tekniska investeringarna som föreligger för ökat brandskydd.

Tibrobyggen kommer utifrån kommunens demografiska utmaningar undersöka möjligheten att bygga ett nytt trygghetsboende.

Ekonomi

AB Tibrobyggens ekonomiska ställning är fortsatt tillfredsställande. Årets resultat före skatt uppgår till 2,8 mnkr (2019, 629 tkr) efter att resultatet belastats med 17 mnkr 2019 18,3 mnkr) för periodiskt underhåll.

Det fortsatta låga ränteläget bidrar till ökad förmåga att utöka insatserna med periodiskt underhåll. Detta bidrar dels till att erbjuda marknaden attraktiva bostäder, dels få långsiktig värdetillväxt i bolagets fastigheter.

Bolaget har under 2020 upptagit ett nytt lån på 35 mnkr för ombyggnationen av kvarteret Snickaren 27 till en ränta av 0,45 %. Räntenivån är fortsatt låg och under året har lån för 101 mkr bundits om till en ränta på mellan 0,25 % till 0,44 %. Räntekostnaderna inklusive den kommunala borgensavgiften uppgick till 2,8 mnkr. Snitträntan exklusive borgensavgift uppgick 2020 till 0,4 % räknat på lånesumman.

Den redovisade soliditeten ligger likt förra året på 13 %. Bolaget har ett fritt eget kapital på 27 mnkr. Balansomslutningen ökar från 499 mnkr till 520 mnkr för år 2020.

Under 2020 togs en luftledning i Kateryd, som tidigare matat fram el till vattenverket i Karlshaga, bort. Foto: Tibro Elnät AB

Tibro Elnät AB, Koncern

VD: Jonas Angshed

Ordförande: Bengt Ferm

Uppdrag

Tibro Elnät AB tillhandahåller elnät inom ett område som innefattar tätorterna Tibro och Fagersanna samt omkringliggande landsbygd.

Ägarförhållanden

Moderbolaget Tibro Elnät AB, är helägt av Tibro kommun. Tibro Elnät AB äger i sin tur Tibro Energi AB.

Viktiga händelser

Energiomsättningen för 2020 har varit lägre än 2019, detta på grund av den milda vintern i både början och slutet av året, samt pandemins påverkan på verksamheterna i Tibro. Omsättningen var 89 779 699 kWh 2020 mot 93 712 530 kWh 2019. Bolaget räknar med en något större förbrukning under 2021.

Under året har bolaget reinvesterat i nätstationer, transformatorer, ställverk, kabelskåp och kabelprojekt.

Förläggning av kablar till det nya bostadsområdet vid Baggeboskolan har genomförts parallellt med utbyggnaden av kommunens infrastruktur.

Ny inmätningstrustning har inhandlats för att i egen regi kunna mäta in och sätta ut kabel med GPS.

Utveckling av nätinformationssystem har genomförts under året och en ny modul har upphandlats för att underlätta arbetet i fält.

Renovering och utveckling av bolagets kontor på Fabriksgatan 10 har genomförts och fortsätter under 2021.

Projektet med att byta ut alla elmätare så att de uppfyller de nya kraven fortlöper, men har försenats något på grund av pandemin. Under året har cirka 900 mätare bytts ut mot planerade 970. Mätarbytesprojektet ska vara klart 2023.

12 nya solenergianläggningar har anslutits under året. Den största anläggningen är på Baggeboskolan.

Framtid

Reinvesteringar kommer att behöva göras i elnätet då ett flertal anläggningar börjar bli relativt gamla. Driftsäkerheten, behovet av att personsäkra anläggningar för montörerna samt regleringsmodellen från Energimyndigheten kräver investeringar i högre grad än tidigare.

Då mängden solenergi och antalet laddbara fordon ökar kommer belastningen på elnätet att påverkas. För att säkerställa nätets kvalitet inför ett ökat effektbehov kommer en nätanlys att genomföras 2021.

Tibro Energis montörer har genomfört en del kabelarbeten under 2020, både på landsbygden och i Tibro tätort. På den vänstra bilden ovan gräver personalen fram kabel vid motionsspåret i Fagersanna för elanslutning till en fartkamera utmed 49:an. I mars tillträdde Jonas Agnshed tjänsten som VD i bolaget. Foto: Tibro Elnät AB och Anita Enocksson, SLA

Ekonomi

Koncernens nettoomsättning för 2020 uppgår till 98,7 mnkr (2019: 99,4 mnkr). Resultat före skatt uppgår till 7,9 mnkr (2019: 7,6 mnkr).

Moderbolaget Tibro Elnät AB:s resultat före skatt uppgår till 5,1 mnkr (2019: 3,8 mnkr).

Företagets omsättning för 2020 är 59,8 miljoner. Bolaget har ett fritt eget kapital på 12,2 mnkr (2019: 8,2mnkr) och en soliditet på 51 % (2019: 51 %).

Tibro Energi AB

Uppdrag

Dotterbolaget Tibro Energi AB tillhandahåller ett optiskt fibernät för datakommunikation samt tjänster för elhandel, TV och bredband.

Ägarförhållanden

Tibro Energi AB ägs till 100 % av Tibro Elnät AB. HjoTiBorg AB är ett inköpsbolag som ägs av Tibro Energi AB 30 %, Hjo Energi Elhandel AB 30 %, Karlsborgs Energi Försäljning AB 30 % och Almnäs Bruk 10 %.

Bredbandstjänster köps till viss del av Bosnet AB, som ägs av energibolagen i Tibro, Hjo, Karlsborg, Tidaholm och Väner Energi till 20 % var. Tibro Energi AB äger även mindre andelar i Netwest AB och Kråkvind AB.

Viktiga händelser

Trenden för försäljning av elhandel är något vikande, vilket troligtvis beror på att 2020 var varmare än 2019, men pandemin kan också ha påverkat negativt.

2020 såldes 60 830 000 kWh mot 64 432 000 kWh 2019. Under 2020 har ett antal marknadsföringskampanjer genomförts med resultatet att bolaget har kunnat rekrytera nya kunder. Bolaget har nu totalt 4 524 kunder. Elhandelspriserna har under året varit extremt låga under vår, sommar och höst för att under november och december stiga kraftigt med stora svängningar dag för dag.

Under året har 255 fiberanslutningar genomförts, vilket är cirka 100 färre än planerat. Att fler anslutningar inte kunnat genomföras beror på långa handläggningstider för trafiktillstånd, avtalsförhandling, markinträng samt pandemin. Beslut togs under året att endast utföra anslutningar av akut karaktär för att minimera

smittspridningen i samhället och bland personalen. Tack vare kampanjer har försäljningen av fibertjänster ökat med cirka 400 kunder. Totalt är det nu 2 600 kunder som har sådana tjänster i bolagets nät.

I augusti gjordes en ansökan till Post- och telestyrelsen om stöd för bredbandsutbyggnad i Tibro kommun. Ansökan beviljades med 2,3 miljoner i stöd till tre framtida projekt.

Bredband Östra Skaraborg AB har under året bytt namn till Bosnet AB, en vd har anställts och Väner Energi har gått in som ny delägare i september. Detta medför ett stort tillskott av kunder i Bosnets tjänsteplattform. Anslutningen av Väner Energis kunder sker i maj 2021.

I mars började en ny vd och kundtjänstmedarbetare på bolaget.

I december driftsattes den första snabbbladdningsstolpen för elbilar i Tibro kommun. Ansökan till Naturvårdsverkets klimatinriktade investeringsstöd Klimatklivet har skickats in för att kunna sätta upp ytterligare två stolpar 2021 och svar på ansökan förväntas komma under första kvartalet 2021.

Vattenkraftverket i Brokvarn har under året fungerat tillfredsställande. Dock har ett lagerhaveri inträffat på en av generatorerna som gör att produktionen halveras från december 2020 till dess att åtgärd är genomförd 2021. Produktionen 2020 blev 386 636 kwh mot 311 978 2019 och är den högsta på tre år.

Framtid

En marknadschef kommer att anställas 2021 för HjoTiBorg med uppdraget att utveckla elhandelsaffärerna för Tibros, Hjos och Karlsborgs energiföretag. Under vintern har det stått klart att den största elhandelskunden kommer att byta till annan leverantör. Det medför en minskad energiförsäljning från mitten av 2021 med cirka 15 %.

Bolaget står inför stora utmaningar med fiberutbyggnaden på Tibros landsbygd. För att kunna genomföra utbyggnaden med hänsyn till miljö, ekonomi och effektivitet försöker bolaget i möjligaste mån samarbeta med Tibro kommun och VA-föreningar i pågående eller framtida projekt.

Bolaget förväntas fortsätta utbyggnaden av elbilsladdning för att bidra till att göra Tibro till en attraktiv kommun.

Ekonomi

Tibro Energis nettoomsättning för 2020 uppgår till 48,1 mnkr (2019: 50,6 mnkr). Bolagets resultat för 2020 är 1,5 mnkr före skatt (2019: 1,2 mnkr).

Kommunal verksamhet som utförs av kommunalförbund

Miljösamverkan Östra Skaraborg, MÖS

Uppdrag

Miljösamverkan Östra Skaraborg, MÖS, bildades 2011 och medlemskommunerna är i dag Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro. MÖS ska i sitt arbete bidra till hållbar utveckling som syftar till att tillförsäkra dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö. Miljönämnden ansvarar för kommunernas tillsyn enligt bland annat miljöbalken och livsmedelslagstiftningen samt VA-rådgivning.

Medlemskommunernas andel av medlemsbidraget för 2020 bestämdes utifrån befolkningsmängden den 31 december 2018 och fördelningen är enligt följande: Falköping 28,5 %, Hjo 7,9 %, Karlsborg 6,0 %, Skövde 48,0 % samt Tibro 9,6 %.

Direktionen fattar beslut om budget, bokslut, direktionsriktlinjer och andra frågor av övergripande och styrande karaktär.

Verksamhet och resultat

För 2020 har nämnden utfört totalt 3 059 kontroll- och tillsynsinsatser. Tillsynerna är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Inom ramen för den styrda tillsynen, som finansieras med en årlig tillsynsavgift, har 2 095 tillsynsinsatser genomförts. Jämfört med planen innebär det en måluppfyllelse motsvarande 98,5 %.

Nämnden har till följd av pandemin även bedrivit tillsyn av trängsel på serveringsställen. Miljönämnden har under året utfört 149 planerade kontroller, 91 uppföljande kontroller, hanterat 84 klagomål, genomfört 390 riktade informationsinsatser om vilka regler som gäller och hur smittorisken kan minimeras.

Förutom nya tillsynsområden har pandemin inneburit att MÖS fått ställa om verksamheten. Personalen har undvikit att besöka känsliga verksamheter och verksamheter med riskgrupper. Alternativa tillsynsmetoder såsom video- och telefonmöten har använts där det har varit möjligt och i en högre utsträckning så har dokumentationsgranskning genomförts på distans.

Resultatet för 2020 uppgår till 1 976 tkr. Resultatmålet om ett överskott på minst motsvarande 0,5 procent av medlemsbidragen är således uppfyllt.

Avvikelse mellan utfall och budget för både intäkter och kostnader är till stor del effekter av pandemin.

Snabbfakta mnkr

	2020	2019
Nettoomsättning	31,4	38,1
Balansomslutning	9,2	10,6
Årets resultat efter finansiella poster	2,0	2,0
Eget kapital	6,0	6,0
Summa skulder och avsättningar	3,2	4,5
Nettoinvesteringar	0	0
Soliditet	65 %	57 %
Antal anställda	43	43

Att intäkterna från tillsynsavgifter underskrider budget med 819 tkr, är en effekt av nedprioriteringar av vissa projekt samt att en effekt av att färre avvikelser mot lagstiftningen identifieras till följd av en större andel distanstillsyn. Övriga intäkter överskrider budget med 924 tkr. Avvikelsen förklaras till stor del av ersättning för sjuklönekostnader samt ersättning för tillsyn av trängsel på serveringsställen.

Kostnaderna som helhet underskrider budget med 1 812 tkr. Övriga verksamhetskostnader underskrider budget med 17 procent medan personalkostnaderna är 2,9 procent lägre än budgeterat. Att de övriga verksamhetskostnaderna är lägre än förväntat beror främst på inställda kurser och konferenser samt lägre transportkostnader som en följd av den större andelen tillsyner på distans.

Framtid

En ny miljöbalkstaxa föreslås börja gälla från och med 2022. Taxan följer SKR:s nya modell och kommer att leda till en ökad schablonisering och en större andel efterhandsdebitering än idag.

Digitaliseringen av verksamheten fortlöper enligt plan. Bland annat har en ny plattform för e-tjänster installerats som möjliggör fullt integrerade e-tjänster. Under 2020 har tre nya e-tjänster lanserats som ett första steg.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg, RÖS

Uppdrag

Räddningstjänsten Östra Skaraborg är ett kommunalförbund med medlemskommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg samt Gullspång. Förbundet ansvarar för räddningstjänst och förebyggande brandskydd enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO), samt tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Verksamhet och resultat

Verksamhetsåret 2020 har varit allt annat än förutsägbart. De utåtriktade aktiviteterna som t.ex. information till allmänheten och externa brandutbildningar har till största delen ställts in på grund av coronapandemin. Även tillsynsverksamheten, intern utbildning och övning har påverkats och har fått ställas om. Uppsatta mål i verksamhetsplan 2020 har därför inte nåtts i förväntad utsträckning.

Resultatet för året visar på ett överskott om 4,9 mnkr. Pensionskulden har minskats med 4,2 mnkr mot budget. Planerade investeringar har genomförts med vissa begränsningar, vilket innebär lägre avskrivningar än planerat under 2020. Mot bakgrund av ovan redovisad påverkan bedöms budget för 2020 ha

Snabbfakta mnkr	2020	2019
Nettoomsättning	112,2	115,2
Balansomslutning	118,1	120,3
Årets resultat efter finansiella poster	4,9	0,4
Eget kapital	35,3	30,4
Summa skulder och avsättningar	82,8	89,9
Nettoinvesteringar	14,0	4,7
Soliditet	30 %	25 %
Antal anställda	347*	342

*Samtliga tills vidare-anställda, exklusive timanställda

Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS

Uppdrag

Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS, är ett kommunalförbund som ansvarar för den kommunala, lagstadgade renhållningsverksamheten i de nio medlemskommunerna Falköping, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skövde, Skara, Tibro och Töreboda.

Viktiga händelser under året

Året har präglats av den pågående pandemin. Hittills har den haft måttlig personalpåverkan och inga störningar i insamlingsverksamheten har rapporterats. Sjukfrånvaron har ökat med cirka en procent, vilket främst beror på försiktighet vid symptom och obligatorisk frånvaro i samband med testning av covid-19. Återvinningscentralerna har haft betydligt fler besök än tidigare, vilket tros bero på permitteringar och "hemester". Exempelvis har volymen av tryckimpregnerat trä ökat med drygt 40 % jämfört med förra året.

Resultat

Resultatet för året är negativt med -5,0 mnkr. Det är 5,6 mnkr bättre än det budgeterade resultatet om -10,6 mnkr. Soliditeten uppgår till 42 procent, vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt. Det är framför allt intäkterna som avviker positivt från budget med knappt 5 mnkr.

följts enligt mål om ett nollresultat i den utsträckning som varit påverkansbart.

Viktiga händelser under året

RÖS har i samarbete med Högskolan i Skövde ansökt och erhållit medel från statens innovationsfond, Vinnova, för att under ett år utveckla virtuell simulering som en metod att utbilda, öva och kvalitetssäkra ledningsfunktioner. En aktivitet är att få nationell spridning genom en workshop.

Tvätthallarna för räddningsfordon har under 2020 renoverats i Skövde och Tibro och är nu försedda med nya oljeavskiljare och vattenreningsverk i syfte att värna natur och miljö.

RÖS har under 2020 blivit godkända av MSB för att få bedriva grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap, så kallade GRIB-utbildningar under 2021. Det är ett viktigt kvitto på att RÖS kan erbjuda såväl den egna personalen som andra organisationer kvalitetssäkrad utbildning för räddningstjänstpersonal.

Investering och framtid

RÖS står inför flera stora och spännande utmaningar och utveckling samt nya krav på handlingsprogram från och med 2022-01-01. En annan stor utmaning är att genomdriva nödvändiga förändringar utifrån det översyns- och analysarbete som pågår på uppdrag av förbundsdirektionen. Förändringarna bedöms helt nödvändiga för att RÖS ska fortsätta utvecklas i positiv riktning och i takt med medlemskommunerna och samhället i stort.

RÖS kommer att genomföra en verksamhetsanalys under 2021, där målet är att göra nödvändiga förändringar av organisationen för att på ett effektivare sätt omhänderta mål i kommande handlingsprogram. Chefs- och ledarskapsutveckling är påbörjad och kommer fortsätta under de närmaste åren.

Framtid

Mot bakgrund av EU:s så kallade avfallspaket sker för närvarande en hel del förändringar inom avfallsområdet, som syftar till utökad sortering och större ansvar för kommunerna. Som exempel kan nämnas kommunalt ansvar för insamling av returpapper, producenternas bostadsnära insamling av förpackningar samt en ny målsättning för insamling av matavfall.

Snabbfakta mnkr	2020	2019
Nettoomsättning	158,0	135,5
Balansomslutning	78,1	79,1
Årets resultat efter finansiella poster	-5,0	-5,4
Eget kapital	32,9	37,9
Summa skulder och avsättningar	45,1	41,2
Soliditet	42 %	48 %
Antal anställda	55	59

Kommunfullmäktige i
Tibro kommun
Organisationsnummer 212000-1660

Revisionsberättelse inklusive redogörelse för år 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer, den verksamhet som bedrivits i kommunens företag; Tibrobyggen AB, Tibro Elnät AB och Tibro Energi AB. Som stöd i vårt granskningsarbete har vi sakkunniga från PwC som biträder oss.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i nedan i "Revisorernas redogörelse för år 2020". **Vi vill här påtala att vi inte har haft möjlighet att granska verksamheten i den utsträckning God revisionssed föreskriver, då vi för år 2020 inte fått tillräcklig budget för att kunna genomföra några fördjupade granskningar.**

Av vår granskning kan vi konstatera att Covid 19 har haft en påtaglig påverkan på nämndernas arbete. Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, byggnads- och trafiknämnden, kultur- och fritidsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden bedömer vi delvis redovisar en tillräcklig måluppnåelse, när det gäller verksamhetsmålen. Socialnämnden och kollektivtrafiknämnden bedömer vi redovisar en tillräcklig måluppnåelse av verksamhetsmålen. Samtliga nämnder redovisar ett ekonomiskt överskott eller noll-resultat.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2020.

Tibro 2021-03-17

Ronny Wennerström
Ordförande

Jan-Erik Olausson
Vice ordförande

Eva-Maj Johansson

Kristina Häljestam

Towe Ljunggren

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisionsrapport – Granskning av årsredovisning 2020, PwC.

Granskningsrapporter för kommunens bolag.

Revisionsberättelser från kommunalförbunden.

*Att lita på vår egen förmåga.
Att tro att allt är möjligt så
länge vi gör det tillsammans.
Att planera för framtiden men
leva i nuet. Att bry oss om
oss själva och andra.
Det är Tibro.*

TIBRO

Tibro kommun
Centrumgatan 17
543 80 TIBRO

Växel: 0504-180 00
kommun@tibro.se
www.tibro.se